

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

NR 2

WARSZAWA, KWIECIEŃ 1997

Do użytku wewnętrznego.

KOMUNIKAT BIURA ORGANIZACYJNEGO XIV WALNEGO ZJAZDU PTTK

Stosowanie do postanowień § 6 Uchwały Nr 98/XIII/96 Zarządu Głównego PTTK z 8.06.1996 r. w sprawie ustalenia klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na XIV Walnego Zjazd PTTK.

Biuro Organizacyjne Zjazdu informacje:

1. Z mocy ww. Uchwały ZG PTTK przyznał 469 mandatów dla 375 oddziałów (rozdzielnik mandatów opublikowany był w biuletynie specjalnym „Informacje ZG PTTK” nr 4 w czerwca 1996 r.);
2. Z upoważnienia ZG PTTK - jego Prezydium podjęło 3 uchwały nr nr: 85/96 z 6.10.1996 r.; 97/97 z 17.01.1997 r. i 107/97 z 21.03.1997 r. w sprawie przyznania dodatkowych mandatów na Zjazd rozpatrując odwołania oddziałów PTTK /ww. Uchwały były publikowane w „Informacjach ZG PTTK”/.

W tym trybie po 1 mandacie delegata otrzymały dodatkowo następujące oddziały:

- przy Wyższej Szkole Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie,
- Pomorski Wojskowy w Szczecinku,
- w Grudziądzu,
- w Sulęcinie,
- w Żarnowie, jako nowo powołane oraz
- w Chełmnie,
- Międzyuczelniany w Warszawie,
- Zakładowy - „Petrochemia - Płock” S.A. /warunkowo/.

Biuro Organizacyjne XIV Walnego Zjazdu PTTK informuje, że Zarząd Główny PTTK ostatecznie dokonał rozdziału 477 mandatów delegatów na XIV Walny Zjazd PTTK z 383 Oddziałów PTTK.

Biuro Organizacyjne
XIV Walnego Zjazdu PTTK

• Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK •

U C H W A Ł A nr 107 /97
PREZYDIUM ZG PTTK z dnia 21.03. 1997 roku

w sprawie rozpatrzenia odwołań oddziałów PTTK o przyznanie mandatów delegatów na XIV WALNY ZJAZD PTTK

Prezydium Zarządu Głównego PTTK po rozpatrzeniu nadesłanych odwołań oddziałów PTTK w sprawie przyznania mandatów delegatów na XIV Walny Zjazd PTTK na podstawie: & 4 i 5 Uchwały nr 98/ XIII /96 ZG PTTK z dnia 8.06.br. w sprawie ustalenia klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na XIV Walny Zjazd PTTK oraz w związku z & 7 Uchwały nr 88/XIII/96 ZG PTTK z dnia 30.03.br. w sprawie zwołania XIV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo - wyborczej przed Walnym Zjazdem,

u c h w a ł a , c o n a s t e p u j e :

1. Przyznać 1 mandat delegata na XIV Walny Zjazd PTTK ODDZIAŁOWI PTTK W GRUDZIADZU, jako oddziałowi PTTK nowo powołanemu w 1996 roku i po uzyskaniu rejestracji sądowej.
2. Przyznać 1 mandat delegata na XIV Walny Zjazd PTTK ODDZIAŁOWI PTTK im. Ziemi Sulecińskiej z siedzibą w SULECINIE jako oddziałowi nowo powołanemu w 1996 roku i po uzyskaniu rejestracji sądowej.
4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZYDIUM
ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

Uchwała nr 108/97

Prezydium ZG PTTK z dnia 21 marca 1997 roku
w sprawie ustanowienia odznaki turystyczno-krajoznawczej „Turysta Ziemi Międzyrzeckiej”

Prezydium ZG PTTK, zgodnie z art.9 pkt.7 Statutu PTTK, ustanawia na wniosek Oddziału PTTK w Międzyrzeczu, regionalną odznakę turystyczno-krajoznawczą PTTK pn. „Turysta Ziemi Międzyrzeckiej” i zatwierdza jej regulamin stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

REGULAMIN

I. CZĘŚĆ OGÓLNA.

1. Zarząd Oddziału PTTK " Ziemi Międzyrzeckiej " w Międzyrzeczu ustanowił Regionalną Odznakę Turystyczno-Krajoznawczą " Turysta Ziemi Międzyrzeckiej " .
2. Odznaka ma na celu popularyzowanie mało znanych a ciekawych historycznie, krajoznawczo, kulturowo walorów Ziemi Międzyrzeckiej .
3. Odznaka jest jednostopniowa , może ją zdobyć każdy , kto ukończył 7 lat i spełnił wymogi zawarte w części szczegółowej regulaminu .

Prezydium ZG PTTK

4. Czas zdobywania odznaki jest nieokreślony .
5. Punkty uzyskane w trakcie zdobywania odznaki " Turysta Ziemi Międzyrzeckiej " mogą być zaliczane na jakąkolwiek inną odznakę turystyki kwalifikowanej zgodnie z regulaminem jej zdobywania .
6. Spełnienie wymogów potwierdza przewodnik turystyki kwalifikowanej lub turysta osobiście odciska pieczęć instytucji na trasie wycieczki w karcie zdobywania odznaki . Można dokonywać dodatkowych krótkich opisów .
7. Weryfikację przeprowadza oraz przyznaje OKTP Oddziału PTTK " Ziemi Międzyrzeckiej " , który jednocześnie prowadzi rejestr zdobytych odznak .

8. Odnaki wydaje się za okazaniem zweryfikowanej karty zdobywania odznaki stanowiącej zarazem legitymację.

9. Zarząd Oddziału PTTK oraz OKTP w Międzyrzeczu może przyznać odznakę z pominięciem zasad regulaminu osobom szczególnie zasłużonym dla turystyki i krajoznawstwa Ziemi Międzyrzeckiej.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.

W celu zdobycia Regionalnej Odznaki "Turysta Ziemi Międzyrzeckiej" należy spełnić następujące warunki:

1) Zwiedzić lub obejrzeć:

- A. Międzyrzeczki Zespół Muzealny;
- B. Ratusz w Międzyrzeczu;
- C. Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu;
- D. Kościół w Gorzycy;
- E. Muzeum Regionalne w Pszczewie;
- F. Sanktuarium w Rokitnie;
- G. Klasztor w Gościkowie.

2) Zwiedzić i przejść podziemnymi korytarzami przynajmniej jednej z dwóch grup warownych Międzyrzecznego Rejonu Umocnionego:

- A. GW Scharnchorst (m. Pniewo);
- B. GW Jahn - Pętla Boryszyńska (m. Boryszyn);
- C. inne - wyłącznie z przewodnikiem.

3) Odbyć przynajmniej trzy wycieczki na podanych poniżej trasach:

- A. Bledzew - Chycina - Gorzyca - Międzyrzecz (szlak żółty i czarny ok. 35 km);
- B. Kursko-Dąbie - Kęszycza Leśna - Pniewo - Gościkowo (szlak żółty ok. 26 km);
- C. Kursko-Dąbie - Gorzyca - Międzyrzecz - Kuligowo (szlak czarny ok. 27 km);
- D. Gościkowo - Kuligowo (szlak zielony ok. 22,5 km);
- E. Pszczew - Trzciel (szlak niebieski ok. 17,9 km);
- F. Bledzew - Lubniewice (szlak niebieski ok. 14,6 km);
- G. Międzyrzecz - Lubikowo (szlak czarny ok. 13,2 km).

Uchwała Nr 109/97

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 21 marca 1997r
w sprawie ustalania kosztów prowadzenia prac znakarskich
(Podstawa art.9 pkt 4 oraz art. 31 pkt 8 Statutu PTTK)

§ 1

1. Stawki na finansowanie prac znakarskich (zadania państwowego zleconego jednostce niepaństwowej) realizowanych przez jednostki PTTK oraz maksymalne koszty wykonywanych urządzeń i zasady rozliczeń ustala Sekretarz Generalny Zarządu Głównego PTTK w drodze zarządzenia.

Stawki określone są na podstawie szczegółowych kalkulacji kosztów przedkładanych Sekretarzowi Generalnemu przez Komisje ZG PTTK odpowiedzialne za prace na szlakach turystycznych.

2. Zarządzenie powyższe jest publikowane w „Informacjach ZG PTTK”

§ 2

Środki na prace znakarskie w górach są przekazywane do jednostek organizacyjnych PTTK - oddziałów, na podstawie decyzji Komisji Turystyki Górskiej lub Narciarskiej przez Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie. COTG PTTK, przy realizacji tego zadania przez poszczególne oddziały PTTK, jest koordynatorem z ramienia ZG PTTK. Środki na prace znakarskie na nizinnych szlakach pieszych, rowerowych, kajakowych, przekazywane są na podstawie decyzji właściwej Komisji ZG PTTK przez Biuro ZG PTTK bezpośrednio do oddziałów PTTK. Biuro ZG PTTK lub COTG PTTK podpisuje z Oddziałem PTTK umowę na realizację części zadania.

§ 3

Traci moc uchwałą nr 14/86 Prezydium ZG PTTK z 30 I 1986r

Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia z mocą od 1 01 1997r.

PREZYDIUM
ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

Uchwała nr 111/XIII/97

Prezydium ZG PTTK z dnia 21 marca 1997 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu Jeździeckiej Odznaki Turystyki Górskiej (JOTG) i Jeździeckiej Odznaki Turystyki Nizinnej (JOTN),
i regulaminu Przewodnika Turystyki Jeździeckiej PTTK i Instruktor-Wykładowcy

Prezydium ZG PTTK, zgodnie z art.9 pkt.7 Statutu PTTK, na wniosek Komisji

Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK, zatwierdza Jeździecą Oznakę Turystyki Górskiej i Jeździecą Oznakę Turystyki Nizinnej jej regulamin oraz regulamin Przodownika Turystyki Jeździeckiej i Instruktora-Wykładowcy.

Jednocześnie nadaje stopień Instruktora-Wykładowcy:

kol. Marii Krzemień,

kol. Markowi P. Krzemieniowi,

kol. Zygmunta Kwiatkowskiemu.

PREZYDIUM
ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

REGULAMIN JEŹDZIECKIEJ ODZNAKI TURYSTYKI GÓRSKIEJ (JOTG) PTTK JEŹDZIECKIEJ ODZNAKI TURYSTYKI NIZINNEJ (JOTN) PTTK

Postanowienia ogólne

Celem popularyzowania turystyki konnej Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego ustanawia odznakę w dwóch wariantach:

- Jeździecą Oznakę Turystyki Górskiej (JOTG)
- Jeździecą Oznakę Turystyki Nizinnej (JOTN)

PTTK sprawuje nadzór nad zdobywaniem tej odznaki za pośrednictwem Komisji Turystyki Jeździeckiej Zarządu Głównego.

- * Odznakę można zdobywać na terenie Polski na nizinach i w górach.
- * O uzyskanie odznaki może ubiegać się każdy, kto ukończył 10 rok życia (st.popularny) i 14 lat (st.pozostałe) oraz spełnił warunki niniejszego regulaminu.
- * Poniższy regulamin jest wspólny dla obu wariantów odznaki.
- * Jeździecka Odznaka Turystyki Górskiej i Nizinnej jest odznaką czterostopniową.

I STOPIEŃ - odznaka popularna

Stopień uzyskiwany przez osoby powyżej 10 lat.

I.1. Wiadomości teoretyczne:

- I.1.1. podstawowe części ciała konia,
- I.1.2. typy, główne rasy i maści koni hodowanych w Polsce,
- I.1.3. podstawowe zasady bezpieczeństwa pracy przy koniach przed i po jeździe,
- I.1.4. podstawowe zasady bezpieczeństwa jazdy na ujeżdżalni,
- I.1.5. główne części rzędu końskiego, (ogólnoużytkowe)
- I.1.6. ogólne wiadomości o zasadach żywienia koni.
(czas szkolenia 4 x 45 min.)

I.2. Umiejętności praktyczne:

- I.2.1. podstawowe czynności pielęgnacyjne przed jazdą i po jeździe, narzędzia i przybory do pielęgnacji konia,
- I.2.2. siodłanie i zakładanie ogłowia, zdejmowanie siodła i ogłowia, czyszczenie po jeździe.
- I.2.3. wykonywanie podstawowych ćwiczeń rozluźniających na siodle,
- I.2.4. utrzymywanie równowagi w stępie, w klusie i w galopie,
- I.2.5. ruszanie z miejsca i zatrzymanie konia,
- I.2.6. przejście do klusa, jazda klusem roboczym i anglezowanie, przejście do stępa.
(czas szkolenia 10 x 45 min)

I.3. Wiedza i umiejętności z zakresu turystyki i krajoznawstwa:

- I.3.1. wiadomości i umiejętności, jak w jednym z niżej wymienionych regulaminów odznak PTTK - Młodzieżowej Odznaki Krajoznawczej PTTK
- „Turysta-Przyrodnik” (dla st.popularnego)
- I.3.2. odbycie jednodniowej wycieczki konnej.

II STOPIEŃ - odznaka brązowa

Stopień uzyskiwany przez osoby, które ukończyły 14 lat.

II.1. Wiadomości teoretyczne:

- II.1.1. podstawowe wiadomości o anatomii konia,
- II.1.2. znajomość rodzajów rzędów końskich i ich części, bieżąca konserwacja rzędu.
- II.1.3. maści, odmiany, typy i rasy koni hodowanych w Polsce,
- II.1.4. podstawowe zasady żywienia konia, podstawowe pasze,
- II.1.5. zasady stosowania pomocy jeździeckich,

- II.1.6. powodowanie koniem w podstawowych chodach, (minimum wiadomości o mechanice ruchu układu „koń-jeździec”),
- II.1.7. zasady bezpieczeństwa w stajni i na ujeżdżalni,
- II.1.8. zasady pielęgnacji koni, umiejętność zapobiegania podstawowym urazom i najczęściej występującym chorobom koni,
- II.1.9. zasady udzielania ludziom pomocy przedmedycznej. (czas szkolenia 4 x 45 min.)

II.2. Umiejętności praktyczne:

- II.2.1. jazda stępem, klusem roboczym i anglezowanym oraz galopem, zachowanie płynności chodów,
- II.2.2. utrzymywanie równowagi w tych chodach,
- II.2.3. wykonywanie wolty,
- II.2.4. jazda w zastępie,
- II.2.5. przejazd przez drążki.
- II.2.6. prowadzenie konia po łukach w chodach podstawowych. (czas szkolenia 10 x 45 min.)

II.3. Wiedza i umiejętności z zakresu turystyki i krajoznawstwa

- II.3.1. znajomość oznakowania szlaków turystyki jeździeckiej, pieszej i rowerowej,
- II.3.2. dla JOTG znajomość jednego pasma górskiego (wg GOT) dla JOTN wiadomości i umiejętności, jak w regulaminie OTP na st. popularny,
- II.3.3. odbycie 2 wycieczek konnych jednodniowych (nie mogą być po tej samej trasie),
- II.3.4. odbycie wycieczki dwudniowej z biwakiem.

III STOPIEŃ - odznaka srebrna

Stopień poprzedzony zdobyciem odznaki brązowej.

III.1. Wiadomości teoretyczne:

- III.1.1. wiadomości o chodach koni (sposób stawiania nóg),
- III.1.2. umiejętność rozpoznawania głównych wad budowy koni (eksterieru),
- III.1.3. podstawowe zasady bezpieczeństwa jazdy w terenie i na postojach (popasach),
- III.1.4. podstawowe wiadomości turystyczne o rejonie jazdy terenowej,
- III.1.5. podstawowe wiadomości o przygotowaniu konia do jazdy terenowej,
- III.1.6. podstawowe wiadomości z zakresu weterynarii,
- III.1.7. wybrane zagadnienia z „Kodeksu Drogowego” dotyczące poruszania się końmi na drogach publicznych. (czas szkolenia 4 x 45 min.)

III.2. Umiejętności praktyczne:

- III.2.1. jazda chodami zebranymi i wyciągniętymi z zachowaniem płynności ruchu,
- III.2.2. wykonywanie podstawowych figur na ujeżdżalni (w zastępie i indywidualnie),
- III.2.3. przejeżdżanie przez cavaletti,
- III.2.4. skoki przez przeszkody o wys. do 40 cm,
- III.2.5. jazda w terenie otwartym i zadrzewionym z pokonywaniem przeszkód naturalnych do wys. 40 cm oraz stromych podjazdów i zjazdów, przekraczanie przeszkód wodnych. (czas szkolenia 10 x 45 min.)

III.3. Wiedza i umiejętności z zakresu turystyki i krajoznawstwa

- III.3.1. dla JOTG - wiadomości i umiejętności jak dla zdobycia GOT w st. brązowym (znajomość jednej grupy górskiej) lub posiadanie tej odznaki, dla JOTN (do wyboru):
 - wiadomości i umiejętności jak dla zdobycia OTP w st. brązowym lub posiadanie tej odznaki,
 - wiadomości i umiejętności jak dla zdobycia Regionalnej Odznaki Krajoznawczej w stopniu srebrnym - posiadanie tej odznaki,
 - wiadomości i umiejętności jak dla zdobycia odznaki „Turysta-Przyrodnik” w stopniu brązowym lub posiadanie tej odznaki,
- III.3.2. odbycie 6 wycieczek jednodniowych,
- III.3.3. odbycie 2 rajdów dwudniowych lub 1 rajdu czterodniowego,

IV STOPIEŃ - odznaka złota

Stopień obowiązkowo poprzedzony uzyskaniem odznaki srebrnej.

IV.1. Wiadomości teoretyczne:

- IV.1.1. racjonalne żywienie i higiena konia w stajni i na rajdach,
- IV.1.2. podstawowe wiadomości weterynaryjne - zapobieganie chorobom koni,

- rozpoznawanie pierwszych objawów najczęściej występujących chorób, wykonywanie podstawowych zabiegów (opatrunki, okłady, masaże), działanie przed przybyciem lekarza weterynarii,
- IV.1.3. przygotowanie konia do transportu i prezentacji oraz umiejętność prezentacji konia, załadunek i rozładunek koni,
- IV.1.4. zasady doboru i przygotowania (treningu) koni do rajdów turystycznych,
- IV.1.5. podstawowe wiadomości o zasadach rozgrywania konkurencji rekreacyjnych i sportowych,
(czas szkolenia 10 x 45 min.)

IV.2. Umiejętności praktyczne:

- IV.2.1. poprawne wykonanie elementów jazdy ujeżdżeniowej, (czworobok typu L),
- IV.2.2. płynne pokonywanie na parkurze przeszkód o wys. do 60 cm,
- IV.2.3. pokonywanie przeszkód terenowych (grząski teren, przeszkody wodne itp.),
- IV.2.4. umiejętność biwakowania z końmi w terenie.

IV.3. Wiedza i umiejętności z zakresu turystyki i krajoznawstwa

- IV.3.1. przygotowanie i zasady odbywania biwaków i wielodniowych rajdów turystycznych,
- IV.3.2. wiadomości z zakresu kartografii turystycznej i posługiwania się mapami oraz przewodnikami turystycznymi w terenie; znajomość walorów turystycznych głównych regionów Polski,
- IV.3.3. odbycie 10 wycieczek konnych jednodniowych,
- IV.3.4. odbycie 2 rajdów trzydniowych lub 1 sześciodniowego,
- IV.3.5. udział w biegu myśliwskim,
- IV.3.6. pokonywanie toru przeszkód „ścieżka huculska” - dla JOTG, udział w turnieju rycerskim - dla JOTN.

Potwierdzenie i weryfikacja

Podstawą weryfikacji jest książeczka JOTG/JOTN, w której powinny być potwierdzenia odbytych szkoleń (umiejętności jeździeckie) i wycieczek, podpisane przez osoby uprawnione:

- przodownika turystyki jeździeckiej I st. w przypadku potwierdzeń na odznakę popularną,
- przodownika turystyki jeździeckiej II st. w przypadku potwierdzeń na pozostałe stopnie odznaki.

Weryfikacji odznaki dokonuje Komisja Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK, najpóźniej w okresie 2 miesięcy od daty złożenia książeczki. Odznakę nabywa się w wyznaczonych przez Komisję ośrodkach turystyki jeździeckiej (Golub Dobrzyń, Gładyszów) po okazaniu książeczki z adnotacją o zweryfikowaniu odznaki.

Postanowienia końcowe

Ostateczna interpretacja niniejszego regulaminu należy wyłącznie do Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.

Regulamin niniejszy został zatwierdzony przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK w dniu 21 marca 1997 roku (uchwała Nr 111/XIII/97) i wchodzi w życie z dniem 15 IV 1997 r.

REGULAMIN PRZODOWNIKA TURYSTYKI JEŹDZIECKIEJ PTTK I INSTRUKTORA - WYKŁADOWCY

V. PRZODOWNIK TURYSTYKI JEŹDZIECKIEJ PTTK I stopnia

- posiada uprawnienia na określony teren - okolice macierzystego ośrodka jeździeckiego (pasmo górskie, gmina),
- jest członkiem kadry programowej PTTK,
- kandydat na przodownika TJ I stopnia winien mieć ukończone 18 lat.

V.1. Zakres wiedzy:

- V.1.1. zasady udzielania ludziom pomocy przedmedycznej,
- V.1.2. wiadomości o chodach koni (sposób stawiania nóg),
- V.1.3. umiejętność rozpoznawania głównych wad budowy koni (eksterieru),
- V.1.4. podstawowe wiadomości weterynaryjne - zapobieganie chorobom koni, rozpoznawanie pierwszych objawów najczęściej występujących chorób, wykonywanie podstawowych zabiegów (opatrunki, okłady, masaże), działanie przed przybyciem lekarza weterynarii,
- V.1.5. przygotowanie konia do transportu i prezentacji oraz umiejętność prezentacji konia, załadunek i rozładunek koni,
- V.1.6. zasady doboru i przygotowania (treningu) koni do rajdów turystycznych,
- V.1.7. przygotowanie i zasady odbywania biwaków i wielodniowych rajdów turystycznych,
- V.1.8. organizacja jazd rekreacyjnych i turystycznych,
- V.1.9. wybrane zagadnienie z topografii, historii, etnografii i kultury terenu działania,

- V.1.10. podstawowe wiadomości z zakresu zootechniki i organizacji hodowli koni w Polsce, sposobów użytkowania koni, anatomii i genetyki,
- V.1.11. elementy agroturystyki i jej organizacji.
- V.1.12. znajomość systemu szkolenia jeździeckiego w PTTK,
- V.1.13. znajomość oznakowania szlaków turystyki jeździeckiej, pieszej i rowerowej.

V.2. Zakres umiejętności (praktyki):

- V.2.1. jazda chodami zebranymi i wyciągniętymi z zachowaniem płynności ruchu,
- V.2.2. wykonywanie podstawowych figur na ujeżdżalni (w zastępie i indywidualnie),
- V.2.3. przejeżdżanie przez cavaletti,
- V.2.4. skoki przez przeszkody o wys. do 40 cm,
- V.2.5. jazda w terenie otwartym i zadrzewionym z pokonywaniem przeszkód naturalnych do wys. 40 cm oraz stromych podjazdów i zjazdów, przekraczanie przeszkód wodnych.

V.3. Zakres uprawnień :

- V.3.1. prowadzenie jazd na ujeżdżalni przy gospodarstwie rolnym, ośrodku jeździeckim w celu przygotowania turystów do jazdy w terenie działania,
- V.3.2. prowadzenie wycieczek w czasie trwania nie przekraczającym trzech dni w terenie określonym w wyniku zdanego egzaminu na uprawnienia.

V.4. Kurs teoretyczny i praktyczny oraz staż przodownikowski:

- V.4.1. Kursy teoretyczne i praktyczne na stopień V i VI można odbywać się w ośrodkach spełniających wymagania ustalone przez Komisję Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.
- V.4.2. Po zdaniu egzaminu teoretycznego i praktycznego kandydat zobowiązany jest do odbycia 30-dniowego stażu w ośrodku stażowym spełniającym wymagania ustalone przez Komisję Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.
W czasie stażu kandydat na przodownika zobowiązany jest odbyć co najmniej 3 rajdy 5-dniowe w charakterze przodownika-stażysty.
Staż należy odbyć w ciągu 2 lat kalendarzowych od zdania egzaminu.

VI. PRZODOWNIK TURYSTYKI JEŹDZIECKIEJ PTTK II stopnia

- posiada uprawnienia na szerszy teren: gór (grupę górską) lub nizin (region)
- jest członkiem kadry programowej PTTK
- kandydat na przodownika TJ II stopnia winien posiadać wykształcenie średnie

VI.1. Zakres wiedzy (teoria):

- VI.1.1. metodyka szkolenia w zakresie zdobywania odznaki turystyki jeździeckiej,
- VI.1.2. elementy pedagogiki, psychologii, anatomii i fizjologii człowieka,
- VI.1.3. zapobieganie wypadkom i pierwsza pomoc przedmedyczna w warunkach turystycznych,
- VI.1.4. topografia, historia, kultura i etnografia wybranych terenów, na których kandydat zamierza prowadzić działalność,
- VI.1.5. podstawy zootechniki (anatomia, genetyka, typy i rasy koni, żywienie itp) oraz hippologii i organizacji hodowli koni w Polsce,
- VI.1.6. organizacja i prowadzenie szkoleń w celu zdobycia odznaki turystyki jeździeckiej i uprawnień przodownika I stopnia
- VI.1.7. przygotowanie koni (trening) do szkoleń turystycznych i turystyki,
- VI.1.8. organizacja PTTK i turystyki w Polsce, projektowanie i znakowanie szlaków turystycznych,
- VI.1.9. wybrane zagadnienia prawne (odpowiedzialność cywilna i karna oraz ubezpieczenia OC, NW i majątkowe) w zakresie dotyczącym pracy przodownika turystyki jeździeckiej PTTK,

VI.2. Zakres umiejętności (praktyki):

- VI.2.1. samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie trzydniowego rajdu turystycznego w rejonie odbywania stażu przodownikowskiego, pod nadzorem przodownika II stopnia lub instruktora - wykładowcy lub posiadanie srebrnej Jeździeckiej Odznaki Turystyki Nizinnej lub Górskiej.

VI.3. Zakres uprawnień :

- VI.3.1. po zdaniu egzaminu i odbyciu stażu przodownik II st. jest uprawniony do prowadzenia szkoleń i jazd na stopnie jeździeckiej odznaki nizinnej i górskiej od od popularnej do złotej oraz prowadzenia wycieczek i rajdów konnych w terenie, na który uzyskał uprawnienia, uprawnienia na inne tereny mogą być nadane po zdaniu egzaminu z topografii, historii, kultury i etnografii wybranych terenów, na których kandydat będzie prowadził działalność.

VI.4. Kurs teoretyczny i praktyczny oraz staż przodownicki:

- VI.4.1. Kursy teoretyczne i praktyczne na przewodnika I i II stopnia można odbywać w ośrodkach spełniających wymagania ustalone przez Komisję Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.
- VI.4.2. Po zdaniu egzaminu teoretycznego i praktycznego kandydat zobowiązany jest do odbycia 30-dniowego stażu w ośrodku stażowym spełniającym wymagania ustalone przez Komisję Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.
W czasie stażu kandydat na przodownika zobowiązany jest odbyć conajmniej 3 rajdy 5-dniowe w charakterze przodownika-stażysty.
Staż należy odbyć w ciągu 2 lat kalendarzowych od zdania egzaminu.

VII. HONOROWY PRZODOWNIK TURYSTYKI JEŹDZIECKIEJ PTTK

Tytuł ten może nadać Komisja Turystyki Jeździeckiej w uznaniu szczególnych zasług i osiągnięć dla turystyki konnej.

VIII. INSTRUKTOR - WYKŁADOWCA

Stopień nadawany jest działaczom turystyki jeździeckiej PTTK przez Prezydium ZG PTTK na wniosek Komisji Turystyki Jeździeckiej.

Warunkiem nadania jest posiadanie:

- jeździeckich uprawnień instruktorskich (PZJ lub TKKF)
- uprawnień przodownika lub instruktora PTTK

Postanowienia ogólne

Ewidencję przodowników turystyki jeździeckiej, honorowych przodowników turystyki jeździeckiej i instruktorów-wykładowców prowadzi Komisja Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.

Przodownik turystyki jeździeckiej PTTK ma prawo do:

- noszenia ustalonej odznaki,
- weryfikowania odznaki turystyki jeździeckiej PTTK, stosownie do swoich uprawnień,
- potwierdzania uczestnictwa w imprezie, w której bierze udział.

Postanowienia końcowe

Interpretacja niniejszego regulaminu należy do Komisji Turystyki Jeździeckiej Zarządu Głównego PTTK.

Regulamin niniejszy został zatwierdzony przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK w dniu 21 marca 1997 roku (uchwała Nr 111/XIII/97) i wchodzi w życie z dniem 15 IV 1997 roku.

•KOMUNIKAT•

Komisja Turystyki Kolarskiej Zarządu Głównego PTTK informuje, że krajowa narada aktywu turystyki kolarskiej odbędzie się w dniu 15 sierpnia 1997 roku w Majdanie Sopockim podczas XLVI CENTRALNEGO ZLOTU KOLARZY PTTK.

Każda komisja oddziałowa i klub z upoważnienia Komisji ma prawo przysłać swego delegata. Prosimy o zgłaszanie delegatów na KNAK do Komisji Turystyki Kolarskiej do dnia 15 czerwca.

Delegaci przybywają na naradę na koszt własny lub macierzystego oddziału.

● Z PRAC GKR ●

Plenum GKR 22 marca 1997 roku analizowało:

- stan organizacyjny i działalność merytoryczną:
Regionalnych Pracowni Krajoznawczych i struktur regionalnych PTTK oraz ich współpracę z Oddziałami;
- aktywność i efektywność pracy członków Prezydium i Plenum ZG PTTK w XIII Kadencji.

Prezydium GKR 26 kwietnia 1997 roku badało realizację uwag i zaleceń biegłego rewidenta zawartych w protokole i raporcie przy badaniu bilansu ZG PTTK za 1995 rok. Przyjęto sprawozdania stałych Zespołów GKR do sprawozdania Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK za XIII Kadencję.

Sekretarz GKR

Maria Balcerzak

SPRAWOZDANIE Z UDZIAŁU W

XII MIĘDZYNARODOWYM SEMINARIUM NA TEMAT TURYSTYKI NARCIARSKIEJ

W dniach 10 do 13 stycznia 1997 roku odbyło się w Maria Alm (Kraj Salzburg) XII Międzynarodowe Seminarium na temat: "Turystyka Narciarska". Seminarium to odbywa się co 2 lata, począwszy od zaproponowanego i zorganizowanego przez Czechów (ówczesne ČSTV) w 1972 roku.

Z ramienia Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK w XII Międzynarodowym Seminarium n/t Turystyki Narciarskiej wzięli udział:

Przewodniczący KTN ZG PTTK - mgr inż. arch. Zbigniew Siudak
V-przewodniczący KTN ZG PTTK - dr inż. Wojciech Biedrzycki.

Seminarium zostało zorganizowane przez organizację turystyczną "Naturfreunde" Österreich. Udział wzięły następujące delegacje: Klub Českých Turistů, Klub Slovenských Turistov, Naturfreunde Magyarorságra i PTTK. Przygotowano dwa referaty wiodące: "Dziecko na nartach" (Naturfreunde Österreich) oraz "Turystyka narciarska w wysokich górach" (PTTK). Przedstawiono również koreferaty: "Dzieci w Klubach narciarskich" (PTTK), "Wyposażenie do turystyki wysokogórskiej na nartach" (Naturfreunde) oraz "Turystyka narciarska na Słowacji" (KST). Zostały przeprowadzone dwa seminarium praktyczne, perfekcyjnie przygotowane przez Austriaków: "Nauka jazdy na nartach przez zabawę dziecięcą" oraz "Poszukiwanie zasypanych w lawinie przy użyciu aparatów ORTOVOX". Jako ilustracja do referatu polskiego

został przedstawiony film video pt.: "Czarnohora '96" autorstwa Piotra Szuckiego. W czasie tak pracowitych dwu dni znalazło się jednak tyle czasu, aby poznać znakomicie przygotowane trasy narciarskie (mimo niewielkiej ilości śniegu) na terytorium narciarskim Maria Alm. Jako jeden z wniosków końcowych Seminarium przyjęto, że następne seminarium na temat turystyki narciarskiej odbędzie się na Słowacji w Górach Kruszcowych.

Doskonała organizacja, serdeczna atmosfera, wyśmienite warunki bytowe oraz świetne trasy narciarskie (że o pogodzie nie wspomnimy) były zasługą wszędzie obecnego organizatora z ramienia Naturfreunde - Sekretarza Sportów Zimowych Heinza Puttingera, za co wyrażamy w tym miejscu podziękowania.

Przewodniczący
Komisji Turystyki Narciarskiej

Zbigniew SIUDAK

Zbigniew Siudak
mgr inż. arch. Zbigniew Siudak

Wojciech BIEDRZYCKI

Wojciech Biedrzycki

• KOMUNIKAT •

18 lipca 1898 r. - to data urodzenia najstarszego przewodnika turystycznego i chyba najstarszego członka PTTK. Tak, tak, nasz kolega Waldemar Szymon Kruszyna-Kotulski, członek Koła Przewodników Terenowych Oddziału Przewodnickiego w Warszawie ma 99 lat. Piękny wiek. Co więcej, kol. Waldemar jest nadal aktywny zawodowo i społecznie. Przychodzi na zebrania szkoleniowe Koła, uczestniczy w imprezach i jubileuszach, i co interesujące, nadal rzeźbi i maluje. To jego pasja i zawód. Waldemar jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych w Moskwie, którą ukończył w 1926 roku. Tylko gratulować i zazdrościć ciekawego życia i dobrego zdrowia.

W dniu 10 kwietnia br. w siedzibie Zarządu Oddziału PTTK Warszawa Śródmieście koleżde Waldemarowi Szymonowi Kruszynie-Kotulskiemu V-ce Przewodniczący Kapituły Odznaczeń ZG PTTK kol. Tadeusz Stefański wspólnie z członkiem Kapituły kol. Jerzym Kononowiczem, wręczyli Jubilatowi Honorową Odznakę PTTK w stopniu złotym.

• KOMUNIKAT •

Powstał czwarty Oddział Przewodnicki PTTK w Polsce. Po Warszawie, Toruniu i Gdańsku został w dniu 4 kwietnia br. założony Oddział w Malborku. Liczne grono przewodników terenowych ze specjalnością przewodnictwa po zespole zamkowym, w chwili rozwiązania Oddziału PTTK w mieście, zorganizowało się w silną, samodzielną jednostkę w naszym Towarzystwie. Na zebraniu organizacyjno-wyborczym, w obecności przedstawicieli Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, kolegów Wiesława Kędzierawskiego i Tadeusza Stefańskiego, wybrano w tajnym głosowaniu na Prezesa Oddziału Przewodnickiego kol. Józefa Gilewicza.

Zapraszamy do pełnego, bezpłatnego korzystania
10 z materiałów zawartych w "Informacjach ZG PTTK"

STRATEGIA ROZWOJU KRAJOWEGO PRODUKTU TURYSTYCZNEGO

W ramach prac programu Phare - Tourin II został przygotowany dokument, przedstawiający ogólną wizję rozwoju turystyki polskiej pod nazwą „Strategia Rozwoju Krajowego Produktu Turystycznego”. Ma ona na celu takie wzmocnienie przemysłu turystycznego w Polsce, aby mógł on działać na międzynarodowym i krajowych rynkach turystycznych w warunkach konkurencji. Kładzie nacisk na takie ułatwienia w rozwoju produktu turystycznego naszego kraju, aby mógł on przynieść istotne korzyści tak w skali makroekonomicznej, jak i w sferze współpracy zagranicznej. Rozwój turystyki zwiększa zatrudnienie i przyspiesza rozwój gospodarczy wielu regionów kraju oraz wytwarza obraz Polski jako kraju atrakcyjnego.

Stąd też strategia:

- * jest ogólną wizją rozwoju produktu polskiej branży turystycznej, dostosowanego do konkurencji na rynkach światowych;
- * określa priorytetowe zadania rządu polskiego w reorganizacji sektora turystyki, będące w zgodzie z makroekonomiczną strategią rozwoju Polski;
- * ustanawia ramy realizacyjne, ułatwiające rozwój produktu turystycznego w obrębie regionów i gmin, które z kolei będą mogły osiągnąć konkretne korzyści w postaci wzrostu gospodarczego i redukcji bezrobocia.

Rozwój polskiego produktu turystycznego jest w całości ukierunkowany na rynek. Opiera się na podstawowym założeniu, iż rozwój produktów turystycznych, na które nie ma zapotrzebowania na rynku i zapotrzebowania takiego nie da się stworzyć drogą odpowiednio zaprogramowanych działań marketingowych, nie przyniesie oczekiwanych rezultatów. Siłą napędową jest popyt na produkty, a nie ich podaż. Powodzenie rozwoju sektora turystyki w Polsce wymaga zatem nie tylko inwestowania w ulepszanie oferty, ale zarazem inwestowania ukierunkowanego na zaspakajanie istniejących potrzeb rynkowych lub aktywne kreowanie nowego bądź zwiększonego zapotrzebowania na określone produkty.

Realizacji zadań wynikających z strategii służyć będą m.in. następujące działania:

- * stworzenie mechanizmów, umożliwiających realizację celów strategicznych na szczeblach: krajowym, lokalnym i regionalnym;
- * stworzenie ram współpracy między różnymi resortami;
- * stworzenie kilku, wzajemnie ze sobą powiązanych krajowych programów działania, wyodrębniających kluczowe elementy rozwoju turystyki:
 - rozwój produktów „markowych”;
 - rozwój miejscowości wypoczynkowych;
 - stałe podnoszenie jakości produktu;
 - ulepszanie statystyki turystyki;
 - kształcenie kadr dla turystyki;
 - rozwój transportu i infrastruktury;
 - rozwój informacji turystycznej;
 - organizację imprez;
- * stworzenie warunków dla właściwego marketingu polskiego produktu turystycznego oraz promocji i realizacji inwestycji w turystyce.

Fundacja Rozwoju Turystyki TOURIN
ul. Mazowiecka 7
00-052 Warszawa
tel./fax (0-22) 826 96 95, 826 92 38
e-mail: tourin@ikp.atm.com.pl

INFORMACJA

Kontakt:
Biuro Menedżerów Marek Turystyki Polskiej
ul. Smulikowskiego 4, 00-389 Warszawa
tel. 022 826 04 15 do 17 fax 022 826 04 15

Warszawa, 18.04.1997 r.

TWORZENIE PRODUKTÓW MARKOWYCH - główne zalecenie Strategii Rozwoju Produktu Turystycznego w Polsce

Tworzenie i promocja silnych produktów markowych to najbardziej skuteczny sposób rozwoju turystyki. Koncepcja nadawania danemu produktowi statusu markowego zakłada zapewnienie jego wysokiej jakości, właściwego wizerunku, tożsamości oraz dostosowania do potrzeb danego sektora rynkowego. Naturalną więc konsekwencją jest budowanie produktów markowych w oparciu o najmocniejsze atuty poszczególnych sektorów turystyki polskiej, czyli poprzez doskonalenie najlepszych ofert już istniejących. Bowiern tylko takie produkty mogą uzyskać status markowy i zapewnić konkurencyjność na rynkach zagranicznych i rynku krajowym.

Biorąc pod uwagę popyt i wymagania rozpoznanych rynków, jak również mocne strony polskiej oferty turystycznej, wyznaczono 5 następujących obszarów, w których przewidziano skoncentrowanie działań na rzecz tworzenia produktów markowych.

- **turystyka biznesowa:** kongresy, konferencje, seminaria, imprezy targowe, podróże motywacyjne, indywidualne pobyty służbowe;
- **turystyka miejska i kulturowa:** wybitne wydarzenia kulturalne, dziedzictwo kulturalne miast, trasy kulturowe;
- **turystyka na terenach wiejskich i zalesionych:** agroturystyka, atrakcje związane z życiem wsi, kulturą ludową i tradycjami, ekoturystyka, turystyka na obszarach chronionych;
- **turystyka aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna:** turystyka wodna (szczególnie żeglarstwo oraz kajakarstwo), wędrowki piesze, jeździectwo;
- **turystyka przygraniczna i tranzytowa:** wszelkie oferty mieszczące się w 50-kilometrowym pasie przygranicznym oraz oferty związane z ruchem tranzytowym i autostradami.

Do każdego z wymienionych obszarów turystyki powołano menedżera marki, którego głównym zadaniem będzie przygotowanie (wspólnie z branżą turystyczną i przy poparciu Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki) produktów markowych, a następnie pomoc w ich promowaniu na wybranych rynkach. W szczególności menedżerowie marek mogą zaoferować: dostęp do wyników najnowszych badań rynkowych, informacje o istniejących programach pomocowych, szkoleniowych i źródłach finansowania, członkostwo w specjalistycznych stowarzyszeniach międzynarodowych, doradztwo w doskonaleniu posiadanej oferty z wykorzystaniem pomocy ekspertów, efektywną promocję na najbardziej obiecujących rynkach, nadawanie znaku jakości produktu markowego.

Ponadto menedżerowie marek inicjują i wspierają funkcjonowanie grup partnerskich dla tworzenia i promocji wybranych produktów. Grupy te będą dobrowolnymi zrzeszeniami podmiotów skupionych wokół konkretnego produktu markowego oraz zapewnią uwzględnienie interesów branży turystycznej i gospodarki narodowej.

**Materiał Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej
dostarczony uczestnikom posiedzenia plenarnego ZG PTTK
odbytego w dniu 1 marca 1997 r.**

- I. W imieniu Rady Programowej ZG PTTK ds. Młodzieży Szkolnej dziękujemy za decyzję o odbyciu plenarnego posiedzenia ZG PTTK poświęconego turystyce młodzieży. Oczekujemy, że umożliwi ono :
- ocenę bilansu pracy PTTK wśród młodzieży szkolnej,
 - ocenę współdziałania ze szkołami i innymi stowarzyszeniami organizującymi turystykę wśród młodzieży,
 - określenia kierunków działań i pracy PTTK na rzecz rozwoju turystyki wśród młodzieży?
- II. **Przypomnienie statystyki.** Na 98.881 członków PTTK młodzież szkolna stanowi dokładnie 31.342 osób tj. 32%. Należy jednak sądzić, że wśród 29.130 osób, których statystyka ujmuje w pozycji inne środowiska znacząca część to młodzież szkolna będą ze swymi rodzicami w kołach terenowych. Należy więc szacować, że ludzie młodzi /do 21 roku życia/ stanowią prawie połowę członków Towarzystwa. Potwierdzają te dane informacje o młodzieży uczestniczącej w imprezach turystyki kwalifikowanej. Na ogólną liczbę uczestników w imprezach turystyki kwalifikowanej - 698.481 osoby aż /ok. 64%/ to młodzież szkolna.

W swoistym rankingu uczestnictwa młodzieży w imprezach turystyki kwalifikowanej przodują takie dyscypliny:

- piesza	- 209.775 uczestników
- górską	- 98.041 uczestników
- na orientację	- 25.119 uczestników
- kolarską	- 21.923 uczestników
- narciarską	- 10.216 uczestników
- kajakową	- 8.578 uczestników.

Stosunkowo duży jest udział młodzieży szkolnej w dyscyplinach ryzyka wymagających dużego specjalistycznego przygotowania i tak w imprezach pletwonurków brało udział aż 2.777 osób, a w speleologicznych 961 osób. Należy też zwrócić uwagę, że wśród młodzieży szkolnej niezwykle popularne są imprezy wielodyscyplinowe.

Wg. danych statystycznych w pozycji inne imprezy turystyki kwalifikowanej odnotowano udział aż 60.652 uczestników z grona młodzieży szkolnej. Sądzymy, że gros z tych imprez to wielodyscyplinowe. Bezdyskusyjne jest to, że młodzież szkolna stanowi zdecydowaną większość osób zdobywających odznaki turystyki kwalifikowanej

W ramach tzw. turystyki powszechnej PTTK odnotowało w 19.466 wycieczkach organizowanych przez koła, kluby, oddziały i ich komisje oraz BORT dla członków PTTK 572.842 uczestników, a więc o 17% mniej niż w imprezach turystyki kwalifikowanej. Mamy prawo sądzić, że potężna grupa uczestników to młodzież szkolna.

Statystyka nie ułatwia bardziej precyzyjnego określenia zainteresowań krajoznawczych młodzieży. Wiemy, że w 1995 r. zdobyto 2.063 młodzieżowych Odznak Krajoznawczych /zdobywają ją w zasadzie uczniowie do VII klasy/ oraz to, że znaczącą część odznak regionalnych zdobyła młodzież szkolna.

Jak prezentuje się młodzież szkolna w formułach organizacyjnych PTTK? Kół i klubów PTTK szkołach jest 1615 co stanowi 5 % w stosunku do liczby szkół w Polsce. Odpowiada to mniej więcej ilości aktualnych opiekunów SKKT - PTTK

/niektóre koła mają więcej opiekunów/.Znamienne, że liczba kół i klubów maleje. W 1993 było ich 1761, a w 1994 - 1734.

Oddziałów szkolnych PTTK jest 3 i działają w Krakowie, Człuchowie i Starachowicach. Problematyka oddziałów szkolnych nie była dotychczas przedmiotem zainteresowania się Prezydium ZG PTTK.

Na ogólną liczbę oddziałów 375, które nadesłały swoje sprawozdania za 1995 r. zaledwie w 69 a więc 18%, istnieją Komisje Młodzieżowe.

W stosunku do roku ubiegłego nastąpił przyrost o 1 komisję. Liczymy na to, że po strefowych naradach prezesów oddziałów PTTK w czasie których wręczono "Wędrowniczka" /załącznik/ zwiększy się zainteresowanie władz oddziałów młodzieżą i jej udziałem w turystyce i w PTTK.

Przyjętą przez ZG PTTK w 1994 r. Odznakę "Orlego Lotu" dla osób do 21 roku życia, których dokonania krajoznawczo-turystyczne uzasadniają jej przyznanie otrzymało dotychczas 178 osób.

III. Spostrzeżenia na tle statystyki.

1. Należy sądzić, że zdecydowanie zwiększa się zainteresowanie młodzieży bardziej wymagającą turystyką kwalifikowaną w tym szczególnie jej bardzo wyspecjalizowanymi gałęziami. PTTK jest postrzegane przez młodzież jako organizacja właśnie takich turystów.
2. Trudno w świetle danych statystycznych jednoznacznie określić zainteresowania krajoznawcze młodzieży. Doświadczenia organizacji Młodzieżowych Szkół Turystyki oraz nasze kontakty z młodzieżą pozwalają sądzić, że młodzież szkolna jest zainteresowana coraz bardziej wyspecjalizowanymi gałęziami krajoznawstwa oraz krajoznawstwem regionalnym rodzinnego terenu.
3. Znacznie więcej młodych ludzi /uczniów/ należy do PTSM / ok. 200 tys. uczniów w ok 1650 kołach/ które to stowarzyszenie zapewnia znaczące zniżki w schroniskach w Polsce i za granicą. PTSM organizuje też coraz ciekawsze obozy wędrowne po tzw. trasach typowych.
4. Niewystarczające jest zainteresowanie turystyką młodzieży przez władze oddziałów PTTK - widocznym tego przejawem jest liczba kół i komisji młodzieżowych. W czasie organizowanych przez ZG PTTK rejonowych narad Prezesów Oddziałów PTTK Rada Programowa prezentowała "Wędrowniczka" w których popularyzowała oddziały dobrze pracujące z młodzieżą oraz zwróciła się do zarządów nt turystyki młodzieżowej.
5. Przestał funkcjonować sprawny dawniej / w oparciu o ZW PTTK/ system wyróżnień nauczycieli - opiekunów SEKT PTTK. Opierał się on na współdziałaniu ZW PTTK - Kuratorium. W ramach samego PTTK Odznakę Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży w 1995 r. otrzymało 201 osób w tym 62 w stopniu złotym. W 1994 - 182 w tym 57 złote.
6. nierozwiązany jest ciągle problem ciągu organizacyjnego młodych w PTTK. Odznaka "Orlego Lotu" nie rozwiązuje tego problemu. Można sądzić, że problem tkwi w pewnym konserwatyźmie struktur i postaw. Nie stworzyliśmy (jeszcze) sprawnego systemu przechodzenia z uczestników imprez do grona kadry. Młodzieżowe Szkoły Turystyki to tylko częściowe rozwiązanie problemu.

IV. Kierunki działania Rady.

Rada Programowa do spraw Młodzieży Szkolnej zgodnie z kierunkami, które uzyskały aprobatę Prezydium ZG PTTK w dniu 4.03.1994 r. skoncentrowała się na:

programowych PTTK wśród młodzieży szkolnej, a następnie organizacji corocznych seminariów dla tych koordynatorów;

- kontynuacji wiodących ogólnopolskich imprez programowych PTTK wśród młodzieży szkolnej;
- uruchomieniu i rozwijaniu ogólnopolskiego młodzieżowego konkursu krajoznawczego "Poznajemy Ojcowiznę";
- organizacji Młodzieżowej Szkoły Turystyki;
- wprowadzeniu w życie odznaki "Orlego Lotu".

Praca z koordynatorami. W porozumieniu z oddziałami powołano wojewódzkich koordynatorów ogólnopolskich imprez programowych wśród młodzieży szkolnej. Specjalne upoważnienia Prezesa ZG PTTK otrzymały 34 osoby.

W tej kadencji zorganizowano dla nich seminaria szkoleniowe połączone ze spotkaniami organizacyjnymi.

Odbyły się one: w Przysieku koło Torunia w dniach 5 - 7 listopada 1993 r. - wzięło w nim udział 60 osób, w Piotrkowie Trybunalskim /23 - 25 września 1994 r./ - wzięło w nim udział 46 osób, we Włocławku /12 -14 maja 1995 r./ - wzięło w nim udział 37 osób, Modlinie /listopad 1996 r./ wzięło w nim udział 90 osób. Program seminarium - spotkań obejmuje zawsze:

- część szkoleniową;
- omówienie realizacji ogólnopolskich imprez programowych w poszczególnych województwach;
- promocję walorów turystycznych regionu - gospodarza spotkania wraz z metodyką prowadzenia wycieczek po tym terenie.

W naszym odczuciu ważnym jest utrzymanie ciągłości kontaktów.

Seminaria stanowią coroczne spotkanie koordynatorów, a często i animatorów naszych ogólnopolskich przedsięwzięć programowych. Właśnie z nimi obchodziliśmy w 1994 r 75-lecie zorganizowanego ruchu krajoznawczo - turystycznego w szkołach.

Ogólnopolskie imprezy programowe w środowisku młodzieży szkolnej.

Główną imprezą jest Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno - Krajoznawczy.

W czasie bieżącej kadencji odbyły się:

- XXII edycja z centralnym finałem w Warszawie / otwarcie z udziałem Prezydium ZG PTTK/ w finale wzięło udział 39 drużyn ze szkół podstawowych i 42 ze szkół ponadpodstawowych.
- XXIII edycja z centralnym finałem w Iławie, w której wzięło udział 38 drużyn ze szkół podstawowych i 39 drużyn ze szkół ponadpodstawowych.
- XXIV edycja zakończy się finałem w Piotrkowie Trybunalskim /28 maja - 2 czerwca 1996 r./, w której wzięło udział 37 drużyn ze szkół podstawowych i 40 z szkół ponadpodstawowych.
- XXV edycja zakończy się finałem przygotowywanym przez Oddział PTTK "Beskid" w Nowym Sączu.

W poprzednich edycjach współpracowaliśmy z powodzeniem z oddziałami "Mazowsze" w Warszawie i Oddziałem w Iławie i z Oddziałem PTTK im. M. Rawity Witanowskiego w Piotrkowie Trybunalskim, a obecnie z Oddziałem "Beskid" PTTK w Nowym Sączu. Najlepiej Turniej w swojej podstawowej bazie organizowany jest w województwach jeleniogórskim, szczecińskim, piotrkowskim i toruńskim.

Pragniemy podkreślić wzorową pracę Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Szczecinie na rzecz rozwoju programowego Turnieju.

W 1994 r. Zarząd Główny PTTK, wspólnie z Ministerstwem Edukacji Narodowej wydał poradnik Organizatora Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego w dużym nakładzie 20 tys. egz.

Poradnik ten rozpowszechniany jest przez oddziały wśród opiekunów SKKT - PTTK i

wykorzystywany w czasie szkoleń / w tym MST/. Pozycja ta była dofinansowana ze środków Promocji Programowej, za co serdecznie dziękujemy.

Konkursy krasomówcze. W tej kadencji udało się dzięki Oddziałom PTTK w Golubiu - Dobrzyniu oraz Legnicy zorganizować cztery kolejne edycje konkursów krasomówczych dla młodzieży szkół ponadpodstawowych /Golub - Dobrzyń/ oraz szkół podstawowych /Legnica/. W 1995 r. w finale jubileuszowego XX Konkursu w Golubiu Dobrzyniu wzięło udział 38 uczestników z 23 województw, a w Legnicy 20 osób z 17 województw. W 1996 r. odpowiednio: Legnica 30 osób z 19 województw, Golub-Dobrzyń - 36 osób z 24 województw.

Główną imprezą w środowisku młodzieży z domów dziecka jest tradycyjny już Turniej Drużyn z tych domów organizowany przez oddział PTTK w Lesznie. W 1995 r. wzięły w nim udział 23 drużyny z całej Polski, a w 1996 r. 25 drużyn.

Ogólnopolski konkurs krajoznawczy "Poznajemy Ojcowiznę" prowadzony jest centralnie przez naszą Radę wspólnie z redakcją miesięcznika "Poznaj swój kraj" od trzech lat. W 1994 dokonaliśmy podsumowania konkursu w Piotrkowie Trybunalskim. Nagrodzono m.in. prace z województw: bielsko-bialskiego, katowickiego, przemyskiego.

W 1995 r. na podsumowaniu we Włocławku nagrodzono prace z województw: szczecińskiego, plockiego, włocławskiego, przemyskiego.

W bieżącym roku w konkursie wzięło udział około 1000 młodych krajoznawców z całej Polski. Około 300 ich prac znakomicie popularyzując różne regiony kraju.

Podsumowanie odbyło się w Poznaniu w dniach 18 - 19 maja.

Za najważniejszą sprawę uważamy organizację Młodzieżowej Szkoły Turystyki. Prowadzona od 1984 roku służy szkoleniu kadry młodzieżowych organizatorów turystyki. Programy MST obejmują zawsze szkolenie organizatorów turystyki i poznanie regionu obozu. Ważne, że praktyczna nauka organizacji imprez turystyki kwalifikowanej dla siebie i dla innych, kształtowanie umiejętności życia i współdziałania w grupie, gospodarka powierzonym majątkiem i sprzętem turystycznym oraz realizacja specjalistycznych programów pozwalają młodzieży na dobre wejście do dojrzałego turystycznego życia.

W skali ogólnopolskiej w ramach MST organizowano obozy /wędrownie i stacjonowo-wypadowe/ piesze, górskie, rowerowe, kajakowe, fotograficzne, krajoznawcze, przyrodnicze, ekologiczne, etnograficzne, archeologiczne, swobodnego nurkowania, żeglarskie, nauki jazdy konnej, warsztaty krasomówcze, warsztaty piosenki turystycznej, opieki nad zabytkami. Co roku w MST uczestniczy około 3000 młodych ludzi. W 1996 r wakacyjne obozy w ramach MST organizowane były przez kilkanaście oddziałów PTTK oraz Regionalną Fundację Turystyki i Krajoznawstwa PTTK w Katowicach i Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie. Tradycyjnie już ogólnopolskie MST /wcześniej awizowane w Informacjach ZG PTTK/ przygotowują i prowadzą oddziały: Regionalny "Szlak Brdy" w Bydgoszczy, Oddział Świętokrzyski w Kielcach, Oddział w Koninie, Oddział w Koszalinie, Oddział w Świdwinie, Oddział w Łomży, Oddział w Lublinie, Oddział im. M. Rawity Witanowskiego w Piotrkowie Trybunalskim, Oddział Miejski w Toruniu, Oddział Miejski we Wrocławiu, Oddział "Mazowsze" w Warszawie, Oddział PTTK w Żyrardowie i Oddział PTTK we Włocławku.

Oddział PTTK w Piotrkowie Trybunalskim, który za organizację MST "Ekoturystyka 95" otrzymał prestiżową nagrodę UKFiT - Przebiśnieg 95' corocznie organizuje wrześnieowo- październikowe /przełom/ spotkania uczestników letnich MST. Uczestniczą w nich setki absolwentów MST.

środków UKFiT oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej /w podobnej wysokości/. Dzięki m. in. temu jest to nie tylko ciekawa, ale relatywnie tania forma aktywnego wypoczynku.

Spostrzeżenia w 14 roku działania MST

1. Gdyby zsumować za okres 3 lat liczbę absolwentów MST można szacować, że praktycznie co 6 członek PTTK w wieku objętym MST /od 14 lat/ przechodzi szkolenie w ramach MST. Spełnia to ogromną rolę edukacyjną i wiąże młodych z PTTK. Ten proces powinien być kontynuowany.
2. Szkoleniu w ramach MST nie towarzyszy, poza wyjątkami, proces wykorzystywania młodej kadry i wprowadzania jej do grona animatorów turystyki w oddziałach. Mają oni ukończone szkolenie a w Oddziałach nie uzyskują uprawnień. Rada / w "Wędrowniczku"/ proponowała prezesom oddziałów stworzenie przy nich /prezesach/ kół młodych, wśród których powinni się znaleźć absolwenci MST.
3. Dojrzeła potrzeba organizacji wyższego stopnia MST dla tych, którzy ukończyli MST. W rozumieniu Rady powinny to być obozy będące elementem szkolenia przodowniczego /instruktorskiego/.

Przyznawanie Odznaki "Orlego Lotu"

W 1994 r. uchwałą Zarządu Głównego PTTK została wprowadzona odznaka "Orlego Lotu". Zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznają ją zarządy oddziałów PTTK wybitnym w działalności turystyczno - krajoznawczej młodym osobom do 21 roku życia. W ciągu dwóch lat przyznano 178 odznak, z czego za 1995 r. 125. Znikoma część Oddziałów zdecydowała się na przyznanie takiej odznaki.

Przyznawanie i wręczanie odznaki może być znakomitą okazją do prezentowania ciągu pokoleniowego PTTK. Przykłady imprez w Oddziale Sudety Zachodnie w Jeleniej Górze i w Piotrkowie Trybunalskim potwierdzają słuszność takiego rozwiązania.

Praca z nauczycielami

Rada Programowa ds. młodzieży w tej mierze podejmowała trzy rodzaje zadań:

- organizację spotkań z opiekunami drużyn uczestniczących w centralnych finałach OMTTK. W 1994 r. w czasie finału udało się zorganizować specjalne spotkanie z wiceministrem Edukacji Narodowej, na którym wyróżniono ich specjalnym dyplomem Ministra. Specjalne dyplomy-listy Ministra Edukacji Narodowej otrzymali opiekunowie w 1996 r.
- organizację specjalistycznych, głównie górskich, obozów dla nauczycieli celem przygotowania ich do prowadzenia obozów w górach.

Na łamach "Wędrowniczka" w 1995 r. zwrócono się do prezesów oddziałów PTTK o to, aby wprowadzili zwyczaj dorocznych uroczystych spotkań z nauczycielami - opiekunami PTTK. Pewna, niestety nieduża część oddziałów robi to systematycznie. W 1996 r. zwrócono się z apelem w tej sprawie na łamach "Informacji ZG PTTK".

Uzgodniono z Departamentem Młodzieży i Wychowania MEN, że będą organizowane doroczne spotkania nauczycieli kraju ojczystego z kierownictwem MEN, UKFiT oraz stowarzyszeń organizujących turystykę /głównie PTTK, PTSM/.

W bieżącym roku zorganizowaliśmy dla grupy ok. 80 nauczycieli /opiekunów drużyn uczestniczących w centralnym finale OMTTK, opiekunów laureatów konkursów krasomówczych, opiekunów laureatów konkursów "Poznajemy Ojcowiznę" oraz wybitnych organizatorów MST i wiodących imprez turystyki kwalifikowanej kilkudniowy wyjazd do Wiednia. Był to wyjazd o charakterze szkoleniowym przygotowujący nauczycieli do właściwego prowadzenia /programowo - organizacyjnego wszystkich faz wyjazdu młodzieży zagranicą/ przygotowań, samego przebiegu i spożytkowania wycieczki. Udział w wycieczce miał charakter uznaniowy.

V. Sytuacja prawna i programowa działalności PTTK w szkole

Obecnie trwają w MEN prace nad nowymi rozwiązaniami prawnymi organizacji turystyki w szkołach.

Przygotowywane są:

- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania;
- zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.

W pierwszym rozporządzeniu wg. projektu zapewnia się traktowanie przewodników turystyki kwalifikowanej i instruktorów PTTK równorzędnie z nauczycielami.

Dyskusyjna jest sprawa czy muszą kończyć dodatkowe szkolenie dla kierowników placówek wypoczynku - wystąpiliśmy o ich zwolnienie.

Przewiduje się, że ww. rozporządzenie i zarządzenie ukaże się w br. Według ustaleń z MEN, UKFiT nowe regulacje prawne zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie "Turystyka w szkole", w którym szeroko prezentowane będzie PTTK. Wydawnictwo to ma się ukazać w 1997 r.

VI. Zagadnienia programowe.

1. Seminarium.

W uzgodnieniu z Departamentem Młodzieży i Wychowania MEN oraz Departamentu Promocji i Turystyki UKFiT Rada Programowa ds. Młodzieży ZG PTTK przygotowała w dniu 9 listopada 1996 r. w Modlinie specjalne seminarium służące wypracowaniu koncepcji działalności turystyczno - krajoznawczej w szkołach. w seminarium uczestniczyli przedstawiciele: MEN, UKFiT, PTTK, PTSM, Harcerstwa, ZMW i innych organizatorów turystyki w szkole.

W trakcie seminarium "Turystyka szkolna i jej sojusznicy" wygłoszono następujące referaty:

- wprowadzający wygłoszony przez Zdzisława Gasza - wiceprzewodniczącego Rady, a zarazem wiceprezesa PTSM,
- Ministerstwa Edukacji Narodowej - dyr Krzysztofa Sikory o ich koncepcji działalność turystyczno - krajoznawczej w szkole;
- Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki - dyr Ryszarda Kunce o działalności Urzędu na rzecz rozwoju turystyki wśród młodzieży.

Uczestnicy seminarium informowali następujące wnioski:

Pod adresem władz rządowych:

- 1/ wystąpić do wojewodów oraz jednostek samorządowych o przywrócenie właściwej roli zajęciom pozalekcyjnym w zakresie krajoznawstwa i turystyki,
- 2/ uregulować sprawę szkolenia turystycznego nauczycieli wraz z postulatem przywrócenia szkolenia na uprawnienia kierownika wycieczek szkolnych,
- 3/ wprowadzić do arkuszy oceny szkoły pozycji dotyczącej oceny działalności krajoznawczej i turystycznej,
- 4/ zapewnić nauczycielom prowadzącym turystyczne grupy młodzieży pełną (również na express) zniżkę 50% w przejazdach pociągowych i bezpłatny wstęp do muzeów,
- 5/ uznać Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy "Poznajemy Ojcowiznę" za wiodącą imprezę w realizacji programu "Dziedzictwo kulturowe w regionie".

Do władz naczelnych PTTK

- 18** 1/ wprowadzić nowe uprawnienie (poniżej wieku młodzieżowego organizatora

- turystyki, dla osób w wieku 14 -15 lat) dla liderów turystyki w szkołach podstawowych,
- 2/ przywrócić w sferze zniżek uprawnienia dla młodzieżowych organizatorów turystyki,
 - 3/ jak najszybciej podpisać wspólny dokument z ZG PTSM,
 - 4/ zapewnić nauczycielom opiekunom drużyn zwyciężających w OMTTK i innych centralnych przedsięwzięciach PTTK nieodpłatny (albo za symboliczną opłatą) udział w szkoleniach przodowniczych,
 - 5/ przyjąć na plenum ZG list do Zarządów Oddziałów PTTK wnoszący o żywe zainteresowanie się rozwojem turystyki wśród młodzieży szkolnej, a w szczególności:
 - wprowadzenie rankingu turystycznego szkół na swoim terenie,
 - wprowadzenie uroczystego wręczenia Odznak „Orlego Lotu”
 - wystąpienie do władz samorządowych o podjęcie decyzji o zajęciach pozalekcyjnych z krajoznawczej turystyki,
 - 6/ wyjaśnienia sprawy składek półrocznych i praktycznie niemożności korzystania z karty rabatowej przez młodzież opłacającą składki w dwóch ratach,
 - 7/ popularyzowania odznak turystyki kwalifikowanej (plakat lub książeczka je popularyzujące),
 - 8/ wystąpienie do rektorów AWF za pośrednictwem JM Rektora AWF w Krakowie o zapewnienie zwycięzcom OMTTK wolnego wstępu na te uczelnie - kierunek turystyka.

2. Nowe kierunki.

Generalnie zależy nam na uwzględnieniu nowej sytuacji szkół podstawowych przejętych przez samorządy, określeniu form pomocy dla nauczycieli organizujących turystykę w szkołach oraz popularyzacji dobrych przykładów pracy oddziałów PTTK z nauczycielami i młodzieżą.

Oprócz tego szeroko zaprezentowaliśmy na seminarium prace ogólnopolskiego konkursu "Poznajemy Ojcowiznę".

Pragniemy - o ile uzyskamy jego wcześniejszą akceptację przedstawić wspólną rozszerzoną koncepcję konkursu "Poznajemy Ojcowiznę" z udziałem wśród organizatorów przedstawicieli Krajowego Sejmiku Samorządowego.

Chcemy doprowadzić do tego, aby w ciągu kilku lat w każdej gminie odbywały się młodzieżowe sesje krajoznawcze, w czasie których prezentowane byłyby referaty będące podstawą opracowań konkursowych, wystawy fotograficzne młodych fotografów, pokazy "młodzieżowych" filmów krajoznawczych. Liczymy na to, że w czasie tych sesji występowałiby najlepsi młodzi krajoznawcy i ogłaszano by rezultaty gminnych konkursów na najciekawszą młodzieżową ofertę turystyczną lub propozycje wycieczki.

VII.. Na czym zamierza się obecnie skupić Rada ds. Młodzieży?

1. Zamierzamy zorganizować ogólnopolskie spotkanie młodych "przybocznych" naszych wojewódzkich koordynatorów ogólnopolskich imprez programowych. Chcemy to zorganizować wiosną na Zamojszczyźnie. Celem tego forum młodych jest uzyskanie ich opinii i propozycji co do sposobu realizacji naszych działań i ich zamierzeń.
2. Szerzej wchodzimy w środowisko szkół rolniczych. Przewidujemy organizację szkoleń dla nauczycieli szkół rolniczych / pierwsze w Jeleniej Górze/. Liczymy na popularyzację naszych zamierzeń w "Nowej Wsi".

3. Chcemy, licząc na pomoc UKFiT, MEN, i Funduszu Promocji Programowej, wydać w najbliższej przyszłości (przypuszczalnie 1997 r.) "Poradnik młodzieżowego organizatora turystyki" jako materiał promocyjno - szkoleniowy, który pomógłby w kształtowaniu się młodych kadr w PTTK.
4. Przypuszczalnie w nowym już roku szkolnym będziemy chcieli rozpowszechnić akcje;
 - każde koło SKKT - PTTK przyjacielem przyrody tj. opiekunem pomnika przyrody, uczestnikiem przedsięwzięć "Czyste góry", "Czyste lasy", "Sprzątania Ziemi" oraz tam, gdzie to możliwe uczestnikiem sadzenia lasu /ustalają wspólne z Komisją Ochrony Przyrody ZG PTTK/;
 - każde koło SKKT społecznym opiekunem zabytków.
5. W porozumieniu z Komisją Opieki nad Zabytkami ZG PTTK chcemy powołać instytucję "młodzieżowego asystenta dyrektora regionalnego muzeum PTTK".
6. Będziemy dalej rozwijać współpracę z PTSM i PFCiC oraz ZHP, a w odniesieniu do szkół rolniczych z ZMW.

Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK

GÓRSKIE ŚLADÓWKI

W programie Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK na sezon 1996/97 znalazły się dwie imprezy górskie na nartach śladowych. Pierwszą był Beskid Niski-Radocyna w terminie 10-16 luty. Udział wzięło 22 narciarzy z różnych stron Polski./Warszawa, Łódź, Białsko-Biała, Katowice, Olsztyn, Zawiercie/. Śnieg jak zawsze w tym rejonie nie zawiódł, gruba pokrywa pozwalała na swobodne poruszanie się w terenie. Ale był to jeden z najgorszych gatunków śniegu-szereń kamliwa. Dlatego z reguły poruszaliśmy się drogami leśnymi unikając atrakcyjniejszych otwartych stoków. Zawiodło słońce, pojawiło się tylko na dwa ostatnie dni, chociaż w pobliskich Gorlicach było prawie przez cały tydzień. Poruszaliśmy się więc ciągle we mgle. Najgorsza była w czwartek, kiedy ci co mieli paszporty pojechali do Bardejova na Słowację. W mieście tym z mgły wyłaniały się tylko fragmenty przepięknego bardejovskiego rynku. Mimo odwilży utrzymywały się lodowe mostki na Wisłocie i Zawoji, w rezultacie bez większych przeszkód mogliśmy wędrować dolinami. Przy okazji: dziwi mnie poprowadzenie nowego szlaku pieszego w kolorze żółtym łączącym Wołowiec z Konieczną dolinami Zawoji i Wisłoki - brak tu mostków, a droga ustawicznie przekracza te rzeki w bród. W okresie lata można zdejmować buty i brnąć po kamieniach wyscielających dno, ale w innych porach roku jest to szlak nie do przejścia, a informacji o tym brak.

W porównaniu do lat poprzednich mniej było "ambitnych" zamierzeń, a jedynym była wycieczka do schroniska na Magurze Małastowskiej. Natomiast spotkał ze zwierzyną płową było sporo.

Druga górską imprezą - to rajd sudecki "Góry Orlickie" organizowany przez wrocławski Klub "Psie Pole". Termin rajdu 19-23 luty, udział ok.50 osób, też z całej Polski, a nawet z zagranicy: dwaj Niemcy i Czech.

Tras pięć, z tego pierwsza czeska nie znalazła bazy noclegowej w tym kraju i bazowała na Koziej Hali. Dzięki nowym turystycznym przejściom granicznym trasa swobodnie penetrowała czeskie tereny Gór Orlickich. Śnieg mokry i tępy, ale najważniejsze że był. Bazą całej imprezy był Lewin Kłodzki. Pogoda na ogół słoneczna, jednak z niespodziankami. Gdy np. w sobotni rano wyruszaliśmy na tra-

sę, to piękna pogoda obiecywała wspaniałe widoki ze szczytów Gór Orlickich. Tymczasem po przekroczeniu granicy przy Czarnym Krzyżu na wysokości ok.900 m. zaczęły napływać chmury i dalsza trasa aż do powrotu na to przejście przebiegała w gęstej mgle. Dla mnie osobiście odcinek 8 km. od szczytu Orlicy /1084 m.npm./ do Velkej Destny /1115 m.npm./ był szokiem - w ciągu tych 2 godzin spotkałem więcej turystów na nartach biegowych i śladowych niż w Polsce w ciągu całego sezonu /nawet wliczając uczestników rajdu/. Dosłownie, ledwo mijaliśmy nas jedna grupa narciarzy już następna wyłaniała się z mgły i to przeważnie po 6-10 osób. Często były to rodziny z dziećmi, ale też grupy dorosłych, albo dzieci z opiekunem. Jakże odmienny obyczaj od naszego. Jak widać Czesi jeszcze odczuwają potrzebę ruchu, która w naszym kraju zanikła prawie całkowicie. Owszem na szosie do Zieleńca ustawicznie mijają nas samochody z narciarzami zjazdowymi, ale przecież u Czechów też wyciągi nie przónowały. Spopularyzowanie narciarstwa śladowego /i biegowego/ staje się u nas niemożliwością, bo już żaden sklep sportowy nie prowadzi sprzedaży takiego sprzętu. Potencjalni narciarze nie mogą zaopatrzyć się w sprzęt, sprzedawcy argumentują, że nie sprzedają, bo brak kupujących. Błędne koło zamyka się. Czy ktoś będzie w stanie je rozzerwać? Widzę tylko jedną możliwość, że "wszechpotężna" telewizja zacznie propagować turystyczne, biegowe poruszanie się na nartach, ale czy to zrobi?

Rajd kończył się w sobotni wieczór miłą uroczystością, każdy dostał nagrodę, a rozmowy ciągnęły się do późnej nocy. - Wszak było to spotkanie starych znajomych - to była 15 edycja tego rajdu.

Udany był również rajd narciarski po Juruze 24-26 stycznia. Zmrożona pokrywa śnieżna umożliwiła wspaniałe szusy ze stoków krakowskich Dolinek, "zaliczono" więc: Będkowską, Kobylańską, Szklarki i Raclawki.

Andrzej Stróżecki

KOLEŻANKI I KOLEDZY PRZODOWNICY InO!

W roku stulecia imprez na orientację KInO ZG PTTK
zaprasza na

OGÓLNOPOLSKĄ NARADĘ AKTYWU InO połączoną z wyborem KInO ZG PTTK

Narada odbędzie się podczas Nocnych Mistrzostw Polski
w Warszawie lub okolicach w dniu 25 października 1997 roku.
Już teraz zarezerwujcie sobie ten termin na najważniejszą,
odbywającą się co cztery lata spotkanie pasjonatów mapy i kompasu.
Szczegółowe informacje otrzymacie w terminie późniejszym.

KInO ZG PTTK

PUCHAR POLSKI W MARSZACH NA ORIENTACJĘ W 1996 ROKU

W 1996 r. rozegrano Puchar Polski już po raz siódmy z kolei. Do klasyfikacji pucharowej zaliczane są cztery najlepsze starty w ośmiu wytypowanych imprezach organizowanych w całej Polsce. W roku ubiegłym organizatorami były następujące środowiska: Międzychód, Częstochowa, Koszalin, Szczecin, Toruń, Radom, Warszawa i Gdańsk.

Prowadzone były dwie klasyfikacje Pucharu Polski w Marszach na Orientację: seniorów /TS/ i /TJ/. Przeciętnie w imprezie pucharowej startowało 60 juniorów i 50 seniorów. Ogółem w Pucharze Polski '96 sklasyfikowano 191 juniorów i 144 seniorów.

Najsilniejsze środowiska w orientacji turystycznej to już tradycyjnie: Toruń, Częstochowa, Gdańsk, Grudziądz, Śląsk, Warszawa, Dolny Śląsk. Takie ekipy jak Radom, Pszczyna, Koszalin, Szczecin, Międzychód czy Stargard Gdański demonstrują zmienną formę. Od dwóch lat widać w Pucharze Polski nowe środowiska, dotychczas nie notowane. To chyba cieszy najbardziej. Na razie Radzyń Podlaski czy Sanok nie odnotowują jeszcze większych sukcesów, ale powoli pną się w górę.

Od początku klasyfikacji tj. od 1990 roku prowadzona jest również klasyfikacja Nieustającego Rankingu. W tym czasie najlepsi zgromadzili ponad 700 punktów, co daje imponującą średnią roczną. Od początku klasyfikacji przewinęło się przez nią 554 osoby z kategorii TS.

Wiktor Marczak

NAJLEPSZE IMPREZY NA ORIENTACJĘ - PODSUMOWANIE

Z początkiem nowego sezonu imprez na orientację dokonano podsumowania imprez ogólnopolskich w roku 1996 zwłaszcza, że już od 1991 roku prowadzona jest bardzo szczegółowa ich ocena. Upoważnionymi do sędziwania są członkowie Komisji InO ZG, a także pierwsza trzydziestka w kategorii TS /turystycznej seniorów/ oraz pierwsza dziesiątka w kategorii juniorów TJ w klasyfikacji Pucharu Polski w poprzedzającym okresie ocenzone sezonie.

Ocenie podlegają takie elementy jak regulamin /10/, trasy /100/, sędziwanie /70/, realizacja programu /30/, oprawa zawodów /30/, świadczenia dla uczestników /30/, protokół /20/, jest także miejsce na odczucia uczestników /10/-/w nawiasach podano maksymalną liczbę punktów za poszczególne składniki imprezy/.

W roku 1996 najwyższą ocenioną imprezą ogólnopolską były Marsze na Orientację GRYF 96 organizowane w Policach przez GInO JEJ ze Szczecina.

Spośród dziewiętnastu imprez ogólnopolskich w pierwszej piątce znalazły się:

<u>Nazwa imprezy</u>	<u>Organizator</u>	<u>Kierownik imprezy</u>
1. GRYF 96	GInO JEJ Szczecin	Edward Fudro
2. DRUŻYNOWE MISTRZOSTWO POLSKI	KTK ŁAPIGUZ Siedlęcin	Adam Rodziewicz
3. INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA POLSKI	SKARNAT Toruń	Waldemar Fijor
4. ZIMnO 96	DREPTAKI Międzychód	Stefan Giera
5. PODKUREK 96	KInO O/PTTK Praga Pd.War- szawa	Andrzej Krochnal

Warto również przyjrzeć się średniej ocenie /suma punktów uzyskanych przez poszczególne imprezy podzielona przez liczbę imprez w poszczególnych latach/:

1991 - 192,56;	1992 - 196,55;
1993 - 201,43;	1994 - 212,29;
1995 - 217,20;	1996 - 230,61.

Widać wyraźnie systematyczny wzrost poziomu organizacyjnego imprez. W praktyce oznacza to po prostu: regulamin na czas, coraz lepiej przygotowane mapy i trasy, niezły posiłek /a bywa, że i całe wyżywienie/, a po imprezie protokół, który dzisiaj wydaje się sprawą oczywistą choć nie dalej niż 5 lat temu był czymś wyjątkowym.

Obok oceny imprez prowadzona jest także ocena etapów. Każdy etap w turystycznych InO jest inny, wymaga przygotowania mapy oraz zadań, obliczenia limitów czasu, a także precyzyjnego ustawienia punktów kontrolnych w ciekawych miejscach. W tej klasyfikacji niekwestionowanym liderem jest kol. Jacek Wojciechowski ze Szczecina. W roku obecnym trasa kolegi Jacka pod nazwą "LATARNIK" ponownie została oceniona najwyższą. W pierwszej piątce najwyższej ocenionych etapów znalazły się:

<u>Budowniczy etapu</u>	<u>Nazwa imprezy</u>	<u>Nazwa etapu</u>
1. Jacek Wojciechowski	GRYF 96	"LATARNIK"
2. Aleksander Kędzióra	INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA POLSKI	"Cały w błocie"
3. Roman Trocha	DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA POLSKI	"Kamień i woda"
4. Edward Fudro	GRYF 96	"Korciarz"
5. Roman Trocha	DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA POLSKI	"Domino okej"

Zorganizowanie imprezy ogólnopolskiej, a w szczególności w randze Pucharu Polski czy też Mistrzostw Polski to dzisiaj wyższa szkoła jazdy i oczywiście ogrom pracy. To naprawdę budujące, że jest jeszcze tylu pasjonatów, którzy potrafią znaleźć sponsorów, wyszukać ciekawy teren i poświęcić swój czas /a nierzadko też i pieniądze/ dla zorganizowania imprezy. Prowadzona ocena imprez ogólnopolskich jest sposobem docenienia ich starań, pomysłowości i skuteczności jako organizatorów, a także trwałym zapisem w historii imprez na Orientację.

Waldemar Fijor

NARADA AKTYWU TURYSTYCZNEGO WOJSKA
POLSKIEGO - STYCZEŃ 1997 ROK

Przez dwa dni trwała w Łodzi robocza narada czołowego aktywu turystyczno-krajoznawczego Wojska Polskiego. Głównym jej wątkiem było pierwsze w tym roku posiedzenie Komisji ZG PTTK do współpracy z Wojskiem Polskim z udziałem prezesów i sekretarzy Wojskowych Oddziałów Towarzystwa. Organizatorem tego przedsięwzięcia był Departament Społeczno-Wychowawczy MON, a gospodarzem Łódzki Klub Garnizonowy.

Przewodniczący Komisji ppłk Stanisław Janowicz zapoznał zebranych z przebiegiem kampanii sprawozdawczo-wyborczej w ogniwach PTTK oraz wielkością pozyskanych środków na zakup sprzętu turystyczno-biwakowo-rekreacyjnego niezbędnego do funkcjonowania stałych i sezonowych baz Towarzystwa. Przyjęto "Kalendarz imprez krajoznawczo-turystycznych Wojska Polskiego na 1997 r." obejmujący 75 zamierzeń. Za najistotniejsze można uznać: Międzynarodowy Festiwal Piosenki Turystycznej "UKLEJA 97"; Rajd na orientację "BIESZCZADY"; Rajd Szkolnictwa Wojskowego i turniej oddziałów "SUDETY 97"; C.Z.AT WP "Suwalszczyzna 97"; międzynarodowe spływy kajakowe oraz rejsy żeglarskie.

Godnym upowszechnienia są przedsięwzięcia o charakterze powszechnym, kwalifikowanym i szkoleniowym realizowane przez Oddział PTTK przy Klubie P.O.W., którego prezesem jest płk rez. Edward Kazanecki.

Uczestnicy narady, w tym głównie prezesi oddziałów wskazali na pilną potrzebę prawnego unormowania działalności struktur PTTK - ich w Siłach Zbrojnych, w oparciu o dokument M.O.N., ponieważ Zarządzenie Nr 80/MON z 1989 r. nie odpowiada aktualnej rzeczywistości, a funkcjonowanie ogniw PTTK uzależnione jest od dobrej woli dowódców.

Interesującą informacją dotyczącą wsparcia finansowego dla organizacji społecznych /w tym PTTK/ na realizację konkretnych zadań przez UKFiT przedstawił przedstawiciel Departamentu Promocji Turystyki Urzędu płk rez. dr Marek Szczepkowski - pierwszy przewodniczący Komisji ZG PTTK do współpracy z Wojskiem Polskim. Dotyczy to głównie promocji turystyki kwalifikowanej oraz propagowanie turystyki aktywnej - tak ważnej dla środowisk wojskowych.

Program narady pozwolił uczestnikom wiedzieć Wojskowe Studio Plastyczne "INTARSJA", którym od blisko 30 lat kieruje znany artysta plastyk st.chor.szt.rez. Jan Kostwiński oraz zgromadzone w nim wspaniałe wytwory żołnierzy. - Ich pasjonujące prace o tematyce historycznej, wojskowej, przyrodniczej, a także sceny rodzajowej, baśniowe... podziwiał

setki tysięcy widzów na setkach wystaw i pokazów prezentowanych w 36 krajach świata. Interesujące były też zajęcia instruktażowe zaprezentowane uczestnikom narady w Łódzkim Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK.

NASZE KONKURSY

Zarząd Wojskowego Oddziału PTTK i pracownicy Klubu Garnizonowego w Krośnie Odrzańskim od kilku lat organizują otwarte konkursy czytelnice, których celem jest upowszechnianie wiedzy z zakresu ekologii, ochrony przyrody i dóbr kultury materialnej w Polsce.

Aby sprostać wymaganiom należy wykazać się znajomością podstawowych zagadnień dotyczących ekologii, ochrony przyrody, kultury materialnej sakralnej i świeckiej. W finale tegorocznej edycji konkursu wzięło udział sześć trzyosobowych zespołów - reprezentujących jednostki wojskowe podległe 4 Lubuskiej Dywizji Zmechanizowanej i Koła PTTK podległe Wojskowemu Oddziałowi Towarzystwa.

W klasyfikacji indywidualnej zwyciężyli st.szer.Jacek Wolanicki przed st.kpr.Pawłem Kaźmierczakiem obaj z WK "Husarz" JW 5704 Wędrzyn i bomb.Arkadiuszem Kwiatkowskim - 4 batalionu dowodzenia Krosno Odrzańskie. Kolejne miejsca zajęli Bartosz Aleksin - SKKT przy SP Rybaki, st.kpr.Ryszard Kiryżo -WK "Tramp" JW 2716 Sulechów i szer.Sebastian Sakowicz - 4 bat.dowodzenia Krosno Odrzańskie.

W klasyfikacji zespołowej zwyciężyła drużyna 4 batalionu dowodzenia przed drużynami WK "Husarz" z Wądrzyna i WK "Tramp" z Sulechowa, a kolejne miejsca zajęły drużyny JW 5700 Międzyrzecz, WK PTTK "Turysta" Krosno Odrzańskie i SKKT PTTK Rybaki.

Najlepsi uczestnicy konkursu w klasyfikacji indywidualnej i zespołowej wyróżnieni zostali okolicznościowymi dyplomami i nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez dowódcę 4 LDZ, kierownika KG i Zarząd WO PTTK. Konkurs przygotowali i przeprowadzili pracownicy Klubu Garnizonowego i przedstawiciele Zarządu Oddziału m.in.Katarzyna Adamkiewicz, ppłk. w st.spoz. Jan Wojtowicz i Czesław Downar.

Józef Cieślak

KOMUNIKAT

Zarząd Oddziału PTTK - Oddział im.Kantora Mirskiego w Będzinie podjął decyzję o sprzedaży autokaru.

Kontakt - Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego 42-500 Będzin, Plac 3-go Maja 3
tel. 67 34 68 i 67 69 29
telex 0315459

DANE TECHNICZNE POJAZDU :

Autokar	- Autosan H ₁₀
Nr.rejestr.	- KAK 225-s
Ładowność	- 47 osób + 1
Silnik	- nr. 89060168
Pojemność	- 11,1 dm ³
Całkowity przebieg	- 220.846
Rok produkcji	- 1989 r. grudzień
Eksplatacja	- czerwiec 1990 r.
Autokar używany tylko do przewozu wycieczek. Wartość autokaru została wyceniona na zł. 51.800,-	

Z prac Komisji Opieki Nad Zabytkami ZG PTTK.

W dniach 14-15 marca w Warszawie odbyło się szkolenie społecznych opiekunów zabytków PTTK zajmujących się problematyką zabytkowych założeni zieleni. Organizatorem był Ośrodek Ochrony Zabytkowego Krajobrazu - Narodowa Instytucja Kultury. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z działalnością Ośrodka, w tym między innymi z pracami Zespołów ds.: Parków Przyrodniczo-Kulturowych, Ogrodów Historycznych i Parków, Rezerwatów Kulturowych, Archiwum Ogrodów Historycznych i Krajobrazu, Archiwum Zabytkowych Cmentarzy oraz Biblioteki Naukowej. W czasie zajęć wysłuchano interesujących wykładów na temat: „Rola społecznych opiekunów zabytków w ochronie zabytkowych założeni ogrodowych i krajobrazu Kulturowego”, „Krajobrazy kulturowe i ich ochrona”, „Krótki przegląd ogrodów historycznych w Europie” i „Praktyczne uwagi dotyczące rewaloryzacji ogrodów historycznych, a działalność społecznych opiekunów zabytków”. Odbyło się również zwiedzanie Parku Łazienki Królewskiej ze szczególnym zwróceniem uwagi na układ przestrzenny oraz walory historyczne ogrodu.

Szkolenie było wzorowo zorganizowane i bardzo interesujące. Serdeczne podziękowania dla Dyrektora Ośrodka Pana dr Andrzeja Michałowskiego. Dla wszystkich, którzy zechcą skontaktować się z Ośrodkiem Ochrony Zabytkowego Krajobrazu podajemy adres:
ul. Szwoleżerów 9, 00-464 Warszawa, tel. (0-22) 628-48-41 i 621-54-77, fax. 622-65-95

* * *

W najbliższych miesiącach realizowanych będzie szereg przedsięwzięć Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK o charakterze ogólnopolskim :

1. Ogólnopolska Konferencja Kierowników Muzeów i Izb Regionalnych PTTK (II połowa czerwca), w Muzeum Regionalnym PTTK Zamek „Grodno”.
2. Obozy dla Młodzieżowych Opiekunów Zabytków. Planujemy odbycie dwóch obozów letnich dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. W każdym z nich weźmie udział grupa 25-osobowa. Odbędzie się one w Muzeum Rolnictwa w Clechanowcu (woj. łomżyńskie) oraz na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (woj. sieradzkie).
3. Ogólnopolski Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków z udziałem wojewódzkich konserwatorów zabytków (12-14 września), w Giżycku. Komisja Opieki nad Zabytkami realizuje to przedsięwzięcie wspólnie z Komisją ds. Współpracy z Wojskiem ZG PTTK. Wiodącymi tematami Zjazdu będą: „Problemy ochrony i konserwacji zabytków budownictwa obronnego” oraz „Współpraca przedstawicieli Państwowej Służby Ochrony Zabytków i Wojska Polskiego w ochronie zabytków budownictwa obronnego”

Zwracamy się z prośbą do wszystkich terenowych komisji opieki nad zabytkami i Zarządów Oddziałów PTTK o nadesłanie informacji o działaniach związanych z tego typu obiektami na Waszym terenie. Chętnie wykorzystamy je przygotowując Zjazd. Najlepsze opracowania mają szansę znaleźć się w wydawnictwie przygotowywanym na Zjazd. Ciekawe wzory działania i rozwiązania organizacyjno-programowe zaprezentujemy na łamach „Informacji ZG PTTK”, a ich autorów zaprosimy do udziału w Zjeździe.

Pierwszy tyrolski hotel dla rowerzystów górskich Hotel Rößle w Galtür

Od 1996 roku hotel Rößle w Galtür będzie specjalnie nastawiony na przyjmowanie turystów z rowerami górskimi. Jest to obiekt o standardzie czterogwiazdkowym i jako pierwszy tyrolski hotel dla rowerzystów górskich będzie oferował specjalne usługi dla miłośników tego sportu.

Od godziny 6:00 będzie podawane pożywne śniadanie. Wywieszona przy recepcji informacja o prognozie pogody umożliwi właściwe zaplanowanie wycieczek, a trasy dla rowerów górskich mają swój początek w bezpośrednim sąsiedztwie hotelu.

Tak na przykład wzdłuż strumienia przez prawie płaski teren biegnie trasa prowadząca do oddalonej o 10 km miejscowości Ischgl. Następnie można wjechać na rowerze lub kolejką na wzniesienia Idalpe. Stamtąd do miejscowości Idjoch prowadzi stroma zawodnicza trasa (wyłącznie w dół).

Aby uniknąć wypadków trasa ta jest zamknięta dla turystów pieszych. Bezpłatny autobus dla rowerzystów górskich, kursujący pięć razy dziennie przez dolinę Paznauntal, dowozi rowerzystów do tych miejsc w dolinie, skąd będą biegły oznaczone trasy różnej długości - od 5 do 60 km. Niektóre górskie kolejki w Ischgl i Galtür wywożą na szczyty słabszymi kondycyjnie rowerzystów.

Goście, którzy przyjechali bez własnych rowerów mogą je wypożyczyć w Galtür za sumę 220 ATS za dzień. Na miejscu znajduje się także stacja serwisowa.

Tygodniowy pobyt z dwoma posiłkami dziennie kosztuje, zależnie od sezonu, od 3.920 do 4.620 ATS.

Oferta obejmuje poza tym jeden masaż oraz korzystanie z hotelowej sauny.

Blisze informacje można uzyskać w:

Hotel Rößle, A-6563 Galtür, Tel: 0043 / 5443 / 2320 lub 3010
Fax: 0043 / 5443 / 4605

Komisja Ochrony Przyrody ZG PTTK

radzi skorzystać z okazji !!!

(tekst jest przedrukiem z Biuletynu Regionalnego Centrum Ekologicznego na Europę Środkową i Wschodnią)

Junior Fellowship Program Plan szkoleń na rok 1997

Junior Fellowship Program daje młodym aktywnym działaczom ekologicznym z Europy Środkowej i Wschodniej możliwość wzięcia udziału w szkoleniu na tematy związane z rozwojem organizacji, nawiązania kontaktów z „zielonymi” z innych krajów i zapoznania się z usługami Centrum.

W czasie miesięcznego pobytu w Centrali REC w Szentendre pod Budapesztem stypendyści zyskają praktyczne doświadczenie w pisaniu wniosków o dotacje, nabędą umiejętności prezentacji, tworzenia sieci współpracy z innymi organizacjami, zarządzania organizacją i przedsięwzięciami, pracy z komputerem i zdobywania funduszy. W czasie stypendium będą mieli dostęp do wszystkich zasobów REC i możliwość pracy nad projektami swoich macierzystych organizacji. Przewidziane są również wyjazdy do organizacji pozarządowych w innych krajach.

Stypendyści, wywodzący się z różnorodnych środowisk i różnych krajów Europy Środkowej i Wschodniej, powinni liczyć 20 do 30 lat oraz mieć doświadczenie w pracy w ekologicznych organizacjach pozarządowych. Powinni wykazywać zdecydowane zainteresowanie poprawą stanu środowiska w Regionie i posługiwać się językiem angielskim.

Na sesje w 1996 roku zapraszamy uczestników z Albanii, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Bośni i Hercegowiny, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Estonii, Gruzji, Kazachstanu, Litwy, Łotwy, Macedonii, Moldowy, Polski, Rosji, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Ukrainy, Węgier oraz BR Jugosławii.

Centrum pokrywa koszty przejazdu, zakwaterowania i utrzymania.

JESI:

- ◆ bardzo się interesujesz ochroną środowiska
- ◆ masz 20-30 lat
- ◆ aktywnie działasz w organizacji ekologicznej

- ◆ pochodzisz z jednego z wymienionych krajów
- ◆ znasz dobrze język angielski w mowie i piśmie
- ◆ JESTEŚ ZAINTERESOWANY NASZYM PROGRAMEM

prześlij zgłoszenie w języku angielskim podając:

- ◆ motywy zgłoszenia
- ◆ oczekiwania wobec programu
- ◆ zadania nad którymi chcesz pracować dla swojej organizacji w czasie stypendium
- ◆ odpowiadające Ci terminy sesji (najlepiej wskaż kilka)
- ◆ oraz swoje curriculum vitae w języku angielskim, w którym powinny się znaleźć: imię i nazwisko, adres, narodowość, data i miejsce urodzenia, numer paszportu, kontaktowy numer telefonu, numer faksu, e-mail, wykształcenie i dziedzina specjalizacji, znajomość języków obcych, doświadczenie zawodowe lub inne doświadczenie praktyczne, zakres znajomości programów komputerowych, nazwa/adres/telefon/faks Twojej organizacji oraz opis jej działalności.

PLAN SZKOLEŃ NA ROK 1997

Termin szkolenia	Termin składania zgłoszeń
30 czerwca - 28 lipca	19 maja
1 września - 30 września	21 lipca
27 października - 25 listopada	8 września

Zgłoszenia prosimy wysyłać na adres:

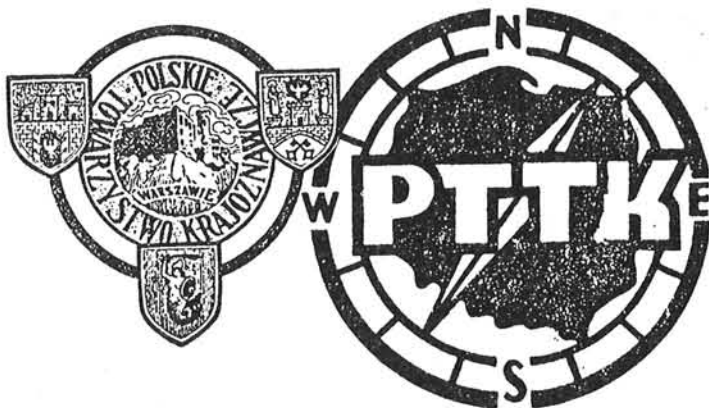
✉ Adriana Craciun Junior Fellowship Program,
Regional Environmental Center, Ady Endre út 9-11,
2000 Szentendre Hungary, Tel. (+ 36-26) 311 199,
Fax (+ 36-26) 311 294

✉ E-mail: ACraciun@rec.org

The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe
Ady Endre út 9-11, 2000 Szentendre, Hungary; tel:(36-26) 311 199, fax:(36-26) 311 294,
E-mail: rec-info@rec.org ♦ <http://www.rec.org/>

Polskie Biuro REC, ul. Żurawia 32/34 lok.18, 00-515 Warszawa,
tel.: 628-77-15, 629-36-65, fax: 629-93-52, E-mail: recpl@perynet.pl

Warszawa, 12 kwietnia 1997 r.

**Szanowne Koleżanki
Wanda Skowron
i Krystyna Włodek**

Szanowne Panie raczą przyjąć z okazji 90-lecia Centralnej Biblioteki PTTK im. Kazimierza Kulwiecia serdeczne wyrazy największej wdzięczności i uznania za wieloletnią pracę w tej placówce, prawdziwie twórczą działalność, pomnażanie dorobku naszych poprzedników z Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, wielkie Serca okazywane czytelnikom, jak też organizowanie wystaw i redagowanie „Informacji ZG PTTK”. Bez zaangażowania i tak pięknej emocjonalnie postawy, dzisiejsze spotkanie nie byłoby możliwe.

Za trudy każdego zwyczajnego dnia i uświetniane jubileusze dziękują zgromadzeni dziś w tej świątyni wiedzy :

Wiceprezes ZS PTTK
Janusz Zdebski

i członkowie Komisji Zarządu Głównego PTTK:

Krajoznawczej

Historii i Tradycji

Barbara Turlej
Gronowka-Rybiak
Joerg
Lucjan Chudop-Pawar
Kawerbi
Zbigniew
Wanda Skowron
Krystyna Włodek
Zbigniew
Wanda Skowron
Krystyna Włodek

Janusz Zdebski
Wanda Skowron
Krystyna Włodek

ORAWA ZNÓW NA ŁAMACH I W FOTOGRAFICZNYM OBIEKTYWIE

Towarzystwo Przyjaciół Orawy wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Turystyki Górskiej PTTK w sposób aktywny współdziała na rzecz stałej popularyzacji Polskiej Orawy. Jednym z ostatnich a szczególnie dobitnych tego przykładów stała się promocja najnowszej książki Andrzeja Skorupy połączona z wystawą fotograficzną Antoniego Krzewniaka.

W środowe popołudnie 5 marca 1997 roku w jednej z galerii oraz w lektorium bibliotecznym Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK spotkało się liczne grono sympatyków i miłośników Orawy, lecz nade wszystko entuzjastów dobrej książki i wartościowej fotografii.

Tematyka książki stanowiła dopełnienie fotograficznych doznań z wystawy. Autor książki „Kościoły polskiej Orawy”, profesor Akademii Górniczo-Hutniczej, Andrzej Skorupa - to sprawdzone pióro. W latach 90-tych zdążył już opublikować „Zabytkowe kościoły Polskiego Spisza” /1993/, „Zamki i kasztele na polskim Podtatrze” /1995/, wreszcie w roku ubiegłym „Kościoły pienińskie”. Związany zawodowo z czysto technicznymi dziedzinami od wielu lat interesuje się historią i sztuką Orawy w najszerszym pojętym zakresie. Początki, jak sam Autor wspomina, to notatki i artykuły w „Podhalance”, m.in. o zabytkowym kościółku w Trybszu na Spiszu.

Wspaniałe kolorowe zdjęcia kościołów orawskich oraz ich architektonicznych detali to przede wszystkim dzieło Antoniego Krzewniaka, rodowitego gliwiczana, elektronika z zawodu, a prywatnie rozmiłowanego w krajoznawstwie i artystycznej fotografii. Od końca lat 80-tych jest związany z gliwickim Kręgiem Przyjaciół Orawy dokumentując na fotograficznej kliszy orawskie kościoły, kapliczki, figury przydrożne, zabytki drewnianej architektury. Prace A.Krzewniaka nie tylko doczekały się wielu wystaw, w tym także na Orawie /w Orawskim Parku Etnograficznym/ ale zdobią czasopisma oraz książki. Znalazły również miejsce w promowanej książce Andrzeja Skorupy, na łamach której swojego fotograficznego dorobku użyczyli ponadto Jolanta Flach z „Tygodnika Podhalańskiego” oraz Mieczysław Pilch.

Zarówno na otwarciu XXX Jubileuszowej !!/ wystawy w Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej PTTK jak i promocji książki obecne było szerokie grono zacnych wielce gości, w tym przedstawiciele duchowieństwa z Orawy / ks.proboszcz Jan Kołodziej z Podszkla, ks.proboszcz Stanisław Krupa z Piekelnika, Ojciec Michał Wojnarowski z Chyżnego, ks.dr.Józef Bendyk z Szaflar stale związany z Orawą/, grona profesorskiego z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i Politechniki Krakowskiej, Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Orawy /Prezes-ks.Władysław Pilarczyk, dr.Tadeusz M.Trajdos/, Krakowskiego Wydawnictwa „Secesja”, Zarządu Głównego PTTK /dr.Pola Kuleczka/. Licznie zebranych podejmowali jako gospodarze; Dyrektor COTG PTTK - Zbigniew Kresek i Kierownik Centralnej Biblioteki Górskiej - Wiesław Wójcik. Duszą i organizatorem całej merytorycznej części zgromadzenia była Zofia Staichowa-Redaktor Naczelny „Oficyny Podhalańskiej”, dzięki której to oficynie mogło dojść do wydania książki o kościołach orawskich.

Z niezbędną dla wydania pozycji finansową pozycją pospieszyła Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, a autor i twórcy fotografii /co warto podkreślić szczególnie/ zrezygnowali ze swoich honorariów celem obniżenia ogólnych kosztów wydawnictwa. Podczas promocji i sprzedaży książki każde 3 zł. z jej ceny zbierano na potrzeby prawdziwego klejnotu orawskiej architektury sakralnej, kościółka w Orawce. Kościółek ten był zresztą najczęściej i najdokładniej prezentowanym obiektem zarówno na wystawie, łamach książki - jak wreszcie poświęcono mu specjalny film zaprezentowany w ramach jej promocji.

Piękna Ziemia Orawska, obszar coraz większego zainteresowania specjalistów z rozmaitszych dziedzin przyciąga i wabi przybysza - przede wszystkim kościołami. To właśnie kościoły stanowią najlepsze świadectwo przeszłości oraz obraz teraźniejszości i to nie tylko zresztą na Orawie.

Na zakończenie należy odnotować, że trudny do przecenienia, fachowy i bardzo duży wkład pracy przy przygotowaniu i organizacji wystawy oraz promocji wniosła Anna Żychowska z Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK.

● MÓWIĄ DZIAŁACZE ●

SZLAKIEM PAROWOZÓW

Pierwsza linia kolejowa powstaje na terenie północnych ziem polskich będących wówczas pod zaborem pruskim. Była to linia Berlin - Szczecin - Królewiec. W 1842 roku powstaje linia Wrocław - Oława. Lata czterdzieste XIX wieku są przełomem dla kolejnictwa naszego kraju. I tak w okresie 1845 - 1855 powstaje linia kolejowa Warszawsko-Wiedeńska. Wzdłuż szlaków kolejowych powstają zakłady, fabryki. Następuje ożywienie gospodarcze, przemysłowe a nawet kulturalne. Miasta i wsie rozkwitają, wzrasta zatrudnienie. Szczególną rolę kolej odegrała na Górnym Śląsku, gdzie największym bogactwem był i jest węgiel. Na czarne złoto czekał cały kraj. Parowozy wrosły w krajobraz Śląska. Stały się jego symbolem. Dziś po 150 latach parowóz przeszedł do historii. Jego epoka minęła bezpowrotnie. Parowozów nie produkuje się ani w Polsce ani na świecie. Wędrując po kraju można napotkać pamiątki kolejowej świetności. Dzięki kolejarzom oraz miłośnikom kolejnictwa można jeszcze zobaczyć stare parowozy. Są ozdobą dworców kolejowych, Lokomotywni i innych obiektów. Wędrowka po miejscach, gdzie znajdują się pomniki-parowozy jest pasjonującą przygodą.

W Sochaczewie przed dworcem kolejowym stoi lokomotywa wąskotorowa. Drugi parowóz ustawiony jest przed budynkiem Skansenu Kolejowego. W Rogowie koło Koluszek na terenie warsztatów naprawczych Rogowskiej Kolei Dojazdowej stoi parowóz wąskotorowy. Następnym obiektem kolejowym jest wspaniały egzemplarz wąskotorowy Ptx 49. Trudno go jednak szukać przy dworcu kolejowym. Zabytkowy parowóz stoi przy kościele Św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Jest pomnikiem trudu kolejarzkiego. W Częstochowie natomiast miłośnicy kolejnictwa spotykają niejedną lokomotywę. Pierwsza stoi przy budynku Lokomotywni. Jest to parowóz OL 49. Drugim zabytkowym parowozem był wąskotorowy BND-30 SKODA, który stał w Parku Miejskim im. Staszica przy Jasnej Górze. Niestety, w ubiegłym roku "miłośnik" parowozów ukradł zabytek wywożąc go na złom. Obiekt został odzyskany przez Policję. Ma powrócić na dawne miejsce. Na jesieni ubiegłego roku z okazji 150 rocznicy wybudowania odcinka kolei Warszawsko-Wiedeńskiej do Częstochowy kolejarze uczcili ten fakt stawiając przed dworcem PKP wspaniały model Tkt 48. Jeszcze kilka lat temu na terenie Zawiercia było kilka lokomotyw. Jedna stała na placu TRANSBUD-u jako złom. Poszedł na przetop do huty. Drugi stał na terenie Huty Zawiercie. Również został usunięty. Na Borowym Polu dzielnicy Zawiercia dwa lata temu zlikwidowano Skansen Maszyn Drogowych. Na jego terenie stało kilka parowozów wąskotorowych m.in. typu "LAS". Sprzedano je na złom do huty. Dziś nie ma śladu po tych zabytkach. Jedynym pomnikiem parowozem na terenie Zagłębia jest Ty - 45 stojący przy budynku Lokomotywni w Łazach. Podczas eksploatacji przejechał prawie 1.500.000 km. Na Śląsku można spotkać kilka wspaniałych parowozów. Przy dworcu autobusowym w Tarnowskich Górach stoi parowóz z 1893 roku. Jest to model TP-1. Ma więc 104 lata. Na terenie Zabrzeż można zobaczyć kilka lokomotyw. Dwie typu Tw 47 stoją na placu Skansenu Górniczego "Królowa Luiza". Trzecia znajduje się na tyłach budynku Muzeum Górnictwa Węglowego. Na Górnym Śląsku możemy spotkać parowozy jeszcze w Raciborzu przy dworcu. Jest to Tw 35. W Rybniku na terenie Lokomotywni pomnikiem jest niemiecki parowóz wąskotorowy Tkh z 1900 roku. Również na terenie Lokomotywni w Krakowie można zobaczyć dwa parowozy normanotowe. Kilka lat temu w Jaworzynie w Parku Miejskim stała lo-

komotywa kopalniana jako pomnik. Została usunięta. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że dziesiątki parowozów trafia na złom. Niektóre są unikalne i bezcenne. Najciekawsze i w dobrym stanie wykupują zagraniczni kolekcjonerzy do skansenów kolejowych. Podróż pociągiem z parowozem jest dziś rzadkością i regionalną atrakcją. Dlatego warto ratować jeszcze te parowozy, które stoją na bocznicach kopalń, hut, cukrowni, tartaków lub na złomowiskach. Są to takie same zabytki jak dwory, pałace czy inne obiekty. To pomniki techniki kolejowej. Warto zrobić wszystko, aby były ozdobą naszych miast czy skansenów kolejowych. Na wędrowki po żelaznych szlakach zaprasza:

Andrzej Wójcik

LISTY listy ●

DO PRZEMYŚLENIA PRZED WALNYM ZJAZDEM PTTK

Wiceprezes Towarzystwa kol. Janusz Zdebski w numerze grudniowym "Informacji ZG PTTK 1996 r. w artykule "Do przemyslenia pod choinką" stwierdza m.in. "Po dziejowych wichurach lat osiemdziesiątych spada wyraźnie liczba członków Towarzystwa - zostali ci, którzy byli najbliżsi idei Towarzystwa elitarnego? - nie całkiem, bowiem w dalszym ciągu spełniamy funkcję instytucji publicznej, utrzymującej szlaki piesze i wodne, sieć schronisk otwartych dla wszystkich, krzewiących pewne wzory zachowania". Ale czy to wszystko, co powinno dla społeczności robić PTTK? Nie dość, że staliśmy się Towarzystwem elitarnym, to, nie obawiając się tego powiedzieć, staliśmy się Towarzystwem kadry i działaczy, bez zaplecza w postaci licznych szeregowych członków czekających na naszą inicjatywę, na naszą propozycję krajoznawczo-turystyczną. Sporo działaczy, szczególnie młodszych stażem i wiekiem potępia turystykę masową, preferując turystykę indywidualną, lub uprawianą w małych grupach "towarzyskich". Czy słusznie? Czy równocześnie z turystyką uprawianą w PTTK indywidualnie, nie powinniśmy też organizować imprez dla różnych środowisk? Należę do pokolenia działaczy z długim-wieletnim-stażem funkcyjnym, pamiętam więc /bo i sam współorganizowałem/ rajdy górskie letnie i zimowe narciarskie organizowane przez PTTK wspólnie z branżowymi Związkami Zawodowymi /ogólnopolskie, okręgowe i inne/, dzięki którym wprowadzono w góry, ucząc turystyki kwalifikowanej dosłownie tysiące ludzi - czy to było źle? Czy ci ludzie wędrowali po górach pod nadzorem kwalifikowanych przewodników, przodowników czy ratowników GOPR latem i zimą /na nartach/ pod przymusem np. dyrekcji zakładów pracy? Ale władze, dyrekcje i ludzie wiedzieli, że istnieje taka organizacja społeczna jak PTTK, która realizuje zapotrzebowanie społeczne i popierali nasze idee, tworząc warunki, także finansowe do działania. A uczestnicy imprez zarabiali się ideą turystyki i krajoznawstwa i ... zapisywali się do Towarzystwa - dzięki czemu jak grzyby po deszczu powstawały koła, ba oddziały zakładowe PTTK, których działacze pod naszą flagą "robili turystykę" wśród pracowników zakładów pracy i ich rodzin, także indywidualną i w mniejszych grupach. Zajrzyjmy do oficjalnych statystyk ile wówczas było organizowanych wycieczek. A nie wstydzimy się przyznać, że wielu z nas działaczy pierwsze zetknięcie się z turystyką kwalifikowaną napotkało na zakładowej, czy szkolnej wycieczce, czy rajdzie. A dzisiaj? Jakie mamy zaplecze ludzi chcących uczyć się turystyki i krajoznawstwa? Spadła znacznie ilość kół zakładowych, osiedlowych i SKKT, zmalała ilość członków PTTK. I co właściwie dla społeczeństwa robi ta og-

romna ilość wyszkolonej przez PTTK kadry przewodników odznak turystyki kwalifikowanej instruktorów i przewodników /społecznie/? Szkoli się, podnosi nadal kwalifikacje, zdobywa nowe uprawnienia - ale czy później wykorzystuje w pełni nabytą w PTTK wiedzę w organizowaniu w mieście, w szkole, w miejscu zamieszkania wycieczek turystyczno-krajoznawczych i innych imprez? - przecież na tych imprezach możemy znaleźć naszych następców. A śmiać twierdzić, że istnieje zapotrzebowanie na organizowanie przez PTTK imprez typu zjazd, zlot, rajd, oczywiście nie na skalę dawnych "gigantów", bowiem wielu ludzi nie potrafi indywidualnie zorganizować sobie turystycznego nawet weekendowego wypoczynku. Przykładem niech będzie, że dla rodzin z dziećmi i ludzi drugiego wieku zorganizowaliśmy już piętnaście Zjazdów Mieszkańców Osiedli Spółdzielczych w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej i cieszą się one nie słabnącym, stale rosnącym zainteresowaniem i mają już swoich stałych sympatyków i sponsorów. Jasne, że przygotowanie każdej imprezy wymaga wysiłku i profesjonalnego przygotowania i przeprowadzenia, ale to przecież nasi działacze umieją.

Działając, wraz z żoną od kilkunastu lat w środowisku miejsca zamieszkania twierdząc, że jest to "biała plama" w obszarze działalności PTTK w kraju, wymagająca większego zainteresowania Zarządów Miejskich Oddziałów PTTK i działaczy, z których przecież wielu mieszka w mieszkaniach spółdzielczych i komunalnych.

A w programach wieloletnich działania Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego należy uwzględnić działalność w środowisku miejsca zamieszkania.

Tytus Szlomek

DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ TURYSTYKI PIESZEJ

26.01.1997 r. w sali rajców Urzędu Miejskiego w Strzegomiu, odbyła się doroczna Wiosenna Narada Piechurów Dolnego Śląska, połączona z zakończeniem imprezy 6x Dolny Śląsk, której organizatorami byli: Dolnośląski Zespół Turystyki Pieszej i Oddział PTTK w Jaworze.

Narada piechurów odbywa się przemiennie corocznie w miastach innego województwa Dolnego Śląska. W naradzie brało udział 58 piechurów, w tym: 11 z województwa jeleniogórskiego, 16 legnickiego, 19 wrocławskiego i 8 wałbrzyskiego, oraz gościnnie z zielonogórskiego i kaliskiego, jak również 3 członków Głównej Komisji Turystyki Pieszej PTTK z przewodniczącym Wiesławem Kargerem na czele.

Na naradzie podsumowano działalność Dolnośląskiego Zespołu Turystyki Pieszej powstałego 8.03.1992 r., organu programującego działalność w turystyce pieszej Dolnego Śląska.

Do udanych zadań Zespołu należy wpisać:

1. Coroczne dobrze zorganizowane Złoty Dolnośląskie kolejno w Bielawie '93, Zamku Czocha '94, Koźuchowie '95, Lubawce '96, po około 60 uczestników.
2. Rokrocznie organizowany rajd indywidualny 6x Dolny Śląsk po około 100 uczestników.
3. Systematyczne Wiosenne Narady Piechurów, w których uczestniczy po około 50 piechurów, gdzie omawiane są plany na dany rok.
4. Zainicjowanie i przeprowadzenie ogólnopolskiej imprezy 50-lecia powrotu Ziemi Zachodnich i Północnych do Macierzy. Odznakę tej imprezy zdobyło ponad 500 uczestników, w tym wielu z innych regionów kraju.

PROPOZYCJE

BORT i Oddział PTTK w Krynicy zaprasza na obozy wędrowne dla młodzieży w wieku od 14 lat, po atrakcyjnych szlakach Gorców, Pienin i Beskidów.

L A T O 1997

Zapewniamy fachową obsługę przewodnicką oraz opiekę nauczycieli - wychowawców.

1. OBOZY WĘDROWNE:

- 2 turnusy po 14 dni od 1-14 lipca i od 16-30 lipca br.;
- 2 turnusy po 14 dni od 1-14 sierpnia i od 16-30 sierpnia br.

2. OBOZY STACJONARNE:

- 2 turnusy po 14 dni od 1-14 lipca i od 16-30 lipca br. w miejscowościach: Krynica - 5 dni, nad Jeziorem Rożnowskim - 4 dni, Szczawnica - 5 dni;
- 2 turnusy po 14 dni od 1-14 sierpnia i od 16-30 sierpnia br. w miejscowościach j/w.

Wszelkich informacji udziela: BORT-PTTK, 33-380 Krynica, ul. Zdrojowa 32 tel. 018-71-55-76.

5. Liczne uczestnictwo w zlotach pieszych ogólnopolskich czołowej imprezy krajowej każdorazowo po 25-30 osób.

6. Z okazji 50-lecia PTTK zorganizowanie regionalnej imprezy "50 imprez na 50-lecie PTTK".

Tradycyjnie omówiono czekające nas imprezy ogólnopolskie i regionalne w 1997 r. z Ogólnopolskim Zlotem TP w Płocku i Dolnośląskim Zlocie w Przemkowie.

Podczas uroczystości otwarcia, którego dokonał szef dolnośląskich piechurów kol. Henryk Antkowiak, wręczono 12 niebieskich blach nowomianowanemu przewodnikowi TP na Dolny Śląsk oraz 15 rozszerzeń uprawnień na dalsze regiony, jak również 2 nominacje I stopnia. W trakcie narady w głosowaniu tajnym wybrano 12-to osobowy skład Zespołu, po 3 z każdego województwa na nową kadencję. Przewodniczącym wybrano ponownie kol. Henryka Antkowiaka z Jawora, a zastępcą kol. Juliana Szyszczona z Wrocławia.

W uznaniu zasług dla turystyki pieszej Dolnego Śląska Honorowym Przewodniczącym Zespołu mianowano kol. Teofila Ligenę z Jeleniej Góry.

W drugim punkcie narady odbyło się zakończenie imprezy 6x Dolny Śląsk edycji '96, której szefem od kilku lat jest kol. Zdzisław Nowocień z Jawora. Dzięki aktywności szefa impreza która upadała nabierała na nowo blasku i uczestniczą w niej corocznie również turyści spoza Dolnego Śląska, a jej stałym uczestnikiem jest kol. P. Kuczer z Lubuska woj. zielonogórskie.

Po zakończeniu narady zapaleńcy i miłośnicy swego grodu kol. kol. I. Kosiński i W. Wyrwa oprowadzali uczestników po najciekawszych zabytkach Strzegomia.

Kolejna narada w ostatnią niedzielę stycznia 1998 roku odbędzie się w Lubinie, do którego zaprasza piechurów kol. Marian Hawrysz, który w tym roku zdobył uprawnienia przewodnika TP I stopnia.

Przewodniczący Zespołu
Henryk Antkowiak

OD REDAKCJI:

Ani się obejrzelśmy, a „Przegląd Turystyczny” doczekał się małego jubileuszu. Tak proszę Państwa, równo rok temu, z okazji IV Targów Turystycznych INFATOUR MAZURY '96 ukazał się pierwszy numer naszego pisma. Daleko nam jednak do nastroju samozadowolenia i świętowania. Wciąż pracujemy nad wzbogaceniem zawartości „Przeglądu”.

OLSZTYN, marzec/kwiecień 1997 Nr 8

PRZEGLĄD TURYSTYCZNY

Magazyn Informacyjny Warmii i Mazur

NASZYM ZDANIEM

Czas porównań

Stanisław HARAJDA
przewodniczący Warmińsko-
Mazurskiego Oddziału PIT

Stanisław Harajda:
Chcemy, aby nasze targi
były znaczącą imprezą
regionalną o specjalności
„pojeziemej”.

To już piąte wydanie targów INFATOUR-MAZURY. Gdy robiliśmy pierwsze byliśmy nowicuzkami w tym zakresie. Teraz nasze doświadczenia są już spore. Ciągłe jednak szukamy właściwej formuły dla takiej imprezy. Zrezygnowaliśmy z szumnego dodatku „Międzynarodowe”. Nazwa taka winna być zarezerwowana dla imprez, gdzie różne państwa handlują między sobą.

Imprez targowych większych i mniejszych jest ciągle dużo. Ostatnio „Rynek Turystyczny” pokusił się o stworzenie pierwszego rankingu takich imprez. W klasyfikacji generalnej olsztyńskie targi INFATOUR MAZURY uplasowały się na 4. miejscu, za poznańskim TOUR SALONEM i TT WARSAW oraz MTT BESKIDY w Bielsku-Białej. Można mieć różne zastrzeżenia do przyjętych ocen. Trudno porównywać imprezy o charakterze zamkniętym (gieldy) do imprez robionych pod publiczność. Trudno oceniać wielkość powierzchni wystawienniczej. Różne miasta mają różne możliwości w tym zakresie i choćby chciały, specjalnej hali nie wybudują. Wystarczy porównać możliwości Łodzi i Bielska-Białej — są one odwrotnie proporcjonalne do potrzeb tych imprez. Przy pewnych zastrzeżeniach duży plus dla wydawców „Rynku”, że dokonali takiej oceny. Przewaga poznańskiego TOUR-SALONU i TT WARSAW nad innymi to rzecz oczywista. Dalej bywa różnie. Uważam jednak — pomimo lokalnego sentymentu — że podana kolejność jest właściwa. Beskidy to region atrakcyjny tak zimą jak i latem, a zatem przynajmniej przez 7-8 miesięcy w roku, Mazury są atrakcyjne głównie latem. Nieporównywalna jest też atrakcyjność i dostępność terenów przygranicznych tych regionów. To wpływa w sporym stopniu na atrakcyjność imprez targowych.

Zrodziła się w Polsce dziwna dwoistość: targi poznańskie i warszawskie dzieli zaledwie kilkanaście dni, targi w Katowicach i Bielsku organizowane są w tym samym terminie, tak samo w Olsztynie i Łodzi. A przecież te imprezy w rankingu „Rynku” stanowią czołówkę polskich targów. Może jest to metoda; potraktujmy to jak mecz, dwie imprezy w tym samym ter-

minie i lepsza przechodzi do dalszej rundy. Ale dość żartów. Są też i inne przykłady. Na jednej z imprez targowych było 13 stoisk, w tym 8 gmin i 1 przedstawiciel zagranicy. Impreza miała w nazwie słowo „Międzynarodowe”. Jestem za demokracją i wolnością, ale to przerasta moje wyobrażenia o tych słowach. Już raz to mówiłem, ale powtórzę: uważam, że władze państwowe i Rada Naczelna PIT winny szczegółowo przeanalizować swoje poparcie dla poszczególnych imprez. Może opracować też kalendarz imprez tak, aby nie kolidowały ze sobą. Przecież Olsztynowi wino zależy na goszczeniu na INFATOURZE środowiska łódzkiego, które jest dużym rynkiem sprzedaży, a Łodzi, gdzie targi nastawione są raczej na indywidualnego odbiorcę — na przyjeździe przedstawicieli Mazur, jako atrakcyjnego regionu na wypoczynek mieszkańców centrum kraju. To jednak tylko marzenia zwykłego człowieka. Jestem niestety przekonany, że nasze polskie cechy wezmą górę, a to oznacza, że wszystko zostanie po staremu.

Jeżeli zaś chodzi o INFATOUR, postawiliśmy przed sobą jasny cel. Chcemy, aby nasze targi były znaczącą imprezą regionalną o specjalności „pojeziemej”. Będziemy starali się znajdować takie formy organizacyjne, aby przyciągnąć wszystkie regiony, które mają ładne akweny wodne, aby zanikły animozje lokalne, a impreza służyła tak wystawcom jak i zwiedzającym. Chcemy maksymalizować elementy promocyjne regionów współorganizujących targi, program towarzyszący i elementy krajoznawcze. Chcemy tym przyciągać corocznie większą liczbę przedstawicieli branży turystycznej i zwiedzających. Mniej istotne jest, czy będziemy trzecią czy czwartą imprezą w kraju. Chcemy być dobrzy i atrakcyjni. Z imprezą w Bielsku nie chcemy konkurować, ale współpracować na przyjacielskiej stopie.

Faktem jest, że na naszej imprezie jest corocznie więcej wystawców, więcej zwiedzających i więcej przyjezdnych gości. Udaje nam się wciągać nowych współorganizatorów. Myślę, że tegoroczna edycja INFATOURU podtrzyma te tendencje.

• PRZEDRUKI •

• PRZEDRUKI •

TURYSTYKA CZY OCHRONA PRZYRODY TATR ?

To retoryczne pytanie od lat już comajmniej trzydziestu pięciu zadają sobie ochromiarze i turyści. Krakowskie Oddziały Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi oraz Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego zorganizowały w dniu 12 kwietnia 1997 roku w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego konferencję panelową na temat "Turystyka a ochrona przyrody i krajobrazu Tatr", której celem miało stać się wypracowanie swiostego modus vivendi pomiędzy zadaniami i interesami turystów oraz ochromiarzy. Udział całej dysekcji Tatrzańskiego Parku Narodowego bez wątpienia zaciążył jednak na proekologiczną klimacie i takich właśnie przeważających racjach spotkania. Niech czytelnicy osądzą to zresztą sami...

Współorganizatorzy konferencji Antoni L. Dawidowicz i Andrzej Kowacki rozporozęli od nakreślenia merytorycznych ram dyskusji spodziewanej po programowych referatach obrazujących w różnych aspektach problematykę tatrzańską. Referatów tych zebranych przedstawiono pięć.

Ewa Boczkowska i Antonina Szabesta z Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego mówiły o zachowaniach i postawach młodzieży w Tatrach a Maciej Pawlikowski z Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego scharakteryzował wypadki tatrzańskie. Do problemu taternictwa i turystyki wysokogórskiej odniósł się Jerzy Wala. Andrzej Bac z Urzędu Miasta Krakowa przedstawił temat "Olimpiada a TPN" - wreszcie, Zbigniew Mirek z Polskiej Akademii Nauk skupił się na problemach ochrony przyrody w Tatrach.

Władze Krakowa reprezentował Wiceprezydent Krzysztof Gorlich, a wśród przybyłych przedstawicieli wielu organizacji i instytucji (Tatrzański Park Narodowy, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi, Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Polska Akademia Nauk, Polski Klub Ekologiczny, Polski Związek Alpinizmu, Związek Podhalan) szczególnie reprezentatywnie stawiło się kierownictwo Zarządu Głównego PTTK i jego komisji: Wiceprezes ZG PTTK - Edward Kudelski - Przewodniczący KTG - ZG PTTK - Marek Staffa, Przewodniczący KTN ZG PTTK - Zbigniew Siudak oraz Dyrektor Spółki "Karpaty" - Hotele i Schroniska PTTK - Jerzy Kalarus.

Organizatorzy przypomnieli o uniwersalności i różnorodności zarazem - tematów, postaw oraz rozmaitych odniesień do Tatr w przeszłości i obecnie. Zawsze było to wyjątkowe na skalę europejską miejsce swosiostego kultu i do dziś nic w tym względzie się nie zmieniło. To tutaj Polacy szukali w końcu ubiegłego stulecia pierwszego oznak niepodległości, to w Tatrach narodzili się polski alpinizm, narciarstwo, wreszcie ruch ochrony przyrody. W 1996 roku w pomad 40 lat od utworzenia Tatrzańskiego Parku Narodowego parki te po stronie polskiej i słowackiej uznane zostały oficjalnie jako Międzynarodowy Rezerwat Biosfery.

Przez mijające dziesięciolecia Tatrzy i ich przyroda zawsze były zagrożone przez człowieka, zmieniły się jedynie warunki. W końcu XIX wieku stanowiły je irracjonalne górnictwo i hutnictwo, w latach międzywojennych rabunkowa gospodarka pasterska, współcześnie dominującą opady atmosferyczne (w

postaci kweśnych deszczów) i pseudoturystyka, reprezentowana rocznie przez pomad 4 miliony ludzi.

Znawst jak kiedyś kolejelek w sklepekch many dziś kolejeki na szczyt Giewontu lub nad brzeg Moskiego Oka. Wycieczki szkolne, zwłaszcza w maju i czerwcu stanowią źródło zniszczenia i rozmaitych form wandalizmu wszędzie, gdzie by się w Tatrach nie pojawiły. Nie trzeba już wyszukiwac w terenie trasy szlaku "Orla Perc". Jej przebieg wyznacza sznur ludzi, ich plecaków i bawnych ubrań. W okresach weekendów połączonych z dniami targowymi w rejonie Wierchu Poronca oraz Łysej Polany notuje się całkowity paraliż komunikacyjny groźny szczególnie w rezie zaistnienia wypadku czy innych sytuacji wyagaających przezjezdności drogi. Przewodnicy duchowi prowadzący grupy OAZ-owe lub pielgrzymki nie mają zazwyczaj elementarnego przygotowania i zasadniczej chociąby edukacji turystycznej. Wszelkie zaś zastrzeżenia czy krytyczne uwagi traktowane są jako naruszanie wolności religijnej. Zapomina się, że w górach Pan Bóg "krzyczy ciszą"...

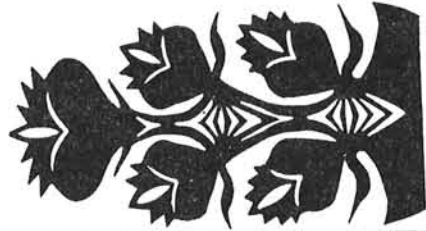
Thmy raczej przypadkowych wycieczkowiczów niż świadomych turystów mają za złe adeptom taternictwa to, iż zezwala się im w pewnym ograniczonym zakresie chodzenia poza szlakami - i sami także żądają podobnych przywilejów. Obserwuje się dążność do coraz większej urbanizacji bezpośredniego otoczenia Parku, przez co następuje degradacja naturalnych dotąd korytarzy ekologicznych.

Pomad połowa odwiedzających Tatrzy w ciągu ostatniego roku (tj. pomad 2 miliony osób) przybyła tutaj w miesiącach lipcu i sierpniu. W letnie weekendy notowanych jest nad Moskim Okiem 10,000 ludzi dziennie a w rejonie Łysej Polany liczba pięciokrotnie wyższa.

Właśnie dlatego Tatrzański Park Narodowy intensywnie pracuje nad operatami planu ochrony przyrody tatrzańskiej, dlatego powołano niedawno koalicję "Ratujmy Karpaty" oraz usiłuje się dawać odpór nowym formom sportu w Tatrach jak np. narciarstwo ekstremalne (stojące w sprzeczności z zachowaniem ostatnich ostoi dzikiej zwierziny) czy próby kilkunastu białaków w jaskiniach. Zanieczyszczenia dalekiego zasięgu są dodatkowo pomnażane przez zanieczyszczenia lokalne, które m.in. niesie ogromna frekwencja pojazdów, szczególnie w czasie weekendów.

Podejmując propozycję Zimowej Olimpiady 2006 roku w Zakopanem i Tatrach w sposób mało wiarygodny usiłuje się smuć perspektywy intratnych inwestycji, które Zakopanemu, Podhalu i całej południowej części Polski mają przynieść korzyści pomadczasowe. Opisane wyżej tezy przedstawił członkowie kierownictwa Tatrzańskiego Parku Narodowego, Polskiego Klubu Ekologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Zdaniem Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody też reprezentowanego na konferencji niedoręczny jest nie tylko pomysł olimpiady w Tatrach ale i modernizacja kolejeki na Kasprovy Wierch. Należałoby cały ruch turystyczny zorganizować w oparciu o obwiązkowe przewodnictwo dla wszystkich wchodzących na teren Tatr grup.

Występujący w imieniu Zarządu Głównego PTTK - Wiceprezes Towarzystwa - Edward Kudelski zwrócił uwagę na kapitalne znaczenie tworzenia imnego niż dotąd klimatu w podejściu do

turystów. Ochrona przyrody musi wynikać przede wszystkim ze świadomości ludzi przybywających do Tatr, a zatem także z ich odpowiedzialności. Oczywiście należy rozumieć dzisiejszą przycię Parku, którego sytuacja przypomina twierdzą na pustyni niestannie broniącą się przed naciskami ze strony rozmaitych organizacji i instytucji. Tymczasem pierwszą i podstawową wyjątkiem z obecnego stanu powinno być dążenie do tworzenia w Zakopanem i okolicach alternatywnej infrastruktury w tym nowych form rekreacji, sportu, imprez kulturalnych itd., co spowoduje odciążenie Tatr z ich ograniczonego ruchu a większość ludzi zatrzyma przed przekroczeniem granic Parku. Do tego jednak konieczny wydaje się kompromis Tatrzańskiego Parku Narodowego z samorządami gmin sąsiadujących z Zakopanem a co istotniejsze wspieranie tych gmin w wymiennych poczynaniach zwłaszcza służących zmianie struktury ruchu turystycznego. Oczywiście regulacja i rozprawienie ruchu to zadanie do wykonania bardzo trudne i jako proces długotrwały. Jednym z dobrych rozwiązań były zapropomowane przez PTTK stworzenie w Tatrach systemu przejść transgranicznych, typowo górskich, które od razu inaczej skanalizowałyby ruch pieszy - a ponadto administracyjne oddalenie motoryzacji od bezpośredniego sąsiedztwa dolin tatrzańskich. PTTK zachęca też do przykładowej współpracy ze schroniskami tatrzańskimi przy obsłudze turystów oraz reprezentuje pracę tych obiektów nie szkodzących obecnie przyrodzie, z funkcjonującymi dobrze oczyszczalniami ścieków. Nic jednak nie zniemi faktu, że w całym w Polsce tylko jedno Tatry, a każdy może i na prawo chcieć poznać ich urok.

Viceprezident KIN ZG PTTK - Wojciech Biedrzycki dowodził, że deklaracja reklamowanego przez Park modus vivendi np. w sprawie udostępnienia 190 km szlaków pieszych dla turystów narciarzy rozciąga się z praktyką. Narciarze naprawdę bywają nagannie dyskryminowani przez strażników Parku.

Replikując reklamowanie przez PTTK systemu nowych przejść granicznych przedstawiciele TPN i Polskiego Klubu Ekologicznego tłumaczyli, że jest to problem wyjątkowo złożony i wielopłaszczyznowy. Po stronie słowackiej Tatry od października do czerwca "TANAP" zamyka szlaki turystyczne. Poza tym sieć tych szlaków po obu stronach granicy jest wcale nieprzystosowana do płynnego ruchu turystycznego a przylegające do granicy od strony Słowacji ściśle rezerwaty przyrody stanowią naturalne zaplecze dla zwierzęcej przyrodzie potem także na stronę polską Tatry. Co jeszcze ważniejsze Słowacy jako gospodarze 4/5 powierzchni Tatr mają ukształtowany inny stereotyp ruchu (parking, wycieczka piesza, powrót na ten sam parking), z którego czerpią niemałe dochody. Z chwilą zamykania tegoż ruchu (po otwarciu nowych przejść) od razu zaczęła pomścić wyierne straty.

Coraz częstsze wypowiedzi i żądania ilościowego ograniczenia ruchu w Tatrach, wprowadzania w tej sprawie norm czy aktywnego włączania się turystów w ich ochronę - przeplatane były wątpliwościami co do technicznych możliwości realizacji tych zamiarów. Zdarzały się również wypowiedzi "nie z tej ziemi" jak np. wnioski o zastąpienie schronisk w Tatrach przez prymitywne schrony czy też zamysł o szczytówkach badaniach ruchu

turystycznego we wszystkich dolinach i na grzbiętach tatrzańskich (skąd na to środki i szanse wykonawcze?). Przykład Krynic, gdzie bogata oferta usług dla przyjeżdżających zatrzymuje większość ludzi przed udaniem się w góry Beskidu Sadeckiego a zwłaszcza Beskidu Niskiego - wydawała się w zestawieniu z Zakopanem mało wiarygodna.

Sama natomiast uwiarygodnia się "Orla Perc" jako jedyna tego atrakcja w Polsce. Dlatego zawsze był na niej i nadal będzie tłum ludzi. Najgorzej na tym wszystkim wychodzi zawsze szeregowy unęcony turysta nie mogący znaleźć już nigdzie i nigdy w Tatrach nawet odrobiny kameralności.

Niestety większość dyskusji na konferencji miała się nijak do treści wygłoszonych referatów a w miarę trwania obrad dyskusja przybierała niekiedy charakter konfrontacyjny. Niespełniony zatem chyba został podstawowy motyw spotkania - o wypracowaniu modus vivendi pomiędzy turystami a ochroniarzami.

Przedstawiciele PTTK rozdali zebrana (niestety w dość ograniczonej zakresie) materiał Biura Strategii Olimpijskiej Urzędu Miasta Krakowa dotyczący "Zimowych Igrzysk Olimpijskich Zakopane 2006", z którego można było się dowiedzieć o pracach Związku Międzynarodowego "Zimowa Olimpiada 2006". W tym o:

- = parametrach planowanej olimpiady zimowej,
- = formach promocji projektu igrzysk w Polsce i procedurze uzyskania prawa organizacji igrzysk,
- = informacji o projekcie wniosku do MKOl składanym przez Rząd RP,
- = Olimpijskim Programie Finansowym wraz z programem modernizacji i budowy obiektów sportowych oraz podziału konkurencji,
- = założeniach ochrony środowiska i przyrody ze szczególną uwzględnieniem Tatr i regionu Kasprowego Wierchu.

Była to już druga tego typu konferencja panelowa stanowiąca formę wyrażenia poglądów na temat Tatr. Pierwszą zorganizowały przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie w kwietniu 1996 roku Polski Klub Ekologiczny, Tatrzański Park Narodowy oraz Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK.

Nowy Sącz

Przewodnik po zabytkach

ANDRZEJ NATUSZCZYK

Wydano z okazji jubileuszu 40-lecia Kola Przewodników

Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Zduńskiej Woli powstał w 1956 r. z inicjatywy grupy miłośników turystyki, m.in. Kazimierza Michalskiego, Leona Piestrzyńskiego, Marii Grzelak, Teresy Szwetner, Leokadii Staniszewskiej, Marka Stronczyńskiego.

Dokładnej daty pierwszego posiedzenia założycielskiego nie udało się ustalić, ponieważ dokumenty z tego okresu zaginęły.

Nowopowołany oddział nie posiadał jeszcze własnej siedziby, a zebrania odbywały się w prywatnym mieszkaniu.

Źródłem informacji o pierwszych latach działalności są sprawozdania na I Okręgową Konferencję Delegatów Oddziałów PTTK Okręgu Łódzkiego. W materiałach tych mówi się o dużych szansach rozwojowych zduńskowolskiego oddziału.

Liczba członków PTTK w pierwszych latach działalności wynosiła:

- 1956 r. - 60 członków
- 1957 r. - 85 członków
- 1958 r. - 80 członków
- 1959 r. - 120 członków

Na koniec 1995 roku Oddział liczył 273 członków zrzeszonych w 15 kołach i klubach.

W czterdziestoletniej historii Oddziału były lata, gdy liczba członków znacznie przekraczała 1000 osób, a w 1989 r. osiągnęła niemal 2000 osób zrzeszonych w 42 kołach i klubach. Początkowo działalność Towarzystwa była bardzo skromna i ograniczała się do organizacji kilku imprez rowerowych lub żeglarskich.

Pierwszy niewielki lokal Oddział dzielił wspólnie ze Związkiem Emerytów i Rencistów przy ulicy Łaskiej 37. Od 1963 r. Oddział rozpoczął działalność gospodarczą. Decyzją ZG PTTK z 29.07.1963 r. w oparciu o zezwolenie Ministerstwa Finansów powołano stałe przy Oddziale PTTK - Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego /BORT/.

Wraz z rozpoczęciem działalności usługowej Oddział otrzymał samodzielną siedzibę przy al. Kościuszki 2, w której mieścił się do grudnia 1992 roku. Obecnie Biuro Zarządu Oddziału PTTK mieści się przy ul. Dąbrowskiego 11a. Pierwszym pracownikiem i kierownikiem Biura został Tadeusz Jagielski. W 1963 r. zorganizowano 98 wycieczek dla szkół i zakładów pracy z terenu miasta i okolic.

Towarzystwo zaczyna rozwijać się bardzo intensywnie, pozyskuje nowych działaczy i sympatyków. Powstają pierwsze komisje turystyki kwalifikowanej, jak kajakowa, motorowa, żeglarska. Rozwijają się koła przy Fa-Kro-Bie Zakładach Przemysłu Terenowego, Zakładach Przemysłu Wełnianego.

Wiele ożywienia w organizacji wprowadza w 1966 r. nowowybrany Zarząd pod kierownictwem prezesa Ryszarda Perki, a następnie Jerzego Kozłowskiego. W dotychczasowej historii Oddziału Jerzy Kozłowski najdłużej pełnił funkcję prezesa, bo od 1967 r. do roku 1976.

Dzięki jego inicjatywom oprócz rozwijającej się działalności usługowej, rozwija się bardzo bogata działalność programowa. Były to pierwsze ogólnopolskie spływy kajakowe organizowane wspólnie z Cementownią w Działoszynie, wiosenne i jesienne rajdy piesze i motorowe. W tym okresie zmienił się także kierownik Biura, został nim Zbigniew Radczak.

Obok imprez turystyki kwalifikowanej odbywały się liczne wystawy m.in.: plakatu turystycznego, znaczków i plaketek turystycznych. Wystawy były okazją do spotkań kolekcjonerów, którzy przyjeżdżali do nas z różnych miast. Grono zduńskowolskie powołało do życia Koło Kolekcjonerów i Numizmatyków działające aktywnie przy Spółdzielni Mieszkaniowej "Lokator".

Inna ważna inicjatywa, która zrodziła się w środowisku turystycznym, to zbiórka eksponatów, związanych z historią i tradycjami tkackimi miasta. Miało to służyć utwo-

żeniu Izby Tkackiej. Na apel wystosowany do mieszkańców zebrano znaczne ilości dokumentów, skrzyń, kołowrotków. Nie byliśmy w stanie pomieścić wszystkich eksponatów w naszym lokalu. Problemy sfinansowania tego zamierzenia przerastały możliwości Oddziału, zaistniała konieczność powołania do życia Towarzystwa Przyjaciół Zduńskiej Woli, które mogło otrzymać dofinansowanie z Wydziału Kultury i przejęło pieczę nad zbiorami. Inicjatywa ta stała się początkiem obecnego Muzeum Historii Miasta, które pod okiem Jerzego Chrzanowskiego wspaniale się rozwija.

W 1965 roku rozszerzona została działalność usługowa o wypożyczalnię sprzętu turystycznego, do której zakupiono m.in. namioty, śpiwory, materace, kajaki składaki, narty.

Dzisiaj asortyment wypożyczalni jest dużo skromniejszy, posiadamy tylko śpiwory, plecaki i karimaty, a wysłużone już kajaki przechowywane są w pomieszczeniach Polmatexu. Brak odpowiedniego pomieszczenia oraz wysokie koszty utrzymania sprzętu turystycznego nie pozwalają na zwiększenie jego ilości i asortymentu.

Posiadanie własnej wypożyczalni ułatwia organizację imprez turystyki kwalifikowanej oraz służy przede wszystkim młodzieży szkolnej wyjeżdżającej na rajdy i obozy.

W 1967 r. powstała Komisja Turystyki Pieszej, która działa do dnia dzisiejszego. W swej historii zorganizowała obok tradycyjnych już rajdów wiosennych i jesiennych, wiele imprez na orientację oraz rajdów nocnych. Największą imprezą organizowaną przez Komisję był Ogólnopolski Rajd Wapienny, w którym wielokrotnie uczestniczyło 1500 osób.

Komisja posiada uprawnienia do weryfikacji odznak turystyki pieszej od stopnia brązowego do złotego.

Komisja Kajakowa działa z niewielkimi przerwami od 1964 r. Ma na swoim koncie organizację ogólnopolskich spływów kajakowych Wartą na trasie Ważne Młyny - Sieradz. Spływy organizowane były wspólnie z Cementownią "Warta" w Działoszynie. Członkowie Komisji organizowali także spływy po innych rzekach Polski jak: Drwą, Brdą, Czarną Hańczą. Członkowie Komisji Waldemar Zarządek i Witold Wochnik brali udział w opracowaniu mapki szlaku wodnego Warty z Częstochowy do Sieradza wydanej przez COIT w Częstochowie.

Komisja Motorowa była organizatorem rajdów samochodowo-motorowych, prowadziła bardzo aktywną działalność za co otrzymała wyróżnienia z Zarządu Okręgu PTTK w Łodzi. Niestety z chwilą wprowadzenia limitowanej sprzedaży paliwa Komisja zawiesiła swoją działalność.

Komisja Kół Zakładowych należała do najaktywniejszych w województwie łódzkim, a później jako jedyna w województwie sieradzkim. Niestety zmiany ekonomiczne spowodowały upadek zakładowych kół PTTK i automatycznie rozwiązała się Komisja Kół Zakładowych. W okresie swojej działalności organizowała spóldzawodnictwo między kołami, spotkania z przewodniczącymi rad zakładowych.

Komisja Programowa d/s Młodzieży Szkolnej zajmuje się turystyką i krajoznawstwem w środowisku szkolnym. W skład Komisji wchodzi opiekunowie szkolnych kół PTTK. Z jej inicjatywy powstała oferta wycieczek "Poznajemy sieradzkę", a także cykl imprez dla maluchów pod hasłem "Siedmiomilowe buty". Od kilku lat organizowany jest Wieloetapowy Rajd Ekologiczny, który kończy się Wielkim Finałem w grudniu. Uczestniczą w tym rajdzie zarówno przedszkolaki zdobywając plakietkę Młodego Ekologa, jak i młodzież szkół średnich. Ważną inicjatywą Komisji jest również włączenie się do akcji Sprzątanie Świata. W 1996 roku wzięło w niej udział ponad 800 osób. Organizowany jest także od kilku lat Oddziałowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy dla szkół podstawowych i średnich.

Klub Turystyki Górskiej "Jaworzyna" obchodził w 1996 roku swoje 20-lecie. Klub posiada komisję weryfikującą odznaki GOT. Jest to klub o charakterze rodzinnym, cieszący się dużą popularnością w środowisku turystycznym. Wspólnie z Komisją Pieszej orga-

nizuje rajdy w Kotlinie Kłodzką i w Beskidy. Członkowie Komisji wybrali się także na podbój Alp - najwyższych gór Europy.

Klub Narciarski obchodził także swój Jubileusz już 30-lecia działalności. Organizuje on przede wszystkim obozy narciarskie i prowadzi ciekawe kroniki odzwierciedlające wyprawę narciarskie.

Koło Przewodników i Pilotów działa od 1970 r. Prowadzi systematyczne spotkania szkoleniowe. Niestety kadra przewodnicka wykruszyła się, dlatego też planujemy rozpoczęcie kursu dla przewodników terenowych po województwie sieradzkim.

Z krótkiej charakterystyki poszczególnych komisji oddziałowych wynika, że największą miejscę w swojej działalności poświęcamy dzieciom i młodzieży. Zależy nam bardzo na działalności w tym środowisku, ponieważ jest ono bazą rozwojową dla organizacji.

Wszyscy opiekunowie szkolnych kół są zaangażowani w pracę z dziećmi i młodzieżą przygotowując je do udziału w turniejach turystyczno-krajoznawczych, konkursach i rajdach.

Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego przygotowuje także ofertę skierowaną przede wszystkim do szkół. Oferuje imprezy o bogatym programie krajoznawczym, po minimalnych kosztach i niewielkim zysku. Prowadzone są również "zielone szkoły", kolonie, zimowiska i obozy wędrownie połączone ze szkoleniem młodzieżowych organizatorów turystyki.

Udało się powstrzymać spadek członkostwa i w ostatnich latach liczba członków ustabilizowała się. Zarejestrowaliśmy nowe Koło PTTK przy Szkole Podstawowej nr 5 w Wieluniu, a to ze względu na brak oddziału PTTK w tym mieście. Liczymy, że stopniowo i w innych środowiskach Wielunia powstaną koła PTTK co zapoczątkuje odrodzenie się oddziału w tym atrakcyjnym mieście.

Działacze nasi otrzymali szereg nagród i wyróżnień z Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, Wojewody Sieradzkiego oraz Zarządu Głównego PTTK.

Na działalność programowo-organizacyjną przeznaczamy środki wypracowane przez Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego. Otrzymane środki finansowe od Wojewody czy z Samorządu są przeznaczane na konkretne zadania zleczone np. na organizację wojewódzkich eliminacji turnieju turystyczno-krajoznawczego. Korzystamy także z dofinansowania obozów wędrownych i konkursów z Kuratorium Oświaty i Wychowania.

Biuro Oddziału prowadzone jest obecnie przez kierownika kol. Jolantę Siedzińską.

Krystyna Okoń

PARĘ SŁÓW O NASZYM JUBILEUSZU

Minęło już 20 lat, a tak jakby to było wczoraj. - Byliśmy mniej doświadczeni, ale pełni entuzjazmu. Wycieczki, rajdy, zloty, zdobywanie kwalifikacji kadry PTTK i jeszcze prelekcje, pokazy przezroczy z różnych stron świata, kontakty międzynarodowe ...

Wszystkie te chwile przepełnione satysfakcją z pracy i zdobywania górskich szczytów - chwile przepełnione radością, śmiechem, zadumą - pełne relaksu w najlepszym tego słowa znaczeniu.

20-lecie Oddziału PTTK oraz 35-lecie zorganizowanego ruchu turystycznego w Pyskowicach 23 listopada 1996 r. w Miejskim Ośrodku Kultury obchodzono bardzo uroczystie. Na program obchodów złożyła się część oficjalna, w której udział wzięło wielu dostojnych gości z regionu, a także z zagranicy. Gośćmi uroczystości byli: prezesi oddziałów PTTK między innymi z Bytomia, Będzina, Bielska

-Białej, Mikołowa, Gliwic, Cieszyna oraz przedstawiciele Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dr Jerzym Żabą na czele, który jest także członkiem Stowarzyszenia Miłośników Ziemi przy Uniwersytecie Wrocławskim.

Wśród gości z zagranicy byli działacze ruchu turystycznego między innymi Prezydent Landesverbandu "Solidarität" Gerd Ranze, Przewodniczący Niemieckiego Klubu Kolarskiego "Solidarität Turyngia" Horst Schild przedstawiciel organizacji promującej szlaki i drogi rowerowe Rainer Hausmann i Przewodniczący Sportu Masowego Sachsenn Karlheinz Kohler. W uroczystości uczestniczyli także przedstawiciele władz samorządowych: Burmistrz Miasta mgr. Alicja Wecel oraz członkowie Zarządu Miasta jak również Rady Miejskiej

Historię 20-lecia Oddziału PTTK i 35-lecie zorganizowanego ruchu turystycznego przedstawił Prezes Oddziału PTTK Jan Rychlik, który pełnił tę funkcję od powstania Pyskowskiego Oddziału. Miłym akcentem była dekoracja zasłużonych dla turystyki działaczy z Pyskowic. Za długoletnią działalność na rzecz turystyki i krajoznawstwa - Złotą Honorową Odznaką PTTK zostali uhonorowani: Tadeusz Lipiński, Andrzej Chałupa, Stanisław Sopala a pośmiertnie Andrzej Wojtun. Srebrną Honorową Odznaką - Stefan Zajac, Jan Szulc i Irene Półtorak. Za długoletnią działalność z młodzieżą Leszek Kupski został odznaczony Srebrną Honorową Odznaką PTTK "Za pracę wśród młodzieży". Dyplomem Honorowym ZG PTTK wyróżniono wieloletnich organizatorów imprez turystycznych - Jerzego Pawłowskiego Przewodnika Turystyki Kolarskiej, Henryka Czarnynoga organizatora imprez motorowych i kulturalno-rozrywkowych. Za wielokrotne sponsorowanie imprez organizowanych przez PTTK - Dyplomem Honorowym ZG PTTK wyróżniono Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe CORRADO z Gliwic-Łabędy. Publicznie podziękowano wielu właścicielom firm i zakładów, które swoim wkładem finansowym przyczyniły się do organizowania przez PTTK wielu wspaniałych imprez turystyczno-krajoznawczych w Pyskowicach, okolicy oraz zagranicą kraju. Dekoracji dokonali przedstawiciele Zarządu Głównego PTTK oraz Burmistrz Miasta Pyskowice.

Były życzenia i gratulacje. W części artystycznej zaprezentowali się uczniowie pyskowickich szkół podstawowych Nr. 3 i 5, wstępny został przyjęty przez uczestników bardzo gorąco. Na duże brawa zasłużyły nauczycielki Gabriela Bisz, Anna Smyl i Janina Wyleżałek, które przygotowały uczniów. Nad całością programu artystycznego czuwała mgr Mirosława Link Dyrektor Ogniska Pracy Pozaszkolnej.

Wyrazy podziękowania należą się Hannie Jasińskiej - Dyrektor MOK-u i Henrykowi Sielakowi Naczelnikowi Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki, którzy zaaranżowali całą uroczystość.

Finałem obchodów była wieczornica kulturalno-towarzyska w Ośrodku Szkolenia i Rekreacji "ENERGETYK" w Pyskowicach-Dzierznie.

Nie wszyscy byli na uroczystości 20-lecia Oddziału PTTK Pyskowice, lecz "Echo" usłyszeli "Równinę" nawet z daleka zrozumiejąc tę piosenkę dla nich.

"Nic więcej bo przecież nad taką Równiną
No jak tu nie lecieć
No jak tu nie płynąć
Od końca do końca.
Na teraz, na teraz i zawsze
No jak tu nie słuchać
No jak tu nie patrzeć!"
/-/ Anna Smyl

Prezes Zarządu
Oddziału
Jan Rychlik

REGULAMIN

XV OGÓLNOPOLSKIEGO GÓRSKIEGO RAJDU PRZEWODNIKÓW P T T K
" GÓRY OPAWSKIE ' 97 ", 25 - 28.09.1997r

I. ORGANIZATORZY

Organizatorami Rajdu są:

- Koło Przewodników PTTK "RZEPIÓR" przy O/PTTK Wrocław - Śródmieście,
- Oddział "Biański" PTTK - Łądek Zdrój,

Współorganizatorzy:

- Wydział Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,
- Burmistrz Miasta i Gminy Glucholazy,
- Burmistrz Miasta i Gminy Złoty Stok,

pod patronatem Zarządu Głównego PTTK - Komisji Przewodnickiej w Warszawie

II. KIEROWNICTWO

W skład Kierownictwa Rajdu wchodzi:

Kierownik Rajdu	- Barbara Kopydłowska
Z-ca kierownika Rajdu ds. Technicznych	- Ryszard Wulicz
Szef Biura Rajdu	- Janusz Olszewski
Z-ca Szefa Biura Rajdu	- Kazimierz Biernacki

Adresy Kierownictwa Rajdu:

1. Koło Przewodników "Rzepiór", 50-125 Wrocław, ul. św. Mikołaja 1 (siedziba TMW - Towarzystwa Miłośników Wrocławia) - Barbara Kopydłowska
2. Oddział Biański PTTK Łądek Zdrój, ul. Kościuszki 36, 57-540 Łądek Zdrój - Ryszard Wulicz.

III. CEL RAJDU

Celem Rajdu jest poznanie walorów krajoznawczych Gór Opawskich i Wysokiego Jesionika (Republika Czeska) oraz integracja środowiska przewodnickiego.

IV. TERMIN RAJDU

Rajd odbywać się będzie w dniach 25 - 28.IX.1997r. Rozpoczęcie Rajdu - 25.09.97r godz.8.00 w Jarnołtówku. Zakończenie Rajdu -28.IX.1997r godz. 14.00 w Jarnołtówku.

V. UCZESTNICTWO W RAJDZIE

-- W Rajdzie mogą brać udział zespoły rajdowe (3-8 osobowe) zgłoszone przez koła (kluby) Przewodników i Oddziały PTTK.

-- Ze względu na górski charakter Rajdu zaleca się zabranie odpowiedniego dla turystyki górskiej obuwia, swetra oraz okrycia chroniącego przed wiatrem i deszczem. Przydatne będą małe plecaki odpowiednie na wycieczkach jednodniowych.

-- Uczestników Rajdu zachęca się do zabrania ze sobą medykamentów jako indywidualnego zestawu środków pomocy.

● SPRAWY ORGANIZACYJNE ●

VI. ZGŁOSZENIA UCZESTNICTWA

Zgłoszenia uczestnictwa dokonuje się na "Karcie zgłoszenia udziału w Rajdzie" (załącznik do Regulaminu) w terminie do dnia 31.sierpnia 1997r na adres: Oddział Biański PTTK, ul. Kościuszki 36, 57-540 Łądek Zdrój, z dopiskiem: XV Rajd Przewodników PTTK z równoczesnym uiszczeniem wpłaty na konto: B.G.Ż Kłodzko 20302052 - 70625 - 2706 - 11

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze

Oddział w Łądku Zdroju.

Ponieważ liczba uczestników jest ograniczona, o przyjęciu do udziału w Rajdzie decyduje kolejność zgłoszeń.

VII. KOSZTY UCZESTNICTWA

Koszt uczestnictwa w Rajdzie wynosi 105.- zł i obejmuje: trzy noclegi (25/26, 26/27, 27/28 IX br.), trzy śniadania (26,27,28 IX br.), Trzy obiady-kolacje (25, 26, 27 IX br.), okolicznościową odznakę rajdową, materiały krajoznawcze, pełną obsługę przewodnicką, przejazdy autobusem na trasach, możliwość korzystania z basenu kąpielowego (krytego) w miejscu noclegu w Jarnołtówku, udział w wieczorkach krajoznawczych - towarzyskich.

VIII. POTWIERDZENIE UCZESTNICTWA

Potwierdzenie przyjęcia do udziału w Rajdzie zostanie przesłane na wskazany w zgłoszeniu adres w terminie do 15.09.1997r.

IX. ZAKWATEROWANIE UCZESTNIKÓW

Organizatorzy Rajdu zapewniają rezerwację miejsc noclegowych w OWR PWP "ZIEMOWIT" w Jarnołtówku. Dojazd PKP Głuchołazy - lub PKP Prudnik i dalej - PKS Jarnołtówek oraz 1,5 km pieszo.

X. TRASY I PRZEBIEG RAJDU

Deklarując udział w Rajdzie należy wybrać jedną z czterech tras (I - IV) z programem trzech jednodniowych wycieczek.

TRASA I (bardziej ambitna)

25.09.1997r - Wycieczka nr I / 1. Głuchołazy - szlak "Złotych Górników" - Góra Parkowa - Jarnołtówek.

(ok. 12 km, czas wyc. 5g. , do GOT 16 pkt.)

Wyjazd autokarem do Głuchołaz, zwiedzanie miasta, spacer szl. "Złotych Górników" (żółtym) na Przednią Kopę (495m). Do Jarnołtówka szl. czerwonym przez Średnią Kopę (543m), Tylną Kopę i Skowronków. Na godziny popołudniowe proponowana jest trasa wokół Przełomu Złotego Potoku szl. niebieskim, opisana jako wyc. nr IV / 1.

26.09.1997r - Wycieczka nr I / 2. W najwyższą grupę górską Sudetów Wsch. - Wysoki Jesionik (Rep. Czeska) z wejściem na Pradziada (1491m). (ok. 24 km, czas 8 - 9 godz., do GOT 32 pkt. - konieczny paszport i korony czeskie)

Wyjazd autokarem do miejscowości - ośrodka Ramzowa, wyciągiem krzesełkowym (2 odcinki) na Seraka(1351m). Dalej pieszo przez Kaprnik (1423m), Vresową Studankę (1313m), Cervonohorske Sedlo (1011m), schr. Svycana (1330m) na Pradziada (1491m). Zejście do schr. Barborka (1355m) i przyrodniczą ścieżką dyd.(żółty) Doliną Bilej Opawy do Karlovej Studanki.

27.09.1997r - Wycieczka nr I / 3. Z Pokrzywnej na Biskupią Kopę (889m) i do Złatych Hor (Rep. Czeska).

(ok. 19 km, czas wyc. 7,5 - 8g, do GOT 24 pkt. - konieczny paszport i korony czeskie).

Wyjazd autokarem do Pokrzywnej (ośr. wypocz. PTTK). Pieszo do schr. PTTK "Pod Kopą Biskupią", przez Zamkową Górę, Srebrną Kopę (785m.), Przełęcz Pod Kopą (szl. czerwony i żółty). Po odpoczynku wejście na Biskupią Kopę (889m.) i zejście szlakiem żółtym do Złatych Hor. Tu zwiedzanie muzeum miasta i odpoczynek w restauracji. Do Jarnołtówka pieszo przez Konradów.

TRASA II (średnia)

25.09.1997r - Wycieczka nr II / 1. Pokrzywna - Biskupia Kopa - (889m) - Zlate Hory - Jarnołtówek.

Program analogiczny do programu wycieczki nr I / 3.

26.09.1997r - Wycieczka nr I I / 2. W najwyższej grupie górskiej Sudetów Wschodnich - Wysoki Jesionik (Republika Czeska) z wejściem na Pradziada (1491m).

(ok. 18 km, czas wyc. 7 - 8 godz., do GOT 25 pkt.)

Wyjazd autokarem do uzdrowiska Karłowa Studanka skąd pieszo, szl. żółtym, przyrod. ścieżką dyd. Dolina Bilej Opawy do schr. Barborka (1355m). Po odpoczynku wejście na Pradziada (1491m). Powrót do szlaku, którym do schr. Sycarna (1330m) i szl. niebieskim obok wodospadów do Beli. Wędrówka w odwrotnym kierunku - dla drugiej grupy wycieczkowej - nieco trudniejsza, o 2 dodatkowe punkty do GOT.

27.09.1997r - Wycieczka nr I I / 3. Głucholazy - szlak "Złotych Górników" - Góra Parkowa - Jarnołtówek.

Program analogiczny do programu wyc. I / 1.

Po południu proponowany jest spacer do Rozdroża Pod Piekiełkiem i przejście Gwarkowej Perci (35 stopniowa drabina) szl. nieb. i żółtym. (ok. 4 km, czas wyc. 1,5 godz., do GOT 6 pkt).

TRASA III (łatwa)

25.09.1997r - Wycieczka nr III / 1. Głucholazy - szlak "Złotych Górników" - Góra Parkowa - Jarnołtówek.

Program analogiczny do programu wyc. I / 1, bez dodatkowej wycieczki po południu.

26.09.1997r - Wycieczka nr III / 2. Pokrzywna - Biskupia Kopa - Złate Hory - Jarnołtówek.

Program analogiczny do programu wyc. I / 3.

27.09.1997r - Wycieczka nr III / 3. W najwyższą grupę górską Sudetów Wschodnich - Wysoki Jesionik (Republika Czeska) z wejściem na Pradziada (1491m).

Powtórzenie programu wyc. nr II/2.

TRASA IV (spacerowa) , bez wędrówki na Pradziada.

25.09.1997r - Wycieczka nr IV / 1. Wokół Przełomu Złotego Potoku szl. niebieskim.

(ok. 9 km, czas wyc. 4g, do GOT 15 pkt).

"Mówią, że kto nie zaznał czaru tej ścieżki, ten i uroku Gór Opawskich nie poznał" (F.Kremser).

Wyjście na trasę do urwistego stoku Krzyżówki (427m), Skałek Karolinki (425m), obok Morskiego Oczka na Olszak (452m), dalej nad Żabim Oczkiem do Pokrzywnej (Ośr.Wyp. PTTK). Po odpoczynku, Doliną Bystrego Potoku do Rozdroża Pod Piekiełkiem, Gwarkową Percią (35 stopniowa drabina) do Karlikowa i do Jarnołtówka.

26.09.1997r - Wycieczka nr IV / 2. Jarnołtówek - Biskupia Kopa - Złate Hory - Jarnołtówek.

(ok. 16 km, czas wyc. 7g, do GOT 18 pkt)

Pieszko szlakiem żółtym do schr. PTTK "Pod Kopą Biskupią". Po odpoczynku wejście na Biskupią Kopę (889m) i zejście szlakiem żółtym Złatych Hor (Rep. Czeska). Tu zwiedzanie muzeum miasta i odpoczynek w restauracji. Do Jarnołtówka pieszo przez Starowice - Konradów (konieczny paszport i korony czeskie).

27.09.1997r - Wycieczka nr IV / 3. Głucholazy - szlak "Złotych Górników" - Góra Parkowa - Jarnołtówek.

(ok. 12 km, czas wyc. 5g, do GOT 16 pkt)

Powtórzenie programu wycieczki nr I / 1 z pominięciem wycieczki popołudniowej.

Propozycje dotyczące 28.09.1997r (niedziela)

W niedzielę, wszyscy chętni będą mogli zwiedzić zabytkową kopalnię złota w Złotym Stoku. W programie - spacer podziemnymi trasami sztolni "Gertruda", "Książęca" i "Czarna" (duża atrakcja, ok. 3 g). Wyjazd autokarem o godz. 8.00 połączony będzie z dowiezieniem uczestników Rajdu do Kłodzka (PKP, PKS) na godz. 13.15. Udział w tej wycieczce należy w zgłoszeniu, wpłacając dodatkowo 8.00 zł od uczestnika.

Przy dostatecznej ilości zgłoszeń, możliwe będzie dowiezienie uczestników Rajdu autokarem z Jarnołtówka do Nysy lub nawet Opola połączone ze zwiedzaniem Nysy. Także za dodatkową wpłatą 8.00zł.

Wyjazd o 8.30.

XI. UWAGI KOŃCOWE

36 -- Istnieje możliwość rezerwacji noclegu poprzedzającego rozpoczęcie Rajdu w Jarnołtówku (a' 20,- zł), śniadania w dniu rozpoczęcia Rajdu (a' 5,- zł), oraz obiadu w dniu zakończenia Rajdu (a' 10,- zł). Takie

zamówienia należy zgłosić dodatkowo w "Karcie zgłoszenia udziału w Rajdzie".

-- W czasie trwania Rajdu przewidujemy następujące imprezy towarzyszące:

- Złoty wieczór
- krajoznawcze spotkanie ze sponsorami Rajdu
- watra i bal przewodnicki.

- Wszyscy uczestnicy Rajdu będą ubezpieczeni NW od momentu przybycia do ośrodka ZIEMOWIT do chwili jego opuszczenia w dniu wyjazdu.

-- W przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych Kierownictwo Rajdu zastrzega sobie prawo do zmiany programu turystycznego.

-- Kierownictwo Rajdu czyni starania o załatwienie zniżkowych przejazdów PKP od miejsca zamieszkania uczestnika Rajdu do stacji PKP Głuchołazy.

-- Prawo interpretacji niniejszego Regulaminu jest zastrzeżone dla Organizatorów Rajdu.

-- Prosimy nie zapomnieć o zabraniu ze sobą: koron czeskich, paszportu, dobrej pogody i przewodnickiego humoru.

KIEROWNICTWO RAJDU

Zalecane mapy: Ziemia Nyska, Góry Bardzkie i Złote, Jesioniki, oraz przewodnik Góry Opawskie.

KARTA ZGŁOSZENIA udziału w XV Rajdzie Góry Opawskie '97.

Lp.	Nazwisko i imię	nr leg. przewodnickiej	Koło, klub PTTK	Data i m. ur., nr D.O.
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

Wyżej zgłoszeni do udziału w XV Rajdzie Góry Opawskie '97 wybierają trasę Rajdu nr (zastępcza nr). Kierownikiem grupy jest kol.

Dodatkowe zlecenia:

- 1) nocleg 24/25.09.97 r. dla razem noclegów
- 2) obiad 28.09.97r . dla razem obiadów

Adres do korespondencji:

Pieczętka koła

data zgłoszenia

podpis Prezesa Koła lub Klubu

KOMUNIKAT KOMISJI PRZEWODNICKIEJ ZG PTTK

Przekazujemy dodatkowe informacje w sprawach organizacji XV Górskiego Rajdu Przewodników PTTK:

1. Uczestnicy powinni posiadać ok. 200 koron czeskich w tym ok. 50 koron na wstępy i wyciągi;
2. W przypadku braku paszportu możliwe jest przekroczenie granicy na podstawie aktualnego dowodu osobistego;
3. Do końca maja br. niniejszy regulamin zostanie dodatkowo rozesłany do wszystkich kół przewodnickich w Polsce.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK

RAJD GÓRSKI

SZLAKAMI JANA PAWŁA II

w Beskidzie Małym z metą na Gronlu Jana Pawła II
w pobliżu Leskowca k/Andrychowa

TERMIN RAJDU: rajd odbędzie się w dniu 15 czerwca 1997 r. (niedziela)

ORGANIZATORAMI RAJDU SĄ:

Rodzinne Koło PTTK „Szarotka” w Andrychowie, Wojewódzka Rada Zrzeszenia Sportu i Turystyki „Ogniwo” w Katowicach.

WARUNKI UCZESTNICTWA:

W rajdzie uczestniczyć mogą Koła PTTK, „Oazy”, Zakłady Pracy, Szkoły oraz indywidualni turyści.

Każdy z uczestników Rajdu idzie dowolnie wybraną przez Siebie trasą na własne ryzyko.

Kierownictwo Rajdu nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności za ewentualne wypadki w czasie Rajdu.

Wpisowe wynosi 4.00zł (40.000 starych złotych), które należy wpłacić w terminie do dnia 20 maja 1997r. na adres:

Stefan Jakubowski
ul. Garncarska 23

34-120 Andrychów tel. (033) 752-768

W ramach wpisowego uczestnicy otrzymują:

- znaczek rajdowy (plastyczny, metalowy),
- najliczniejsza drużyna - Ciupaga.

PROGRAM RAJDU:

- Msza Święta o błogosławieństwo w trudnej pracy Ojca Świętego Jana Pawła II o godzinie 12.00

- Konkurs „Wiedza o mieście rodzinnym Jana Pawła II”

a) Konkurs rysunkowy „Ojciec Święty w oczach dzieci”

b) Konkurs fotograficzny „Kapliczki na Szlaku Białych Serc”

- Zakończenie Rajdu o godzinie 14.00

Materiały dotyczące konkursów a i b - przesyłać do 20 maja 1997r.

UWAGA!

Potwierdzeń nie wysyłamy. Świadczenia wydajemy po okazaniu dowodów wpłaty nie wysyłamy ich pocztą.

Na mecie rajdu czynne będzie Punkt Weryfikacyjny Krajowej Odznaki Jana Pawła II i Górskiej Odznaki Turystycznej.

**Życzymy Uczestnikom Rajdu miłych przeżyć na trasach wiodących
na Gronu Jana Pawła II**

PTTK SUWAŁKI OFERUJE - SUWAŁSZCZYŻNA ZAPRASZA

1 9 9 7

Kontynuujemy nasz PTTK - PROJEKT "WIGRY" .

To nie jest propozycja wczasowa. Jeśli zamierzasz u nas uprawiać turystykę pieszą , rowerową , kajakową w granicach najpiękniejszego w Europie - Wigierskiego Parku Narodowego

- przeczytaj nasz PTTK-PROJEKT.

Zdecyduj się, Napisz, Zadzwoń, Zamów sobie miejsce , Zarezerwuj sprzęt.

WIGIERSKI PARK NARODOWY .

Wigierski Park Narodowy powstał w 1989 r. Powierzchnia 14.840 ha - z tego lasy 9.751 ha, rzeki i jeziora 2.738 ha, 10 rezerwatów, w tym jezioro Wigry 2.118 ha. Jezioro wpisane na listę UNESCO - unikalnych obiektów „AQUA”. Płynie tu rzeka Czarna Hańcza - znany w Europie szlak spływów kajakowych. Fauna: bobry, rysie, dziki, sarny, łosie. Ryby: sieja, sielawa, płoć, szczupak, węgorz .

Szlaki turystyczne: 8 wyznaczonych szlaków pieszych o łącznej długości 115,3 km. Krajobraz - starodrzew / puszcza /, moreny, ozy, kemy, jeziora, grodziska Jaćwingów, dawny Klasztor Kamedułów .

Nasza baza startowa do spływu Czarną Hańczą - Stary Folwark

Ekoturystyczny Ośrodek P T T K

1. Dom Wycieczkowy o standardzie schroniska - dla 44 osób, budynek murowany, pokoje 2 - 3 - 4 osobowe z umywalkami, toaleta, natrysk, WC na korytarzu, restauracja, night - bar.
2. Pole namiotowe ze stanowiskami dla caravaningu/20/i namiotów /250/, kuchnia turystyczna.
3. Urządzenia inne: parking, cafe-bar, wypożyczalnia sprzętu: kajaki, żaglówki Omega, Mak, boisko do badmingtona i siatkówki, kiosk „ Ruch”. Na miejscu sklep spożywczy.
4. Bratnie II pole namiotowe - Gawrych Ruda.

NASZ A D R E S: POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE -PTTK

ul. KOŚCIUSZKI 37 16-400 SUWAŁKI

tel. 66-59-61, tel/fax 66-79-47 /kier.z W-wy 087/.

ZAPRASZAMY

Rajd po Wigierskim Parku Narodowym.

O tym, że Suwalszczyzna to Zielone Płuca Polski nie trzeba nikogo przekonywać kto chociaż raz przepłynął kajakiem Szlak Czarnej Hańczy, zanurzył się w zielone otmęty Puszczy Augustowskiej lub podziwiał polodowcowy krajobraz Suwalskiego Parku Krajobrazowego, ale samo centrum Zielonych Płuc jest bez wątpienia w WIGIERSKIM PARKU NARODOWYM.

Tutaj na stosunkowo niewielkiej przestrzeni, wokół jeziora, od którego Park wziął swoją nazwę jak w soczewce skupiło się całe piękno Natury w jej unikalnym, dziewiczym nieomal kształcie. Teren Wigierskiego Parku Narodowego jest szczególnie piękny późną wiosną, gdy rozkwitła zieleń "szaleje" w swej różnorodności a jego cisza nie jest jeszcze zmacona pełnią turystycznego użytkownika.

Właśnie w tę ciszę suwalscy PTTK-owcy wspólnie z Dyrekcją WPN zapraszają na

VII Ogólnopolski Wielodyscyplinowy Rajd po Wigierskim Parku Narodowym „ W I G R Y - 97 ”

Rajd na kilku trasach: pieszych, rowerowych i kajakowych (o różnym stopniu trudności) zaplanowano w dniach 28.05. - 31.05.97r. W imprezie - na wybranych przez siebie trasach mogą wziąć udział wszyscy chętni: młodzież szkolna z opiekunami oraz turyści indywidualni. Na szlakach będą oni notować zagrożenia ekologiczne, oceniać przygotowanie terenów Parku do sezonu turystycznego oraz poznawać piękno Suwalszczyzny. Trasy Rajdu prowadzą oznakowanymi szlakami. Poszczególne grupy opiekować się będą wykwalifikowani przewodnicy PTTK i WPN. Na trasach kajakowych obowiązuje karta pływacka, rowerowych - własny rower. Noclegi odbywać się będą w warunkach puszczańskich, każdy uczestnik będzie musiał mieć ze sobą cały niezbędny sprzęt biwakowy (namiot, materac, śpiwór). Najmłodszym uczestnikom zapewnimy transport bagaży.

Uczestnicy wszystkich tras spotkają się w sobotę 31.05. wieczorem w Ekoturystycznym Ośrodku PTTK w Starym Folwarku nad jeziorem WIGRY, gdzie oczywiście oprócz tradycyjnego turystycznego ogniska z pieczeniem kiełbasek, Dyrekcja Parku mówić będzie o perspektywach ochrony środowiska a turyści podzielą się swymi wrażeniami.

Uczestnicy imprezy otrzymają znaczek rajdowy, upominki i dyplomy oraz materiały promujące nasz Region.

Patronat nad imprezą sprawują Dyrektor WPN i Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. WARTA w Suwałkach.

Rajd odbędzie się pod hasłem " Z WARTA BEZPIECZNIE ".

Rajd jest znakomitą okazją by poznać osobiście " bicie zielonego serca przyrody " jak pisał Konstanty Ildefons Gałczyński w znanym wierszu.

Zgłoszenia przyjmuje Biuro P T T K w Suwałkach ul. Kościuszki 37 41
16 - 400 Suwałki tel. (087) 66-59-61, tel/fax 66-79-47 do dnia 10.05.br.

KONTYNUACJE

PRZED KONKURSAMI KRASOMÓWCZYMI

Już po raz dwudziesty drugi tradycyjnie, w drugiej połowie listopada spotkają się najlepsi z najlepszych młodzi krasomówcy by walczyć pięknym słowem o palmę pierwszeństwa. I znów na Zamku Golubskim będzie panowało „Misterium Słowa” - będzie to Finał Krajowego Konkursu Krasomówczego Młodzieży Szkół Średnich.

Podczas przesłuchań Finałowych w Golubiu coraz częściej słyszy się, że nie ma kto organizować eliminacji szkolnych, rejonowych, a nawet wojewódzkich. Zwracamy się więc z apelem do wszystkich oddziałów PTTK, nauczycieli i rodziców, którym jest drogie piękno języka ojczystego, do wszystkich, którzy rozumieją potrzebę rozbudzenia wśród młodzieży zamiłowania do pięknego i sugestywnego mówienia. Aby pomogli w organizowaniu konkursowych eliminacji wszystkich szczebli, gdyż tylko w ten sposób Konkurs będzie spełniał swój cel.

Poniżej prezentujemy Regulamin Konkursu, który jest od początku istnienia zmagania krasomówczych właściwie bez zmian.

W następnym numerze „Informacji ZG PTTK” zaprezentujemy Regulamin Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Dzieci i Młodzieży w Legnicy.

Zbigniew M. Kozłowski

Zarząd Oddziału P T T K
w GOLUBIU - DOBRZYNIU

REGULAMIN Międzynarodowego Konkursu Krasomówczego Części Młodzieżowej

PATRONAT

Międzynarodowemu Konkursowi Krasomówczemu, zwanemu dalej Konkursem, patronuje wiele instytucji, którym zależy na pielęgnacji kultury języka polskiego, poprawności wysławiania się i sugestywności mówienia.

W popularyzację Konkursu i jego organizację zaangażowanych jest również bardzo dużo osób prywatnych ze świata nauki i kultury, znani profesorowie filologii polskiej, wybitni pisarze i publicyści, działacze kultury, wybitni krajoznawcy i działacze PTTK.

Patronat

nad Częścią Młodzieżową Konkursu

sprawują

„Sygnały Dnia” Polskiego Radia,

popularyzując Konkurs, zwracają jednocześnie uwagę młodzieży i całego społeczeństwa na potrzebę pielęgnacji kultury języka ojczystego.

Ta wielka impreza o ogromnych walorach dydaktycznych i kulturowych organizowana jest również

Pod Patronatem i przy Współudziale
MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ
URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI
MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI
ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

oraz

TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. w Warszawie
„EXPRESU WIECZORNEGO”

i

„GAZETY POMORSKIEJ”

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE KONKURSU

Celem Międzynarodowych Konkursów Krasomówczych jest przede wszystkim:

- zwrócenie uwagi młodzieży na potrzebę pielęgnacji języka ojczystego,
- rozbudzanie zamiłowań do pięknego i sugestywnego mówienia,
- kształtowanie umiejętności poprawnego, jasnego i logicznego formułowania myśli.

Celem Konkursu jest również rozbudzanie zamiłowań krajoznawczych wśród młodzieży, zachęcanie jej do poznawania własnego regionu, jego historii i dorobku, do wyszukiwania tematów ciekawych, a następnie prezentowania ich w Konkursie.

II. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1. Organizatorem Krajowych Konkursów Krasomówczych, a obecnie już Międzynarodowych, jest Zarząd Oddziału PTTK w Golubiu - Dobrzyniu przy współudziale Kuratorium Oświaty w Toruniu i Rady d/s Młodzieży ZG PTTK w Warszawie.
2. Zarząd Oddziału PTTK w Golubiu - Dobrzyniu w celu zorganizowania sprawnego przebiegu Konkursu powołuje specjalny Komitet Organizacyjny, który działa w jego imieniu z pełnymi kompetencjami i upoważnieniami.
3. Komitet Organizacyjny przygotowuje Konkurs, powołuje

- Jury, czuwa nad sprawnym i prawidłowym przebiegiem Konkursu, kończąc, rozlicza imprezę i składa sprawozdanie.
4. Finał Konkursu dla Młodzieży Szkół Średnich odbywa się na Zamku Golubskim przez cztery dni z zakończeniem w przedostatnią niedzielę listopada.

III. WARUNKI UCZESTNICTWA i PRZEBIEG KONKURSU

1. W Konkursie może uczestniczyć młodzież szkolna wszystkich typów szkół średnich.
2. Konkurs jest kilkustopniowy:
 - a) eliminacje szkolne
 - b) eliminacje miejskie lub rejonowe
 - c) eliminacje wojewódzkie (do końca października)Zwycięzcy eliminacji wojewódzkich mają prawo uczestniczenia w Finale Konkursu na Zamku w Golubiu - Dobrzyniu.

3. Finał Konkursu składa się z dwóch etapów:
 - a) popisów krasomówczych eliminacyjnych,
 - b) popisów krasomówczych finałowych.W popisach eliminacyjnych każdy uczestnik otrzymuje do swojej dyspozycji 10 minut na zaprezentowanie uprzednio wybranego i zgłoszonego tematu. Uczestnik zobowiązany jest do pełnego wykorzystania limitu czasu z tolerancją 30 sekund.

O kolejności wystąpień uczestników zadecyduje losowanie.

Do popisów finałowych zakwalifikowanych zostanie 5-ciu najlepszych uczestników eliminacji na podstawie jawnego werdyktu Jury.

W przesłuchaniach finałowych uczestnicy otrzymują do swojej dyspozycji 15 minut (tolerancja 60 sekund), w których zaprezentują drugi temat, uprzednio wybrany i zgłoszony.

Ponadto wszyscy uczestnicy przesłuchań finałowych zobowiązani są do wylosowania i zaprezentowania dodatkowego tematu w ciągu 3 minut bez przygotowania, bezpośrednio po prezentacji własnego tematu.

O kolejności wystąpień w przesłuchaniach finałowych zadecyduje również losowanie.

Suma punktów zdobytych w przesłuchaniach finałowych tj. z oceny 15-to i 3-minutowego wystąpienia, zadecyduje o zajęciu miejsca w Konkursie.

4. Eliminacje szkolne, miejskie, rejonowe i wojewódzkie powinny być organizowane na tych samych zasadach co Finał Międzynarodowego Konkursu Krasomówczego w Golubiu - Dobrzyniu.

Eliminacje wojewódzkie organizowane są Przez Kuratoria Oświaty przy współudziale PTTK. Eliminacjom towarzyszyć powinny imprezy kulturalno-krajoznawcze, organizowane przez młodzież, jak występy zespołów artystycznych, spotkania z pisarzami, twórcami ludowymi itp.

IV. ZGŁOSZENIA

1. Zgłoszenia do Konkursu w Golubiu-Dobrzyniu przesyłają Kuratoria Oświaty.
2. Każde województwo ma prawo zgłosić jednego uczestnika z opiekunem.
3. W wypadku kiedy nie wszystkie województwa zgłoszą swoich reprezentantów, organizatorzy mają prawo zaprosić innych młodych krasomówców.

4. W zgłoszeniu należy podać imię i nazwisko kandydata, szkołę i jej adres, adres prywatny kandydata oraz dwa tematy wystąpień krasomówczych.
5. Zgłoszenia należy wysłać na adres:

**KOMITET ORGANIZACYJNY
MIĘDZYNARODOWEGO
KONKURSU KRASOMÓWCZEGO
87-400 Golub-Dobrzyń
Z a m e k**

V. TEMATYKA

Tematyka jest dowolna, powinna być jednak związana z turystyką i krajoznawstwem, sugerujemy prezentację walorów własnego regionu, jego zabytków, historii, współczesnych osiągnięć i sylwetek ludzi ciekawych.

Mile będą widziane tematy nowe, dotychczas nie prezentowane, a charakterystyczne dla danego regionu.

Ponadto uczestnicy będą mieli możliwość i prawo wystąpienia poza Konkursem z popisem krasomówczym na temat Zamku Golubskiego, o specjalną nagrodę Dyrektora Zamku w Golubiu - Dobrzyniu, który będzie odbywał się na tych samych zasadach co Konkurs Główny.

VI. KRYTERIA OCEN

1. Przy ocenie Jury będzie brało pod uwagę:
 - a) sugestywność wypowiedzi,
 - b) jasność i logiczność formułowania myśli,
 - c) płynność oraz poprawność wyrażania się,
 - d) bogactwo języka i jego barwność,
 - e) dobór tematu i jego ważność,
 - f) odpowiednie wykorzystanie limitu czasu,
 - g) ogólną prezentację tematu i konstrukcję wypowiedzi.

U w a g a !

1. Należy pamiętać, że jest to Konkurs Krasomówczy, a nie recytatorski i prezentowanie wyuczonych na pamięć tematów nie będzie mile widziane.

Chodzi o wypowiedzi spontaniczne, sugestywne, zaprezentowane barwną i piękną polszczyzną.

2. Werdykt Jury.

Każdy z członków Jury ma do swojej dyspozycji skalę ocen od 1 - 10 w wypadku wystąpień 10-cio i 15-to minutowych oraz od 1 - 5 w wypadku wystąpień 3-minutowych i w zależności od swego uznania, stawia odpowiednią ilość punktów.

Suma punktów wszystkich członków Jury podzielona przez ich ilość daje właściwą ocenę poszczególnym uczestnikom.

Punktacja poszczególnych członków Jury, jak również ogólny wynik będący średnią ocen, jest jawny.

VII. NAGRODY

1. Laureaci pierwszych pięciu miejsc otrzymają nagrody rzeczowe.

**Główną Nagrodą
za zajęcie I Miejsca
jest Nagroda pieniężna „Sygnałów Dnia” PR.**

- Przewidziana jest nagroda publiczności Konkursu w drodze tajnego głosowania ufundowana przez Władze Miasta Golubia-Dobrzynia.
- Przewidziana jest również nagroda Dyrektora Zamku w Golubiu-Dobrzyniu za zajęcie I miejsca w popisach krasomówczych poza Konkursem na temat Zamku Golubskiego.
- Wszyscy uczestnicy otrzymują dyplomy pamiątkowe.

- Koszty zakwaterowania i wyżywienia oraz inne koszty związane z organizacją i przeprowadzeniem Konkursu pokrywa Organizator.

U w a g a !

Prawo interpretacji niniejszego Regulaminu przysługuje wyłącznie Komitetowi Organizacyjnemu.

VIII. UWAGI KOŃCOWE

- Koszty podróży uczestników Konkursu i ich opiekunów pokrywają Kuratoria Oświaty, macieżyzste szkoły lub jednostki delegujące.

Komitet Organizacyjny

WARSZTATY KRASOMÓWCZE

Poniżej prezentujemy Regulamin Warsztatów Krasomówczych z prośbą o rozpropagowanie. Jednocześnie informujemy, że ilość miejsc jest ograniczona i obowiązuje kolejność zgłoszeń.

Organizatorzy

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE RADA PROGRAMOWA ds MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

REGULAMIN IV OGÓLNOPOLSKICH WARSZTATÓW KRASOMÓWCZYCH

ORGANIZATORZY:

- Rada Programowa ZG PTTK ds Młodzieży Szkolnej,
- Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki,
- Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- Szkolny Klub Krajoznawczo - Turystyczny przy Zespole Szkół Zawodowych w Przeworsku.

CEL WARSZTATÓW KRASOMÓWCZYCH

Celem warsztatów krasomówczych jest zwrócenie uwagi młodzieży na potrzebę pielęgnowania języka ojczystego, rozbudzenie zapałowania do pięknego i sugestywnego mówienia. Kształtowanie umiejętności poprawnego, jasnego i logicznego formułowania myśli. Zachęcenie do poznania Polski, jej historii i dorobku, wyszukiwanie ciekawych tematów a następnie prezentowanie ich w konkursach.

TERMIN I MIEJSCE WARSZTATÓW KRASOMÓWCZYCH:

Warsztaty krasomówcze odbędą się w dniach 4 - 13. 07. 1997r. na terenie Małopolski Południowej na bazie sezonowego schroniska młodzieżowego w Zespole Szkół Zawodowych 37 - 200 Przeworsk, ul. Krasickiego 9. Przyjazd uczestników do Przeworska w dniu 4. 07. 1997r. Koszty przejazdu uczestnicy pokrywają we własnym zakresie lub użyczają to organizacje delegujące.

WARUNKI UCZESTNICTWA:

W warsztatach uczestniczy młodzież, która brała udział w konkursach krasomówczych lub pragnie brać w nich udział. Zgłoszenia uczestnictwa należy dokonać w terminie do 31 maja 1997 roku. Kartę kwalifikacyjną wypełnioną w sposób bardzo rzetelny należy wysłać na adres organizatora do 31 maja 1997 roku, będzie to równoznaczne ze zgłoszeniem uczestnictwa.

Przeworsk, 4 - 13.07.1997 r.

Zgłoszenia (karty kwalifikacyjne) prosimy wysłać na adres:
Szkolny Klub Krajoznawczo - Turystyczny
przy Zespole Szkół Zawodowych, 37 - 200 Przeworsk, ul. Krasickiego 9.
W dniu przyjazdu należy dokonać wpłaty wpisowego w wysokości 150 zł od osoby.

WARSZTATY KRASOMÓWCZE PROWADZONE BĘDĄ PRZEZ
MGR ZBIGNIEWA KOZŁOWSKIEGO - JURORA
OGÓLNOPOLSKICH KONKURSÓW KRASOMÓWCZYCH
ORAZ ZAPROSZONYCH GOŚCI

ORGANIZATORZY ZAPEWNIAJĄ:

- zakwaterowanie (własne śpiwory),
- wyżywienie,
- bilety wstępu,
- materiały szkoleniowe (informator dla uczestników konkursów krasomówczych wydany w 1996r).

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ:

Zbigniew Mariusz Kozłowski
ul. Radzymińska 54/58 m 99
03 - 752 Warszawa
tel. (0-22) 678 - 44 - 81
Marian Dzimira
Zespół Szkół Zawodowych
37 - 200 Przeworsk
ul. Krasickiego 9
tel. (0-10) 48-75-74 w godz. 8⁰⁰ - 15⁰⁰

MŁODZIEŻOWA SZKOŁA TURYSTYKI 97'

OBOZY SZKOLENIOWO-WYPOCZYNKOWE

Lp	Organizator	Miejsce obozu	Termin/Rodzaj
1.	Regionalny Oddział PTTK „Szlak Brdy”, Bydgoszcz, ul. Gdańska 9 tel. 0, 52 223 589, 225 193 fax 221 758	Bory Tucholskie, rz. Brda, Pobrzeże Bałtyku, Sudety, Beskidy, Tatry Pieniny	lipiec-sierpień <i>stacjon.-jeździeckie, ekolog., żeglarskie, kajakowe, kolarskie wędrowne-piesze górskie, nizinne</i>
2.	Oddział PTTK, ul. T. Kościuszki 28 Biłgoraj, tel. 084 862 656	Roztocze, Puszcza Solska Sudety	lipiec-sierpień <i>krajoznawcze</i>
3.	Oddział PTTK przy Klubie Pom. Okręgu Wojskowego ul. Sułkowskiego 52, Bydgoszcz tel. 0, 52 782 342	Pieczyska k. Koronowa	30.06-19.07 21.07-09.08 11.08-30.08 <i>żeglarskie</i>
4.	Regionalna Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa ul. Dyrekcyjna 10, Katowice tel/fax 0 32 153 93 52	Beskid Żywiecki, Niski Sądecki, Bieszczady	lipiec-sierpień <i>piesze górskie</i>
5.	Oddział PTTK, Koszalin ul. Dworcowa 4, tel. 0 94 424 641, 422 652	Kotlina Kłodzka Pojezierze Drawskie	1-14.07 <i>pieszy górski</i> 1-14.08 <i>InO</i>
6.	COTG, Kraków ul. Jagiellońska 6/6a tel. 0 12 222 840	Tatry	lipiec <i>pieszy górski</i>
7.	Oddział Miejski PTTK Rynek 8-Grodzka 3 Lublin, 081 279 91, 249 42	Besкиды, Sudety, Karpaty Lublin	lipiec-sierpień <i>piesze górskie stacjonarne</i>
8.	Oddział PTTK, Łomża ul. Wojska Polskiego 1 tel. 0 86 164 718	Łomża-Goniądz-Nowogród Morgowniki	lipiec-sierpień <i>kajakowe</i>

9. Oddział „Łódzki” PTTK ul. Wigury 12A, Łódź tel. 042 361509, 368764	Beskidy (Zwardoń- Ochoznica)	20-31.07 <i>pieszy górski</i>
	Różanystok-Przemysł	1-12.07 <i>kolarski</i>
10. Oddział PTTK Pl. Czarnieckiego 10, Piotrków Trybunalski tel. 0 44 477052, fax 495196	woj. piotrkowskie	23.06-14.08 <i>„Ekoturystyka” pieszo-rowerem- kajakiem</i>
	Dąbki, woj. Koszalin	27.07-22.08 <i>krajozn.-kajakowe</i>
	Bańska Nizna woj. Nowy Sącz	07.07-09.08 <i>piesze górskie</i>
	Kamień, woj. Suwałki	30.06-02.08 <i>krajozn.-kajakowe</i>
11. Wojskowy Oddział PTTK przy Klubie Garnizonowym ul. Mazurska 4, Giżycko tel. 0 878 5002, 4241 w. 590	Giżycko, Twierdza Boyen	24.06-08.07 <i>warsztaty piosenki turystycznej, dziennikarskie</i>
12. Oddział PTTK, Golub-Dobrzyń, tel. 0 56 83 2455, 2466 fax 832666	Golub-Dobrzyń, Zamek	25.06-8.07 29.07-11.08 12.08-25.08 <i>jeździeckie</i>
13. Oddział im. M. Orłowicza ul. Grodzka 1, Przemysł tel. 0 10 783274, 782725	Przeworsk	lipiec <i>warsztaty kraso- mówcze</i>
	Roztocze-Kraków	lipiec-sierpień <i>krajoznawcze</i>
14. Oddział PTTK ul. Piekary 41, Toruń tel. 0 56 22921, fax 28228	koszalińskie, olsztyńskie gdańskie, wałbrzyskie chełmskie, toruńskie	lipiec-sierpień <i>piesze nizinne, górskie</i>
15. Oddział PTTK Mazowsze ul. Litewska 11/13 Warszawa, tel/fax 6293947 6294431	Ukta	lipiec - sierpień <i>kajakowe, krajoznawcze</i>
	Komańcza-Wetlina- Sanok	sierpień <i>piesze górskie</i>
16. Oddział Wojskowy PTTK POW, Szczecinek ul. Kilińskiego 5 tel. 0 966 43911 w. 2907	rzeka Gwda Dreżno-Piła	30.06-13.07 <i>kajakowe</i>

Już po raz 14 oddziały PTTK organizują wakacyjne obozy szkoleniowo-wypoczynkowe dla młodzieży szkół średnich oraz ostatnich klas szkół podstawowych. Obozy te zainicjowała Rada d/s Młodzieży Szkolnej a usankcjonowało Prezydium Zarządu Głównego PTTK Uchwałą nr 134/83. Jesteśmy pewni, że będą one równie atrakcyjne jak w latach poprzednich zwłaszcza, że zwiększyła się liczba obozów turystyki kwalifikowanej. Młodzież ma możliwość uzyskania uprawnień Organizatora Turystyki. Liczymy, że oddziały PTTK szeroko rozpropagują obozy MST wśród młodzieży własnego województwa a szczególnie zainteresują nimi opiekunów SKKT PTTK. Wszystkich chętnych prosimy kierować bezpośrednio do organizatorów obozów.

Oprac. Halina Drabik-Ziegler

WAKACJE Z PTTK

WĘDROWNE OBOZY PIESZE

★ "Na polskie wyspy" - trasa Szczecin - Dziwnów	12-25.07.97	425 zł
★ "Przez Beskid Sądecki, Podhale do Tatr"	07-20.07.97	440 zł
★ "Karkonosze" - Szklarska Poręba - Kowary	17-26.07.97	400 zł
★ "Przez Bory Tucholskie" - Bydgoszcz - Leśno	30.06.-13.07.97
14.07.-27.07.97	400 zł

OBOZY NA CZESKICH MORAWACH

★ Ostravice	30.06.-09.07., 09.07.-18.07.97	450 zł

BIWAKI, ZIELONE SZKOŁY w Stanicach Wodnych PTTK nad jeziorami

- ★ Janowo k. Bydgoszczy (dojazd A-58)
- ★ Gostycyn-Nogawica Baza namiotowa (nocleg 5 zł)
- ★ Swornegacie
- ★ Charzykowy
- ★ Sokole-Kuźnica
- ★ Tleń

W miesiącach maj, czerwiec i wrzesień od poniedziałku do piątku min. 2 doby
7 zł za osobę (bez pościeli) - opiekunowie gratis.

TURYSTYCZNE PÓŁKOLONIE Z BIWAKIEM

★ 14-25.07., 28.07.-08.08.97	100 zł

SPŁYWY KAJAKOWE rzeką Brdą 2-4 dniowe

OBOZY JEŹDZIECKIE

★ Chomiąza Księża	24.06.-03.07., 05-14.07., 16-25.07.,
27.07.-05.08., 07-16.08.97 | 555 zł |
|-------------------|--|--------|

OBOZY ŻEGLARSKIE

★ *Gostycyn-Nogawica (baza namiotowa) 30.06.-10.07., 10-20.07.97 400 zł*

TURYSTYCZNA SZKOŁA AKTYWNEGO WYPOCZYNKU

★ *Gostycyn-Nogawica (baza namiotowa) 08-17.08., 17-26.08.97 420 zł*

(konie, kajaki, rowery, żaglówki, INO, rajdy piesze)

KOLONIE NAD MORZEM

★ *Mikoszewo (21 dni) 23.06.-13.07, 13.07.-02.08., 02-22.08.97 695 zł*

RAJD KOLARSKI PRZEZ BORY TUCHOLSKIE

★ *28.06.-08.07., 09-18.07., 19-28.07.,
29.07.-11.08., 12-23.08.97*

*z wyżywieniem 315 zł
bez wyżywienia 150 zł*

SPŁYWY KAJAKOWE BRDĄ I WDA

★ *11 dni - 250 zł*

INFORMACJE I ZGŁOSZENIA
Przedsiębiorstwo PTTK "Szlak Brdy"
85-005 Bydgoszcz, ul. Gdańska 9
tel. (052) 22-35-89, fax (052) 22-17-58

ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK
*im. Michała Rawity Witanowskiego
w Piotrkowie Trybunalskim*

ZAPRASZA
na Letnie Obozy

„EKOTURYSTYKA - '97”
„MŁODZIEŻOWA SZKOŁA TURYSTYKI”
Pieszo - Rowerem - Kajakiem

REGULAMIN

Turystycznej Letniej Przygody Pod Namiotami
„EKOTURYSTYKA - '97”

1. Warunki uczestnictwa :

Uczestnikami obozu mogą być uczniowie, którzy ukończyli 13 lat.
Wskazane jest posiadanie karty pływackiej i rowerowej.

2. Cel, zadania i program obozów.

Program obozów oprócz przybliżenia turystom walorów krajoznawczych Zalewu Sulejowskiego i Sulejowskiego Parku Krajoznawczego pozwala uczestnikom zapoznać się z zasadami uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej, imprezami na orientację, oraz uzyskać uprawnienia młodzieżowego organizatora turystyki i strażnika ochrony przyrody.

Celem obozów jest:

- porządkowanie obrzeży Zalewu Sulejowskiego, lasów i terenów rekreacyjnych Sulejowskiego Parku Krajobrazowego,
- działania wychowawcze, prewencyjne i programowe w zakresie właściwego wykorzystania terenów rekreacyjnych,
- działanie na rzecz poprawy stanu sanitarnego Zbiornika Sulejowskiego

48 i Sulejowskiego Parku Krajobrazowego.

3. Terminy, miejsce, odpłatność, zgłoszenia.

Obozy „EKOTURYSTYKA - '97” zlokalizowane są na terenie bazy namiotowej nad Zalewem Sulejowskim i Ośrodka Izby Rzemieślniczej we Włodzimierzowie. Uczestnik podczas trwania obozu przebywa po pół turnusu w każdym ośrodku.

Terminy turnusów: 23.06. - 06.07.1997 r.
06.07. - 19.07.1997 r.
19.07. - 01.08.1997 r.
01.08. - 14.08.1997 r.

Liczba uczestników każdego turnusu - 2 x 35 osób.

Odpłatność za obóz - 270 zł,-

Członkowie Oddziału PTTK w Piotrkowie Tryb. z opłaconą składką - 260 zł,-

Obozy są dofinansowane przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Zarząd Główny PTTK, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Finansowanie uczestników obozu może odbywać się za pośrednictwem szkół, PTTK, ZHP, zakładów pracy i innych.

Zgłoszenia wraz z wpłatą zaliczki w wysokości 120 zł,- prosimy przesyłać na adres :

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze
Plac Czarnieckiego 10, tel. (0-44) 47-70-52 tel./fax 49-51-96
97 - 300 Piotrków Trybunalski

konto PBG Łódź O/Piotrków Trybunalski 10801255-3027-27006-801000-111
lub w kasie PTTK w terminie do 10.06.1997 r.

W zgłoszeniu należy podać: nazwisko i imię, datę urodzenia, adres i adres jednostki zgłaszającej.

Uczestnik po dokonaniu zgłoszenia i wpłaty zaliczki winien jest doręczyć do Organizatora kartę kwalifikacyjną uczestnika obozu PTTK w Piotrkowie Trybunalskim (wzór w załączeniu).

Pozostałą część odpłatności należy uregulować na 14 dni przed rozpoczęciem turnusu.

4. Świadczenia :

W czasie trwania obozu organizatorzy zapewniają:

- dowóz uczestników z Piotrkowa do miejsca pobytu i z powrotem do Piotrkowa Trybunalskiego,
- zakwaterowanie: baza namiotowa - namioty 10-cio osobowe wyposażone w łóżka, materace, koce, regały, wieszaki: Włodzimierzów - pawilon noclegowy,
- całodzienne wyżywienie,
- sprzęt turystyczny (kajaki, rowery),
- materiały krajoznawcze i informacyjne związane z programem obozu,
- wyposażenie ochronne i sprzęt niezbędny do realizacji zadań programowych obozu,
- wycieczki krajoznawcze, imprezy turystyczne, szkolenie krajoznawczo - turystyczne,
- możliwość zdobywania uprawnień organizatora turystyki, karty pływackiej,
- fachową opiekę i obsługę przez kadrę PTTK,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas trwania obozu.

UWAGA : Uczestnik obozu winien posiadać menażkę, niezbędnik, własny śpiwór, oraz dokument tożsamości.

Wskazane jest uczestnictwo z plecakiem turystycznym.

Zbiórka uczestników w dniu rozpoczęcia turnusu o godz. 9.00 Plac Czarnieckiego 10. Wszelkich szczegółowych informacji udziela Biuro Zarządu Oddziału PTTK w Piotrkowie Trybunalskim, tel. 47-70-52, tel./fax 49-51-96

ZAPRASZAMY

SERDECZNIE

ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK
im. Michała Rawity Witanowskiego
w Piotrkowie Trybunalskim

ZAPRASZA na Letni Obóz Krajoznawczo - Kajakowy „ MŁODZIEŻOWA SZKOŁA TURYSTYKI ” L A T O - 1997

Zapraszamy miłośników przyrody na letni obóz do Ośrodka Turystyki Wodnej PTTK w Kamieniu położony pośród Puszczy Piskiej nad brzegiem jeziora Bełdany, przez które wiedzie szlak żeglarski Wielkich Jezior Mazurskich. Program obozu oprócz przybliżenia walorów krajoznawczych woj. olsztyńskiego i suwalskiego pozwoli uczestnikom zapoznać się z zasadami uprawiania turystyki kwalifikowanej, oraz uzyskać uprawnienia młodzieżowego organizatora turystyki, zdobycia karty pływackiej.

Warunki uczestnictwa:

Uczestnikami obozu mogą być uczniowie, którzy ukończyli 13 lat.
Wskazane jest posiadanie karty pływackiej i legitymacji PTTK.

Terminy turnusów:

1. 30.06. - 11. 07.1997 r.
2. 11.07. - 22. 07.1997 r.
3. 22.07. - 02. 08.1997 r.

Odpłatność za obóz wynosi 360 zł,-

Członkowie Oddziału PTTK w Piotrkowie Tryb. z opłaconą składką 350 zł,-

Odpłatność obejmuje:

- przejazd autokarem na trasie Piotrków Tryb. - Kamień - Piotrków Tryb.,
- zakwaterowanie w namiotach 6-8 osobowych wyposażonych w łóżka kanadyjki, materace, koce, półki, regały,
- całodzienne wyżywienie w stołówce PTTK,
- fachową opiekę i obsługę PTTK,
- wycieczki krajoznawcze, imprezy turystyczne, szkolenie krajoznawczo - turystyczne, sprzęt turystyczny (kajaki, rowery),
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas trwania obozu. .

Obozy są dofinansowane przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki, Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Zgłoszenia wraz w wpłatą zaliczki w wysokości 150 zł prosimy przesyłać na adres:

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze
Plac Czarnieckiego 10, tel. (044) 47-70-52, tel./fax 49-51-96
97-300 Piotrków Trybunalski

konto PBG Łódź O/Piotrków Trybunalski 10801255-3027-27006-801000-111
lub w kasie PTTK w terminie do 10 czerwca 1997r.

W zgłoszeniu należy podać : nazwisko i imię, datę urodzenia, adres i adres jednostki zgłaszającej. Uczestnik po dokonaniu zgłoszenia i wpłaty zaliczki winien jest doręczyć do Organizatora kartę kwalifikacyjną uczestnika obozu PTTK w Piotrkowie Trybunalskim (wzór w załączeniu). Pozostałą część odpłatności należy uregulować na 14 dni przed rozpoczęciem turnusu.

Nie zwlekaj ze zgłoszeniem.

TURYSTYCZNA LETNIA PRZYGODA CZEKA NA CIEBIE.

CHODŹCIE
Z NAMI!

ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK
im. Michała Rawity Witanowskiego
w Piotrkowie Trybunalskim

ZAPRASZA na Letni Obóz Górski „MŁODZIEŻOWA SZKOŁA TURYSTYKI” L A T O - 1997

Zapraszamy miłośników wędrówek po górach na obóz do Bańskiej Niżnej w woj. nowosądeckim. Miejscowość położona między Zakopanem a Nowym Targiem. Uczestnikami obozu mogą być uczniowie, którzy ukończyli 13 lat.

Wskazane jest posiadanie legitymacji PTTK.

Program obozu oprócz przybliżenia walorów krajoznawczych woj. nowosądeckiego (Zakopanego, Bukowiny, Nowego Targu, Pienin) pozwala uczestnikom zapoznać się z zasadami uprawiania turystyki kwalifikowanej, oraz uzyskać uprawnienia młodzieżowego organizatora turystyki.

Terminy turnusów:

1. 07.07. - 18.07.1997 r.
2. 18.07. - 29.07.1997 r.
3. 29.07. - 09.08.1996 r.

Odpłatność za obóz wynosi 350 zł,-

Członkowie Oddziału PTTK w Piotrkowie Tryb. z opłaconą składką 340 zł,-

Odpłatność obejmuje:

- zakwaterowanie i wyżywienie w domu góralskim,
- fachową opiekę i obsługę PTTK,
- dowóz uczestników - Piotrków Tryb. - Bańska Niżna - Piotrków Tryb.,
- wycieczki krajoznawcze, imprezy turystyczne, szkolenie krajoznawczo - turystyczne,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas trwania obozu.

Obozy są dofinansowane przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki, Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Zgłoszenia wraz z wpłatą zaliczki w wysokości 150 zł prosimy przysyłać na adres:

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze
Plac Czarnieckiego 10, tel. (044) 47-70-52, tel./fax 49-51-96
97-300 Piotrków Trybunalski

konto PBG Łódź O/Piotrków Trybunalski 10801255-3027-27006-801000-111
lub w kasie PTTK w terminie do 10 czerwca 1997 r.

W zgłoszeniu należy podać: nazwisko i imię, datę urodzenia, adres i adres jednostki zgłaszającej.

Uczestnik po dokonaniu zgłoszenia i wpłaty zaliczki winien jest doręczyć do Organizatora kartę kwalifikacyjną uczestnika obozu PTTK w Piotrkowie Trybunalskim (wzór w załączeniu).

Pozostałą część odpłatności należy uregulować na 14 dni przed rozpoczęciem turnusu.

Nie zwlekaj ze zgłoszeniem.

TURYSTYCZNA LETNIA PRZYGODA CZEKA NA CIEBIE.

CHODźCIE
Z NAMII

**ODDZIAŁ PTTK
PRZY KLUBIE POW W BYDGOSZCZY
ORAZ OŚRODEK SZKOLENIA
ZAWODOWEGO KIEROWCÓW LOK W PILE**

ORGANIZUJĄ:

MŁODZIEŻOWY OBOZ MOTORYZACYJNY W PILE

TERMIN OBOZU: 9.07 - 29.07.1997r.

UCZESTNICY: MŁODZIEŻ OD 18 - 21 LAT

ZAKWATEROWANIE: INTERNAT ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH
w PILE ul. Żeromskiego 14 (pokoje 2-4 osobowe)

WYŻYWIENIE: 3 x DZIENNIE W STOŁÓWCE INTERNATU

SZKOLENIE: PROWADZĄ DOŚWIADCZENI INSTRUKTORZY
I WYKŁADOWCY wg PROGRAMU LOK
- 20 h JAZDY NA POJAZDACH
TYPU POLONEZ, FIAT 126P
- ZAJĘCIA GRUPOWE Z PRZEPIŚÓW RUCHU
DROGOWEGO, BHP, P.POŻ., RATOWNICTWA OGÓL.

**PROGRAM
REKREACYJNO-
ROZRYWKOWY:** WYCIECZKI DO KOŁOBRZĘGU,
SŁOWIŃSKIEGO P.N., NA WAŁ POMORSKI
- na kąpielisko nad j. Płotki,
- strzelania z broni pneumatycznej,
- dyskoteki, ogniska.

KOSZT OBOZU: 850 zł płatne w 3 ratach:
1- 130 zł do 15.05 (w przypadku rezygnacji nie ulega zwrotowi)
2- 300 zł do 15.06
3- 420 zł w dniu przyjazdu na obóz

SZCZEGÓLNY: ODDZIAŁ PTTK PRZY KLUBIE POW
ul. Sułkowskiego 52 p. 71, 85-915 Bydgoszcz
tel. (0-52) 78-23-42 fax (0-52) 46-02-26

... PROPAGACJE

UWAGA!

WKŻ „PASAT” NA BAZIE MARINY - PIECZYSKA
K/KORONOWA ORGANIZUJE WE WSPÓŁPRACY Z
UKFIT I ZG PTTK

MŁODZIEŻOWA SZKOŁA TURYSTYKI
OBOZY ŻEGLARSKIE
NA STOPIEŃ ŻEGLARZA JACHTOWEGO

TERMINY

3 TURNUSY PO 20 DNI

1- 30.06-19.07.97

2- 21.07-9.08.97

3- 11.08-30.08.97

ILOŚĆ UCZESTNIKÓW - DO 40
WIEK UCZESTNIKÓW - 12-19 LAT
WARUNKI SOCJALNE - NAMIOTY, WYŻYWIENIE 3 x Z KUCHNI
ŻOŁNIERSKIEJ, PRYSZNICE.
(W BAZIE NIEOGODY ZAKWATEROWANIE W BUDYNKU).

PROGRAM:

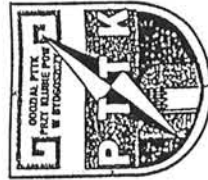
- 12 DNI - SZKOLENIE TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE
- 7 DNI - REJS PO ZALEWIE KORONOWSKIM
- 1 DZIEŃ - EGZAMINY

CENA SZACUNKOWA - 650 zł OD UCZESTNIKA (kalkulacja w/g cen na 31.12.96r.)

SZCZEGÓLOWYCH INFORMACJI UDZIELA:

SEKRETARIAT ODDZIAŁU PTTK PRZY KLUBIE POW
UL. SUŁKOWSKIEGO 52 p.71 85-915 BYDGOSZCZ

- TEL: 052 78-23-42 do 15.00
- TEL: 052 43-08-79 po 20.00

PTTK "SZLAK BRDY" w Bydgoszczy prowadzi sprzedaż sprzętu pływającego z żywic poliestrowych:

- kajak 2 osobowy	cena z VAT	890,- zł
- kajak 1 osobowy		
w dwóch wersjach - slalomowej i z pletwą	cena z VAT	590,- zł
- łódź KANU	cena z VAT	1.090,- zł
- wiosła kajakowe turystyczne proste	cena z VAT	39,- zł
- wiosła kajakowe profilowane z litego drewna proste i skręcane	cena z VAT	59,- zł

oferta
OFERTA

Posiadamy w sprzedaży samoprzylepne emblematy PTTK

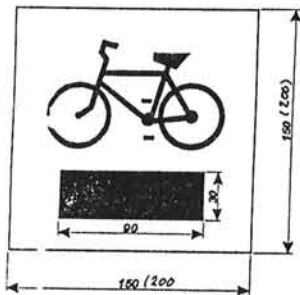
∅ 30 cm	cena z VAT	10,- zł
∅ 5 cm	cena z VAT	0,50 zł

Wykonujemy również w/g wzorów zatwierdzonych przez Ministerstwo Transportu znaki do wytyczania tras rowerowych, znaki metalowe zgodne z instrukcją o znakach drogowych:

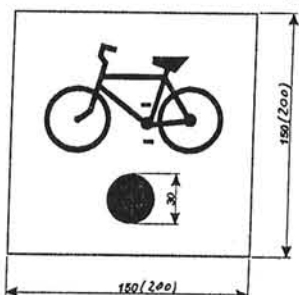
- drogowy znak Rn (wzór zał. rys. 5) cena z VAT do 21,60 zł
- tabliczkę a znak szlaku z obejmą do słupka (wzór zał. rys.: 1, 3, 4) cena z VAT do 10,80 zł

Gwarantujemy wysoką jakość oraz 2-3 tygodniowy termin realizacji.

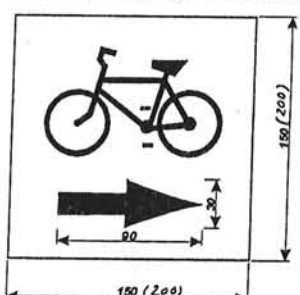
oferta
OFERTA

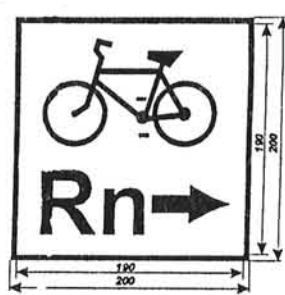
Rys1.

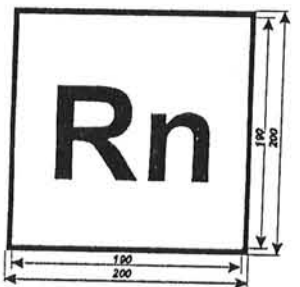
Rys2.

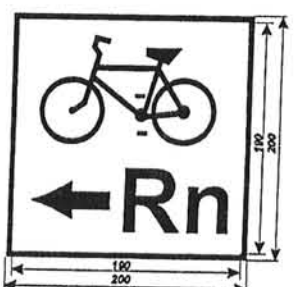
Rys3.

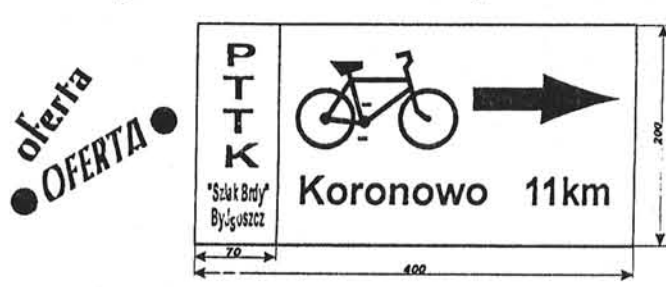
Rys4.

Rys4a.

Rys4b.

Rys5.

oferta
OFERTA

Bliższe informacje i zamówienia:

PTTK "SZLAK BRDY"

85-005 Bydgoszcz ul. Gdańska 9

tel. 052) 22-35-89

22-51-93

22-79-29

fax) tel. 22-17-58

Rys5a.

oferta
OFERTA

„TOURMACO” Sp. z o.o.

TOURISM MANAGEMENT CONSULTING

00-333 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 4/6

tel. 826-43-95, 826-30-89, 826-05-84, tel./fax. 826-39-91

konto PBK S.A. Filia XIII O/W. wa Nr 370103-491-136

NIP 526-025-0920

konto: Zarząd Powierniczy PBK S.A. Filia XIII O/W. wa 370103-749-2700-1-63

Zgodnie z § 3 Rozdziału IV „Regulaminu Karty Rabatowej PTTK” publikujemy wykaz firm, z którymi umowy zostały podpisane po wydaniu „Informatora Karty” na 1997 r.

Pragniemy zauważyć, że po roku funkcjonowania, usługi objęte rabatami z tytułu posiadania karty obejmują już mieszkańców wszystkich województw. Z najbardziej przydatnych dla turystów zniżek od opłat za noclegi korzystamy w obiektach o różnym standardzie, zlokalizowanych na terenie 24 województw. Natomiast wypożyczalnie sprzętu turystycznego udzielają rabatów w 3 województwach. Z ulg w usługach ubezpieczeniowych i fotograficznych członkowie PTTK korzystają na obszarze 48 województw. Cenną inicjatywę Oddziałów Towarzystwa stanowią umowy obejmujące obsługę ruchu turystycznego (7 województw) oraz usługi transportowe (10 województw). Na uwagę zasługuje szeroki zakres ofert handlowych (9 rodzajów) oraz bogaty pakiet propozycji usług różnych od szkoleniowych i wydawniczych po budowlano-projektowe (łącznie 19 rodzajów).

Do chwili obecnej podmioty Towarzystwa podpisały umowy z 124 kontrahentami, w tym inicjatywa Oddziałów PTTK objęła 59 partnerów karty. Na wyróżnienie zasługują Oddziały w Koninie i „Ziemni Strzelińskiej” w Strzelinie, które podpisały po 6 umów, Oddział „Krakowski” w Krakowie (5 umów) oraz Oddziały w Opolu, Warce i Żurominie (po 3 umowy).

Podając poniżej wykaz usług, zgłoszonych do „Informatora Karty Rabatowej PTTK”, w okresie od grudnia 1996 r. do lutego 1997 r., zachęcamy do współpracy zarówno Oddziały PTTK, jak i Spółki PTTK prowadzące zarząd powierniczy obiektami Towarzystwa.

usługi noclegowe

województwo bydgoskie
Dom Wycieczkowy PTTK
88-400 Żnin, ul. Szkolna 16

10% rabatu

usługi noclegowo-gastronomiczne

województwo białkopodlaskie
HoteL „Niedźwiadek”

21-300 Radzyń Podlaski, ul. Traugutta 1A tel: (0-57)52-05-47

noclegi w dni ustawowo wolne od pracy

noclegi w dni powszednie

wyżywienie

15% rabatu

10% rabatu

5% rabatu

województwo toruńskie
Zajazd-Restauracja „Eliza”
86-133 Dragacz k/Grudziądza, tel: (0-532) 251-51
nocleg i konsumpcja z wyłączeniem napojów alkoholowych

10% rabatu

usługi transportowe

województwo gorzowskie

„Altur” Adam Wojtczak

66-400 Gorzów, ul. Sielska 17 A

usługi transportowe

5% rabatu

województwo zielonogórskie

Usługi transportowe Marian Szczepaniak

65-209 Zielona Góra, ul. Piaskowa 10, tel: (0-68) 20-60-63

przewóz osób - BUS - 10 osób

przewóz towarów - Star 5 ton

5% rabatu

5% rabatu

usługi maglownicze

województwo zielonogórskie

Zakład Usługowy Elżbieta Szczepaniak

65-209 Zielona Góra, ul. Piaskowa 10, tel: (0-68) 20-60-63

maglowanie pościeli i bielizny

10% rabatu

usługi fotograficzne

województwo opolskie

Fuji Cennter Foto Mini Lab

45-953 Opole, ul. Krakowska 15/17, tel: (0-77) 54-51-13

49-100 Niemodlin, Rynek 7 Sklep Centrum Stoisko Fotograficzne

usługi fotograficzne

5% rabatu

województwo opolskie

usługi noclegowe

Dom Wycieczkowy PTTK

46-045 Turawa nad Małym Jeziorem

5% rabatu

usługi handlowe

województwo ciecchanowskie

Gospodarstwo Hodowlane - Wiadrowo - Ferma Drobiu Bożeny Kwiatek

09-300 Żuromin, ul. Zamojskiego 28

sprzedają kureczka mięsnego „Brojler”

Zakład Gazyfikacji i Usług Technicznych

09-300 Żuromin, ul. Małachowskiego 3, tel:(0-23) 57-27-61, 57-32-38

sprzedają turystycznego sprzętu gazowego

województwo opolskie

Księgarnia Prywatna „Omega”

45-015 Opole, Rynek 19 tel: (0-77) 54-55-81

zakup książek, podręczników, wydawnictw turystycznych

5% rabatu

servis narciarski

województwo krakowskie

„SPORT SERVICE” zakład czynny od 1 listopada do 20 marca każdego roku

31-519 Kraków, ul. Ks.I. Skorupki 22

kompleksowe usługi narciarskie

20% rabatu

usługi rachunkowe

województwo wrocławskie

Biurowo Rachunkowe „Debet” Tomasz Ołędzki

57-100 Strzelin, ul. Staszica 26/6

prowadzenie ksiąg podatkowych i innych dokumentów

podatkowych

15% rabatu

usługi projektowe

województwo ciecchanowskie

Terenowe Usługi Projektowe K. Paluszewski

09-300 Żuromin ul. Mickiewicza 10, tel: (0-23) 57-28-21

usługi projektowe budownictwa indywidualnego

5% rabatu

zniana siedziba:

woj. krakowskie

Zakład Produkcji Sprzętu Turystycznego „EKSPLO” s.c.

30-102 Kraków, ul. Syrokomli 18, tel:(0-12) 21-89-32

sprzedają wyrobów i usług własnych - kurtki puchowych,

śpiworów puchowych, odzież turystycznej

5% rabatu

Sklep „EKSPLO” Art. Sportowe i Turystyczne

31-009 Kraków, ul. Szewska 21

sprzedają wyrobów i usług własnych - kurtki puchowych,

śpiworów puchowych, odzież turystycznej

sprzedają towarów innych producentów

5% rabatu

3% rabatu

kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis

PLAKIETKI OKOLICZNOŚCIOWE

NA FILCU

Dowolne kształty

NA PCV

Kółko o 51mm

Prostokąt 41x 54 mm

Kwadrat 51 x 51 mm

BUTTON

Kółko o 56mm

Kółko o 38mm

Polecamy usługi projektowania i realizacji zleceń plaketek . Negocjujemy ceny zależnie od wielkości zamówienia i uzgadniamy termin realizacji zlecenia max. do 5 dni.

Koszty wysyłki pocztowej oraz przekazów pieniężnych ponosi firma TOPCOLOR s.c.

Nasz adres: TOPCOLOR s.c. 85-062 Bydgoszcz, ul. Lipowa 8,

tel./fax (052) 45-66-82, tel. kom. 090 63-52-93

SZCZECIŃSKI KLUB TURYSTYKI KAJAKOWEJ

• PŁONIA •

zaprasza na

„NIEDZIELE W KAJAKU”

w terminie od 09.06.96-08.09.96

Trasy prowadzą po urozmaiconych

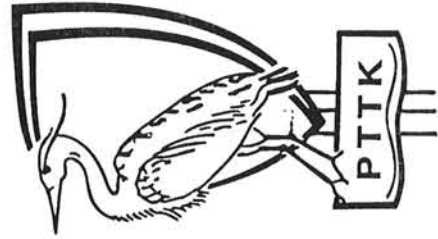
akwenach „MIĘDZYODRZA”.

Organizatorzy zabezpieczają sprzęt pływający oraz fachową opiekę na trasie.

Zbiórka uczestników wycieczki:

STANICA WODNA

PTTK „MIĘDZYODRZE”

STANICA WODNA PTTK
„MIĘDZYODRZE”

Szczecin, ul. Autostrada Pomorska - Dąbiewoliz

ZAPRASZA NA WYCIECZKI KAJAKOWE JEDNO- I WIELODNIOWE

- Prowadzimy wypożyczalnie kajaków

1- i 2 osobowych na dowolny termin

- Gwarantujemy pomoc przy organizacji

impres plenerowych na naszym terenie

- Możliwość organizacji:

• szkółek kajakowych

• spływów kajakowych

• obozów stacjonarnych i biwaków

- Zabezpieczamy transport sprzętu

i uczestników imprez na dowolne akweny

Pomorza Zachodniego

ZAPRASZAMY! MIĘDZYODRZE CZEKA

Polska Agencja Promocji Turystyki przysłała nam sprostowanie-uzupełnienie do spisu centrów informacji turystycznej opublikowanego w numerze 1/97 „Informacji...” Oto pelen wykaz...

WAŻNIEJSZE CENTRA INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W POLSCE

03.04.97

- 15-282 BIAŁYSTOK, ul. Piękna 3, tel. fax (0-85) 454-600
- 42-300 BIELSKO-BIAŁA, ul. Piastowska 2, tel.: (0-33) 122-139 fax 122-406
- 85-082 BYDGOSZCZ, ul. Zygmunta Augusta 10, tel. (0-52) 228-432, fax 454-785
- 77-100 BYTÓW, pl. Kardynała Wyszyńskiego 7, tel. 24-51
- 22-100 CHEŁM, ul. Lubelska 20, tel. (0-82) 653-667, fax 654-185
- 80-200 CHEŁMNO, Rynek 12, tel. fax (0-56) 862-104
- 43-400 CIESZYN, Rynek 6, tel. fax (0-33) 525-800
- 78-440 CZAPLINEK, Rynek 1, tel. fax (0-966) 552-37
- 42-200 CZĘSTOCHOWA, Al. NMP 65, tel. (0-34) 241-360, fax 243-412
- 77-300 CZŁUCHÓW, ul. Wojska Polskiego 5, tel. 482
- 82-300 ELBLĄG, ul. 1 Maja 30, tel. fax (0-55) 327-373, tel. 328-471
- 80-860 GDAŃSK, ul. Heweliusza 27, tel. (0-58) 314 355, 316 637, fax 316 637
- 11-500 GIŻYCKO, ul. Warszawska 7, tel. (0-878) 52-65, fax 57-60
- 86-300 GRUDZIĄDZ, ul. Małomyńska 1, tel. (0-51) 264-41
- 58-500 JELENIA GÓRA, ul. 1 Maja 42, tel. fax (0-75) 752-40-54, tel. 752-51-14
- 62-800 KALISZ, ul. Garbarska 2, tel. (0-62) 642-184
- 58-540 KARPACZ, ul. 3 Maja 25 a, tel. (0-75) 619-716, tel. 619-453
- 25-334 KIELCE, pl. Moniuszki 2^B, tel. fax (0-41) 344-62-40
- 78-100 KOŁOBRZEG, ul. Wojska Polskiego 6 c, tel. (0-94) 352-73-39, fax 352-41-51
- 75-201 KOSZALIN, ul. Dworcowa 10, tel. (0-94) 427-399 fax 424-340
- 58-530 KOWARY, ul. 1 Maja 60 a, tel. (0-75) 182-489
- 31-154 KRAKÓW, ul. Pawia 8, tel. (0-12) 226-091, fax 220-471
- 38-400 KROSNO, ul. Pilsudskiego 16, tel. fax (0-13) 432-77-07
- 33-380 KRYNICA, ul. Pilsudskiego 8, tel. (0-18) 715-746, 715-654, tel. fax 715-513
- 59-220 LEGNICA, Rynek 29 tel. (0-76) 512-280
- 20-400 LUBLIN, ul. Krakowskie Przedmieście 78, tel. (0-81) 532-44-12, 532-53-39
- 18-400 ŁOMŻA, ul. Wojska Polskiego 1, tel. (0-86) 16-47-18
- 99-400 ŁOWICZ, ul. Podrzeczna 20, tel. (0-46) 373-269
- 90-113 ŁÓDŹ, ul. Traugutta 18, tel. (0-42) 337-169, fax 339-902
- 11-730 MIKOŁAJKI, ul. Kolejowa 7, tel. (0-878) 162-08
- 33-300 NOWY SĄCZ, ul. Piotra Skargi 2, tel. (0-18) 435-597
- 97-300 PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, pl. Czarnieckiego 10, tel. (0-44) 495-196
- 09-400 PŁOCK, Al. Jachowicza 49, tel. (0-24) 629-497
- 58-562 PODGÓRZYN, ul. Żołnierska 2, tel. (0-75) 755-33-46
- 61-772 POZNAŃ, Stary Rynek 59, tel. (0-61) 526-156, fax 526-964
- 37-700 PRZEMYŚL, ul. Władycze 3, tel. (0-10) 787-309
- 26-600 RADOM, ul. Sienkiewicza 4, tel. (0-48) 362-43-30, fax 363-17-67
- 35-006 RZESZÓW, ul. Asnyka 6, tel. (0-17) 524-612, fax 524-611
- 08-100 SIEDLCE, ul. Pilsudskiego 40, tel. (0-25) 223-74
- 98-200 SIERADZ, ul. Jana Pawła II 3, tel. (0-43) 226-231
- 76-200 SŁUPSK, ul. Wojska Polskiego 16 tel. fax (0-59) 424-326
- 16-400 SUWAŁKI, ul. Kościuszki 71, tel. (0-87) 665-494, 665-872
- 70-203 SZCZECIN, ul. Ks. Wyszyńskiego 26, tel. (0-91) 340-440, fax 338-420
- 57-330 SZCZYTNA ŚLĄSKA, ul. Wolności 1, tel. (0-74) 684-580
- 58-580 SZKLARSKA PORĘBA, ul. Jedności Narodowej 3, tel. (0-75) 172-494
- 87-100 TORUŃ, ul. Piekary 37/39, tel. (0-56) 10-931, fax 10-930
- 76-270 USTKA, ul. Marynarki Polskiej 87, tel. (0-59) 146-041
- 58-300 WAŁBRZYCH, Rynek 9, tel. (0-74) 220-00
- 00-024 WARSZAWA, Al. Jerozolimskie 54 (Dw. Centralny PKP) tel. (0-22) 365-055
- 00-262 WARSZAWA, pl. Zamkowy 1/13 tel. (0-22) 635-18-81, fax 310-464
- 11-600 WĘGORZEWO, ul. Jasna 22, tel. (0-117) 740-09
- 87-800 WŁOCŁAWEK, pl. Wolności 5, tel. (0-54) 323-430, fax 323-432
- 50-102 WROCŁAW, Rynek 14, tel. tel. (0-71) 443-111, fax 442-962
- 34-500 ZAKOPANE, ul. Kościuszki 17, tel. (0-165) 122-11, fax 660-51
- 22-400 ZAMOŚĆ, Rynek Wielki 13, tel. (0-84) 22-92
- 65-067 ZIELONA GÓRA, ul. Pod Filarami 1, tel. (0-68) 202-700, fax 255-942